

DARKOVER

**MARION-ZIMMER
BRADLEY**

PŘISTÁNÍ

Přeložila Gisela Kubrichtová

Copyright 1972 by Marion Zimmer Bradley
Translation Gisela Kubrichtová, 1996

1. KAPITOLA

S přistávacím zařízením si moc starostí nedělali, ale nakonec s tím měli vážné problémy jak při nastupování, tak při vystupování.

Velká kosmická loď ležela převrácená na zemi, výstupní žebříky a skluzavky trčely do prostoru v pětačtyřicetistupňovém úhlu, dveře nevedly nikam. Rozsah všech škod ještě nebyl dopodrobna stanoven, ale odhadovali, že zhruba polovina prostoru pro posádku a tři čtvrtiny oddělení pro cestující jsou neobyvatelné.

Na veliké mýtině bylo již narychlo postaveno půl tuctu malých improvizovaných přístřešků a stan polního lazaretu. Postavili je z umělohmotných fólií a z místních pryskyřičnatých stromů, které pořezali a opracovali tesařskými nástroji z dodávky pro obyvatele kolonie. Tohle všechno se dělo i přes velké protesty kapitána Leicestera – u něj byla na prvním místě technika. Dokud loď plula v kosmickém prostoru, jeho příkazy platily bez výjimky, na planetě však měla hlavní slovo Jednotka koloniální expedice.

Fakt, že tohle nebyla ta správná planeta, byl technickým detailem, s nímž se zatím nikdo nebyl schopen vypořádat.

Je to krásná planeta, uvažoval Rafael MacAran, když stál na nízkém pahorku nad rozbitou lodí. Tedy to, co z ní mohli vidět, bylo krásné, a toho zase tak moc nebylo. Přitažlivost tu byla o něco menší než na Zemi a obsah kyslíku byl o něco vyšší, což samo o sobě znamenalo pro každého, kdo se narodil a vyrostl na Zemi, jistý pocit pohody a euforie. Nikdo z lidí, kteří jako MacAran, vyrůstali v jednadvacátém století na Zemi, nikdy nedýchal tak lahodný vzduch, naplněný vůní pryskyřice, ani se nemohl za tak jasného rána kochat pohledem na vzdálené kopce na obzoru.

Kam až oko dohlédlo, tyčily se vrcholky kopců, a daleké hory tvořily jediný nekonečný věnec. S každým dalším horským záhybem ztrácelo postupně panoráma na barevnosti, tlumená zeleň přecházela nejprve v ještě tlumenější modř a ta nakonec v nejtemnější tóny fialového purpuru. Veliké slunce bylo krvavě rudé a toho rána viděli čtyři měsíce, visící jako pestrobarevné klenoty na hrotech vzdálených hor.

MacAran sundal svůj ruksak, vytáhl z něj tachymetr a začal stavět stativ. Když přístroj upevňoval, pot se z něj jen lil. Panebože, jaké vedro tu bylo po včerejší krutě mrazivé noci, kdy se z hor přiřítila sněhová vánice tak náhle, že se málem nestačili schovat!

Ted', když si svlékal silonovou bundu a otíral z čela pot, zbyly ze sněhu už jen tající potůčky.

Narovnal se a pohlédl na blízký horizont. Díky nejnovějšímu typu výškoměru, který se dokázal vyrovnat s odlišnou silou gravitace, již věděl, že jsou asi tisíc stop nad mořem – nebo tím, co by bylo hladinou moře, pokud tu vůbec nějaká moře jsou, což tím nebylo jisté. V tom stresu a hrůze při nouzovém přistání se kromě Třetí velitelky nikdo z kosmu na tuhle planetu pořádně nepodíval, a velitelka zemřela dvacet minut po nárazu, kdy se všichni ještě vyprošťovali z trosek.

Věděli, že v tomhle systému obíhají tři planety, jedna obří tvořená krystalickým metanem, druhá holá, skalnatá, spíš měsíc než planeta, až na to, že byla sama oběžnicí, a pak tahle. Věděli, že podle Jednotky koloniální expedice patří tato planeta mezi oběžnice skupiny M, přibližně typu Země a že je pravděpodobně obyvatelná. Ted' vědí, že tady jsou, a to je asi tak všechno, kromě toho, co tu objevili během uplynulých dvaasedmdesáti hodin.

Rudé slunce, čtyři měsíce, extrémní výkyvy teploty – to všechno postupně zjišťovali v horečnatých chvílích mezi vyprošťováním a identifikováním mrtvých a chvatným stavěním polního lazaretu. Každý jen trochu fyzicky schopný člověk se musel starat o raněné, pohrřbívát mrtvé a narychlo stavět přístřešky, protože v lodi se nedalo schovat.

MacAran začal z ruksaku vytahovat své geodetické přístroje, ale vlastně ani nevnímál, co dělá. Tu kratičkou chvílku o samotě potřeboval víc, než si uvědomoval. Trochu času, aby se vzpamatoval z několika hrozných šoků, které zažil v uplynulých hodinách. Havárie a otřes mozku, s nímž by si na přecitlivělé Zemi určitě ležel v nemocnici.

Tady k němu lékař výpravy jen odběhl od mnohem horších úrazů, v rychlosti mu zkontroloval reflexy, dal mu pár prášků proti bolení hlavy a zase spěchal k vážně raněným a umírajícím.

Hlava MacAranovi pořád ještě třesla, ale mžitky před očima už poté, co se v noci trochu prospal, zmizely. Druhý den ho už posla-

li spolu s ostatními fyzicky schopnými, kteří nepatřili ke zdravotnickému personálu nebo k technické posádce, kopat hromadné hroby pro mrtvé. A tam prožil další otřesný šok, když mezi nimi našel Jenny.

Jenny. Představoval si, že je v pořádku a v bezpečí, příliš zaneprázdněná svou vlastní prací, takže se po něm ani neshání, aby ho uklidnila. A pak mezi pohmožděnými mrtvolami nezaměnitelný záblesk stříbrných vlasů jeho jediné sestry. Nebyl ani čas na slzy. Udělal to jediné, co mohl udělat. Nahlásil Camille Del Reyové, která zastupovala kapitána Leicestera v otázkách zjišťování totožnosti, že jméno Jenny MacAranová se má převést ze seznamu živých a pohřšovaných do seznamu s určitostí identifikovaných mrtvých.

Camilla řekla jen „Děkuju, MacArane“, stručně a klidně. Nebyl čas na soucit, nebyl čas na smutek, ani na projev lidské účasti.

A přitom byla Jenny Camillinou blízkou přítelkyní a měla tu pitomou mladou Del Reyovou ráda jako vlastní sestru – čert ví proč, Rafael to nevěděl, ale Jenny to věděla a nějaký důvod k tomu asi měla. Uvědomil si, že v hloubi duše doufal, že Camilla bude pro Jenny prolévat slzy, což on sám nedokázal. Někdo by měl pro Jenny plakat, a on nemohl. Teď ještě ne.

Obrátil se zas ke svým přístrojům. Kdyby přesně věděli, v jaké planetární šířce se nacházejí, bylo by to snazší, ale podle výšky slunce nad obzorem si dokázali utvořit alespoň přibližnou představu.

Pod ním, ve veliké, nejméně pět mil dlouhé prohlubni porostlé nízkým houštím a zakrslými stromky, ležela havarovaná loď.

Z téhle vzdálenosti měl Rafael při pohledu na ni zvláštní pocit, že stále klesá. Kapitán Leicester měl s posádkou stanovit rozsah poškození a odhadnout čas na opravu. Rafael neměl ani potuchy o tom, jak fungují kosmické lodi, jeho oborem byla geologie. Ale nezdálo se mu že by tahle loď mohla ještě někdy někam letět.

Zahnal tu myšlenku. To je věc technického personálu. Oni tomu rozumějí, on ne. Viděl už v těchto dnech techniky dělat hotové zázraky. Přinejhorším to bude trochu nepohodlná přestávka v letu, několik dní, možná pár týdnů. Potom se zase vydají na cestu a do hvězdných map Expediční jednotky bude zanesena nová obyvatelná planeta vhodná ke kolonizaci. A tahle planeta, až na tu nesnesitelnou zimu v noci, vypadá neobyčejně obyvatelně.

Možná by jim kápl i nějaký podíl z objevitelské odměny, na přilepšenou pro kolonii na Coronisu kde by mezitím už žili.

A za nějakých padesát šedesát let by měli všichni, coby staří osadníci kolonie na Coronisu, o čem vyprávět.

Ale jestli se ta loď odtud už nikdy nezvedne...

Nesmysl. Tahle planeta není zanesená do mapy jako schválená ke kolonizaci, není ještě otevřená. Kolonie na Coronisu – fí – Coronis Delta – je dnes už vzkvétající hornickou osadou. Funguje tam odpalovací raketová základna a týmy techniků a iženýrů planetu deset let připravovaly na osídlení a studovaly její životní prostředí. Člověk se nemůže prostě jen tak, bez techniky, usadit ve zcela neznámém světě. To není možné.

Rozhodně je to starost někoho jiného a on si teď raději půjde po svých. Provedl všechna pozorování, která se dala udělat a zaznamenal je do zápisníku. Pak složil stativ a vyrazil dolů z kopce. Snadno se prodíral ostrými křovisky, zlehka kráčel po skalnatém svahu. Při tak slabé gravitaci nesl svůj tlumok bez jakékoli námahy. Bylo to příjemnější a snadnější než pší turistika na Zemi a Rafael upřel toužebný pohled ke vzdáleným horám.

Kdyby se pobyt tady protáhl na víc než jen pár dní, možná by se mohl utrhnout a vyšplhat tam. Vzorky hornin a nějaké to geologické pozorování by snad mohlo mít i význam pro Zemskou expedici a bylo by to mnohem lepší než horolezecká výprava na Zemi, kde je každý Národní park, od Yellowstoneu po Himaláj, přecpaný turisty, které tam tři sta dní v roce vozí tryskáče.

Považoval za správné, aby každý dostal v horách šanci. Posuvné chodníky a lanovky, instalované na Mount Rainieru, na Everestu a na Mount Whitney dozajista starým paním a dětem cestu na vrchol usnadní a poskytnou jim možnost překrásného výhledu.

Ale přesto MacAran snil o tom, že jednou vyleze na nějakou opravdovou, necivilizovanou horu, kde nejsou žádné chodníky a ani jedna lanovka. Rád by lezl po horách na Zemi, ale člověku to přijde hloupé, pachtit se nahoru po skalnatých útesech, když kolem něj bez námahy sviští výrostci na sedačkových lanovkách a hihňají se tomu staromilcovi, který se tam chce s vypětím všech sil vyšplhat!

Některé bližší svahy byly ztemnělé jizvami po požárech.

Odhadoval, že paseka, na níž leží loď, porostlá jen mladými stromy, také před pár lety vyhořela. Naštěstí ohnivzdorná izolace

ochránila loď po nárazu před požárem – kdyby hořelo a kdyby se někdo přece jen zachránil, byl by to útěk z deště pod okap, tedy z hořící lodě do zuřícího lesního požáru. Musejí být v lese opatrní.

Lidé ze Země už ztratili své zálesácké zvyky a ani si neuvědomují, co mohou lesní požáry napáchat. V duchu si to zaznamenal pro své hlášení.

Jakmile se však vrátil na místo havárie, jeho náhlá euforie byla ta tam. Skrze poloprůhledné plachty polního lazaretu viděl nekonečné řady raněných. Někteří byly v částečném, jiní v úplném bezvědomí. Skupina mužů ořezávala větve z kmenů stromů a další skupinka vztyčovala jednoduchý kupolovitý stan na trojúhelníkových podpěrách. Během půl dne bude postavený. Začal být zvědav na zprávu Inženýrského týmu. Viděl mechaniky, jak pobíhají kolem zdemolovaných konzol lodě, ale nezdálo se že by toho moc udělali. Po pravdě řečeno to s brzkým odletem nijak nadějně nevypadalo.

Když míjel lazaret, vyšel ven mladý muž v pošpiněné a poničené zdravotnické uniformě a zavolal na něj.

„Rafe! Lodní důstojník říkal, že máš podat zprávu do Prvního stanu, hned jak se vrátíš. Já tam jdu taky, s Lékařskou zprávou – jsem služebně nejstarší, koho mohou postrádat.“ Šel pomalu vedle MacArana. Byl hubený a malý, měl světle hnědé vlasy, krátké kudrnaté vousy a vypadal unaveně, jako kdyby vůbec nespál.

MacAran se váhavě zeptal; „Jak to jde ve špitále?“

„No, od půlnoci nikdo nezemřel a čtyři lidi jsou z kritického stavu venku. Samozřejmě že se nakonec zjistilo, že žádná radiace neunikla – ta holka z Commu natáhla bačkory a žádné popáleniny neměla – to zvracení bylo prostě jen z toho, že dostala pěknou šlupku do žaludku. Díky bohu za ty dary – kdyby měly reaktory trhlinu a unikala by radiace, asi bychom byli už všichni mrtví a další planeta by byla zamořená.“

„Jo, řídicí programy M-AM už zachránily spoustu životů „ kývl MacAran. „Vypadáš unaveně, Ewene, spal jsi vůbec?“

Ewen Ross zavrtěl hlavou. „Ne, ale Starý pán byl k nespavcům štědrý a já pořád závodím s časem. Někdy během odpoledne se asi skácím a nevzbudím se tak tři dny, ale do té doby ještě vydržím.“ Pak zaváhal a plaše pohlédl na přítele: „Slyšel jsem o Jenny, Rafe. Smůla. Tolik jiných holek odtamtud vyvázlo, myslel jsem, že je určitě v pořádku.“

„Já taky.“ MacAran se zhluboka nadechl, čistý vzduch ho tížil na prsou. „Neviděl jsem ještě Heather...”

„Heather je v pořádku, převedeli ji jen do ošetrovatelské služby. Nemá ani škrábnutí. Jak jsem vyrozuměl, po téhle poradě bude vyvěšený kompletní seznam mrtvých, raněných a těch kdo přežili. A co tys vlastně dělal? Del Reyová mi říkala, že tě někam poslali, ale nevím proč.“

„Předběžná měření,“ řekl MacAran. „Nemáme představu o planetární šířce, o velikosti a hmotnosti planety, ani o zdejších klimatu a ročních obdobích. Ale zjistil jsem, že nemůžeme být daleko od rovníku, a – no, budu to říkat v té zprávě. Jdem dovnitř?“

„Jo, do Prvního stanu.“ Napůl bezděčně vyslovil Ewen Ross ta slova s velkým začátečním písmenem, a MacAran si pomyslel jak je pro lidi charakteristické, že všechno hned škatulkují a zařazují. Jsou tu teprve tři dny a z jejich prvního úkrytu se hned stal První stan a z polního přístřešku pro raněné je Nemocnice.

V umělohmotné stavbě nebyla žádná sedátka, ale po podlaze byly rozmístěny prázdné bedny a plátěné podložky. Pro kapitána Leicesterera přinesli skládací židli. Vedle něj seděla na bedně Camilla Del Reyová, na kolenou desku s poznámkovým blokem. Vysoká štíhlá tmavovláska měla na tváři klikatý šrám, zalepený leukoplastí. Byla oblečená do teplé uniformy člena posádky, ale svlékla si tlustou svrchní bundu a pod ní měla jen tenké přiléhavé tričko.

MacAran uhnul očima – sakra, co si ta ženská myslí, sedí si tu skoro ve spodním prádle před půlkou posádky! V takovéhle situaci se to nehodí... pak pohlédl na dívčinu vyčerpanou a zraněnou tvář a odpustil jí to. Bylo jí horko – a teď tady bylo opravdu horko a ona byla nakonec ve službě a měla právo udělat si pohodlí.

Jestli se tu někdo chová nepatřičně, jsem to jedině já, když koukám v takovéhle situaci po holkách.

Je to všechno jen stres. Je přece tolik dalších věcí, na které je líp vůbec nemyslet.

Kapitán Leicester zvedl svou šedivou hlavu. Vypadá jako smrt, pomyslel si MacAran. Ten asi taky od havárie nezamhouřil oka.

Obrátil se na Camillu Del Reyovou: „Jsou tu všichni?“

„Myslím, že ano.“

„Dámy a pánové,“ začal kapitán. „Nebudeme mařit čas zbytečnými formalitami a po dobu výjimečného stavu necháme stranou

pravidla etikety. Jelikož je můj zapisovatel v nemocnici, velitelka Del Reyová laskavě dnes převezme tuto funkci za něj.

Tedy především: Svolal jsem vás jako zástupce jednotlivých skupin, aby každý z vás mohl své lidi zasvěceně informovat o tom co se děje, a abychom tak na minimum omezili různé pověsti a dezinformace, které se o naší situaci šíří. Takové fámy se objeví všude, kde se sejde víc jak pětadvacet lidí, to mám v živé paměti ještě z Pensacoly. Takže se teď budeme vzájemně informovat a nebudeme spoléhat na to, co někdo řekl něčímu nejlepšimu kamarádovi před pár hodinami, a co ten dotyčný náhodou zaslechl v jídelně, jasné? Technici, začneme od vás. Jak jsou na tom motory?“

Hlavní inženýr – jmenoval se Patrick, ale MacAran ho osobně neznal – se zvedl. Byl to vysoký hubený chlapík a připomínal lidového hrdinu Lincolna. „Špatně,“ řekl lakonicky. „Neříkám, že se nedají opravit, ale celá řídicí kabina je v troskách. Dejte nám týden, abychom zjistili co a jak, a pak budeme moct odhadnout, jak dlouho potrvá, než to spravíme. Až bude všečen ten nepořádek pryč, no, řekneme tak za tři neděle, měsíc. Ale nerad bych, aby můj roční plat závisel na tom, jak byl tenhle odhad přesný.“

„Ale spravit se dá? Není to beznadějně rozbitý?“ zeptal se Leicester.

„To bych neřekl,“ odpověděl Patrick. „Sakra, rád bych, aby to tak nebylo. Budeme asi muset jít na průzkum a vyhledat nějaké palivo, ale s tím velkým konvertorem to nebude problém, stačil by nějaký uhlovodík, třeba i celulóza. To potřebujeme k přeměně energie v nosném systému, pohon sám pracuje na implozích antihmoty.“ Používal stále více odborných termínů, ale ještě než MacAran beznadějně ztratil orientaci, Leicester ho přerušil.

„Stačí, šéfe. Důležité je, jak říkáte, že se to dá spravit, a předběžný časový odhad je od tří do šesti týdnů. Velitelko Del Reyová, v jakém stavu je řídicí kabina?“

„Právě jsou tam mechanici, kapitáne. Mají řezací hořáky, aby mohli dostat ven všečen ten zdemolovaný kov. Ovládací panel je na kaši, ale hlavní paměti jsou v pořádku, včetně knihovního systému.

„Jaké je největší poškození?“

„Budeme potřebovat nová sedadla a řemeny pro celou kabinu, ale to mechanici zvládnou. A také samozřejmě musíme naprogramo-

vat náš cíl podle nové polohy. Ale jakmile budeme přesně vědět, kde jsme, mělo by to být pro navigační systémy dost jednoduché.“

„Takže ani tady není nic beznadějně?“

„To si na mou duši, kapitáne, ještě teď netroufám říct, ale myslím, že ne. Možná je to jen zbožné přání, ale já jsem se ještě nevzdala.“

„No, právě teď věci vypadají asi nejhůř, jak můžou vypadat, a zdá se mi, že všichni se na to díváme spíš z té horší stránky. Snad je to tak dobře, protože cokoli jen trochu lepšího než to nejhorší pak pro nás bude příjemným překvapením. Kde je doktor Di Asturien? Zdravotníku?“

Ewen Ross vstal. „Pane kapitáne, šéf nemohl přijít, jeho tým provádí záchranné práce a snaží se shromáždit všechny zdravotnické zásoby. Poslal mě. Nikdo další nezemřel a všichni mrtví jsou už pohřbeni. Dosud se neobjevily žádné příznaky neobvyklých chorob neznámého původu, ale stále sledujeme vzorky vzduchu a půdy, a budeme v tom pokračovat i nadále, abychom oddělili známé bakterie od neznámých. Ještě...“

„Pokračujte.“

„Šéf chce vydat nařízení, podle nějž by se mohlo chodit na toaletu pouze do označeného prostoru. Poukazuje na to, že nosíme v těle všelijaké bakterie, které by mohly poškodit místní flóru a faunu. Dokážeme dost důkladně dezinfikovat prostory kolem latrín, ale musíme učinit bezpečnostní opatření, aby nebyly infikovány vnější oblasti.“

„Dobrá připomínka,“ poznamenal Leicester. „Požádejte někoho, aby ta nařízení vyvěsil, slečno Del Reyová. A postavte tam někoho, aby bylo každému jasné, kde ty latríny jsou a kam se má chodit. Takže nečůrat do lesa jenom proto, že tam zrovna jsme a že tu nemáme žádný zákon o znečišťování krajiny.“

„Kapitáne, mám návrh,“ ozvala se Camilla Del Reyová. „Požádejte kuchaře, aby dělali totéž s kuchyňským odpadem, rozhodně aspoň na čas.“

„Myslíte dezinfikovat? Dobrá připomínka. Slečno Lovatová, jak to vypadá se syntetizérem potravy?“

„Je k dispozici a funguje, kapitáne, aspoň částečně. Přesto by ale mohlo být dobré prozkoumat zdejší zdroje potravy a ujistit se, že můžeme jíst místní plody a kořínky, kdyby to bylo nutné.“

Kdyby se porouchal – a nikdy se vlastně nepočítalo s tím, že by syntetizér měl déle pracovat v prostředí planetární gravitace, potom by už mohlo být pozdě začít zkoumat místní vegetaci.“

Judith Lovatová, malá statná žena na prahu čtyřicítky se zeleným odznakem Podpory života na blůze, pohlédla ke vchodu do stanu.

„Zdá se, že planeta je dost zalesněná, a zdejší vzduch se skládá z kyslíku a dusíku, takže by tu mělo být něco, co bychom mohli jíst. Chlorofyl a fotosyntéza jsou na všech planetách typu M dost podobné a konečným produktem je obvykle nějaká forma uhlovodanu a aminokyseliny.“

„Hned na to pošlu botanika,“ řekl kapitán, „což mě přivádí k vám, pane MacArane. Máte pro nás nějakou užitečnou informaci z vršku hory?“

MacAran se postavil. „Měl bych toho víc, kdybychom přistáli na planinách – pokud tu nějaké jsou – ale pár věcí mám. Tak za prvé, jsme asi tisíc stop nad hladinou moře, a určitě na severní polokouli, ne moc stupňů planetární šíře od rovníku uvážíme li, jak vysoko slunce obíhá po obloze. Vypadá to, že jsme na úpatí ohromného horského masívu, hory jsou porostlé lesem, a tedy dost staré. To znamená, že v dohledu nejsou žádné aktivní sopky, ani žádné hory, které by vypadaly, že vznikly v důsledku sopečné činnosti během posledních několika tisíciletí. Není to mladá planeta.“

„Nějaké známky života?“ ptal se Leicester.

„Spousty ptáků. A malá zvířátka, možná savci ale nevím to jistě. Víc druhů stromů, než jsem schopen rozpoznat. Je tu poměrně dost jistého druhu jehličnanu, ale zdá se že tu budou i listnáče, a potom nějaké keře s různými semeny a podobně.“

Botanik by vám toho řekl mnohem víc. Nikde žádné známky jakéhokoliv umělého výtvaru, žádné stopy po tom, že by bylo něco někdy obděláváno nebo upravováno. Podle mého názoru je planeta lidskýma – nebo jinýma – rukama nedotčená. Ale samozřejmě můžeme být na nějakém takovém místě, jako je Sibiř nebo poušť Gobi, prostě mimo vyšlapané stezky.

Odmlčel se a pak dodal: „Asi dvacet mil odtud na východ je vidět vrchol jedné hory, nedá se přehlédnout. Odtamtud bychom mohli provést pozorování a získat tak přibližný odhad velikosti planety, dokonce i bez laboratorních přístrojů. Také bychom se mohli

rozhlédnout po řekách, planinách, po zásobách vody, nebo po nějakých stopách civilizace.“

„Z kosmu žádné známky života vidět nebyly,“ řekla Camilla Del Reyová.

Moray, těžkopádný snědý muž, který byl oficiálním představitelem Zemské expedice a vedoucí kolonistů, namítl klidně:

„Nemyslíte tím náhodou, že nebyly vidět žádné známky technické civilizace, paní velitelko? Uvědomte si, že před necelými čtyřmi stoletími by kosmická loď, blížící se k Zemi, také nemohla rozeznat žádné známky inteligentního života.“

Kapitán Leicester ho stroze přerušil: „I kdyby tu snad nějaké formy předtechnické civilizace byly, je to, jako by tu nebylo nic, a i kdyby tu existovala nějaká forma života, ať už rozumného nebo ne, pro naši situaci z toho nic nevyplývá. Opravit loď by nám stejně nepomohli, a když my budeme opatrní a neznečistíme jejich ekosystém, nevidím důvod, proč bychom se k nim měli přibližovat a působit jim kulturní šok.“

„S vaší poslední větou souhlasím, kapitáne,“ řekl pomalu Moray, „ale rád bych tu nadnesl jednu otázku, o níž zatím nebyla řeč. Dovolíte?“

Leicester zamručel: „První, co jsem řekl, bylo, že vynecháme formality po dobu trvání... no, pokračujte.“

„Co se udělalo pro to, aby byla planeta prozkoumána z hlediska obyvatelnosti pro případ, že motory spravít nepůjdou a my tu ztvdneme?“

Šok. MacArana na okamžik zamrazilo, ale vzápětí pocítil úlevu. Někoho jiného to také napadlo. Nemusel s tím přijít on sám. Z obličeje kapitána Leicestera však šok nezmizel, ale zmrzl v chladný hněv. „To je velmi nepravděpodobné.“

Moray se ztěžka postavil na nohy. „Ano, slyšel jsem, co říká vaše posádka, ale nejsem o tom tak docela přesvědčený. Myslím že bychom měli okamžitě začít dělat inventuru toho, co máme, a toho, co tady je, pro případ, že tu zůstaneme natrvalo.“

„Vyloučeno,“ řekl kapitán Leicester ostře. „Pokoušíte se mi tu namluvit, že víte o stavu lodi víc než moje posádka, pane Morayi?“

„Nevím ani zbla o kosmických lodích, i když bych strašně rád věděl. Ale poznám vrak, když ho vidím. Víím, že dobrá třetina vaší posádky je mrtvá, včetně některých důležitých techniků. Slyšel jsem,

jak velitelka Del Reyová říká, že si myslí – že si jenom myslí – že navigační počítač půjde opravit, a hlavně vím, že nikdo nedokáže navigovat řídicí systémy M-AM bez počítače. Musíme počítat s tím, že tahle loď možná už nepoletí nikam. A v tom případě my taky nikam nepoletíme. Leda bychom tu měli nějakého geniálního chlapíka, který by dokázal v příštích pěti letech sestrojít z místních surovin a s tou hrstkou lidí, co tu zbyla, mezihvězdnou sdělovací družici, a pak bychom poslali zprávu na Zemi, na Alfu Centauri, nebo na Coronis, aby si přišli vyzvednout své zbloudilé ovečky.“

Camilla Del Reyová řekla hlubokým hlasem: „Pane Morayi, o co se to prosím vás pokoušíte? Ještě víc nás demoralizovat?

Nebo nás chcete poděsit?“

„To ne. Pokouším se jen uvažovat realisticky.“

Leicester se usilovně snažil ovládnout zuřivostí zbrunátnělou tvář. „Mám dojem, že jste vedle, pane Morayi. Naším prvořadým úkolem je opravit loď a k tomu potřebujeme všechny lidi, včetně vašich kolonistů. Nemůžeme postrádat velké skupiny lidí kvůli nějakým vzdáleným eventualitám,“ dodal důrazně, „takže pokud to byla žádost, považujte ji za zamítnutou. Má ještě někdo něco?“

Moray se neposadil. „A co se tedy stane, když za šest týdnů zjistíme, že se loď nedá opravit? Nebo za šest měsíců?“

Leicester se zhluboka nadechl. MacAran rozeznal v jeho obličeji strašlivou únavu a zoufalé úsilí nedat ji najevo. „Navrhuji škrtnout tahle kdyby a co když, pane Moray, to je ještě daleko. Říká se, že jak si kdo ustele, tak si lehne. Nevěřím, že by šest týdnů bylo tak hrozné zpoždění, abychom museli propadat beznaději a obávat se nejhoršího. Co se mne týče, hodlám žít a dostat tuhle loď zpátky domů, a kdo tu začne vést poraženecké řeči, bude mít co dělat se mnou. Vyjádřil jsem se dost jasně?“

Moraye to zjevně neuspokojilo, avšak cosi, snad kapitánova vůle, ho přinutilo ke klidu. Zamračeně se sesunul na své místo.

Leicester si k sobě natočil Camilliny poznámky. „Máte tu ještě co? Dobrá, doufám, že to je všechno, dámy a pánové. Seznam lidí, kteří zůstali naživu, a raněných, spolu s uvedením jejich stavu, bude vyvěšen dnes večer. Prosím, Otče Valentine?“

„Kapitáne, byl jsem požádán, abych sloužil zádušní mši za mrtvé u hromadného hrobu. Protože protestantský kaplan zahynul při

havárii, rád bych nabídl svou bohoslužbu všem bez rozdílu vyznání, pokud jim může být nějak k užítku.“

Kapitán roztál při pohledu na mladého kněze s jednou rukou zavěšenou na obvaze a s půlkou obličeje zavázanou. „Tu mši rozhodně služte, Otče. Navrhuji zítra za svítání. Najděte někoho, kdo by tam mohl postavit nějaký vhodný pomník. Jednou, možná za pár set let bude třeba tahle planeta osídlená, tak ať vědí, co se stalo. Na tohle si čas najdeme.“

„Díky, kapitáne. Omluvíte mě teď, prosím? Musím se vrátit do nemocnice.“

„Jistě, Otče, běžte. Každý kdo se teď chce vrátit ke své práci, je omluven – leda že by byly ještě nějaké dotazy. Nejsou? Tak dobře.“ Leicester se na židli opřel a na okamžik zavřel oči. „Pane MacArane a doktorko Lovatová, mohli byste minutku zůstat?“

MacAran pomalu předstoupil před kapitána. Byl nevýslovně překvapený. S kapitánem ještě nikdy nemluvil, ani si neuvědomoval, že by ho Leicester znal od vidění. Co může chtít? Ostatní jeden po druhém opouštěli stan. Ewen se dotkl jeho ramena a zašeptal:

„Heather a já budeme na té mši, Rafe. Teď už musím jít. A stav se v nemocnici, ať se podíváme na ten tvůj otřes. Klid, Rafe, a ahoj.“ Potom se vytratil.

Kapitán Leicester se zhroutil na židli, vypadal vyčerpaně a staře, ale když k němu Judith Lovatová a MacElran přistoupili, lehce se napřimil. „Z toho, co jste tu řekl, soudím, že se v horách vyznáte, pane MacArane. Jakou máte specializaci?“

„Jsem geolog. Máte pravdu, strávil jsem v horách spoustu času.“

„Tak vás tedy pověřuji vedením krátké průzkumné expedice.

Vylezte na tu horu, jestli se tam dostanete, a proveďte měření z vrcholu, odhadněte hmotnost planety a tak dále. Je v kolonizační skupině nějaký meteorolog nebo specialista na počasí?“

„Předpokládám, že ano, kapitáne. Moray bude určitě vědět.“

„To asi jo, musím se ho na to zeptat,“ řekl Leicester. Byl tak unavený, že skoro mumlal. „Když budeme moci odhadnout, jaké bude v následujících několika týdnech počasí, můžeme rozhodnout, jak nejlépe postavit úkryty. Také nějaká ta informace o periodě rotace a tak podobně by mohla zajímat Zemskou expedici.“

A doktorko Lovatová, prosím vás, vyhledejte zoology a botaniky, nejráději někoho z kolonistů, a pošlete je s MacAranem. Ať odeberou vzorky a udělají testy, jen pro případ, že by se porouchaly syntetizéry potravy.“

„Navrhuji vzít s sebou i bakteriologa, pokud tu nějaký je,“ ozvala se Judith.

„To je dobrý nápad. Nenechte bez pomoci tým mechaniků, ale jinak si vezměte, koho potřebujete, pane MacArane. Chcete, aby šel s vámi ještě někdo?“

„Nějaký zdravotník, nebo aspoň ošetřovatelka,“ požádal MacAran, „pro případ, že by někdo spadl do propasti, nebo kdyby někoho rozžvýkala místní obdoba tyranosaura.“

„Nebo kdyby někoho kousl nějaký příšerný místní brouk,“ dodala Judith. „Na to jsem už měla myslet dřív.“

„No dobře jestli bude moci Hlavní zdravotník někoho uvolnit,“ souhlasil Leicester. „Ještě něco. První velitelka Del Reyová jde s vámi.“

„Smím se zeptat proč?“ zeptal se MacAran trochu polekaně.

„Ne, že by nebyla vítaná, i když to pro ženu bude pěkná fuška. Tohle není Země a na tyhle hory nevedou žádné lanovky!“

Camilla měla hluboký a trochu nakřáplý hlas. Rád by věděl, jestli to způsobil ten šok a smutné okolnosti, nebo jestli tak mluví normálně. „Kapitáne,“ řekla, „pan MacAran zřejmě neví to nejhorší. Co vůbec víte o havárii a jejích příčinách?“

Pokrčil rameny. „Jenom to, co se povídá. Jediné, co si pamatuju, je, že začal poplach, pak jsem se dostal do záchranného prostoru – takzvaně záchranného,“ dodal hořce při vzpomínce na Jennyino pohmožděné tělo, „a pak vím jen, že mě vytáhli z kabiny a vlekli po žebříku dolů. Nic víc.“

„Aha, tak vidíte. My totiž nevíme, kde jsme. Nevíme, co je tohle za slunce. Nevíme ani přibližně, v jaké hvězdokupě se nacházíme. Byli jsme vyhozeni z dráhy gravitační bouří – to je laický termín, nechci vás unavovat vysvětlováním. Hned při prvním nárazu jsme přišli o orientační zařízení, a teď musíme najít nejbližší hvězdný systém s nějakou potenciálně obyvatelnou planetou, a pak rychle zpátky. Takže já musím provést pár astronomických měření, pokud to půjde, a nalézt nějaké známé hvězdy. To můžu udělat pomocí spektrální analýzy. Odtamtud se mi snad podaří zaměřit naši polohu

v galaktickém ramenu a pak aspoň částečně znovu naprogramovat počítač z povrchu planety.

Astronomická pozorování se snadněji provádějí ve výšce, kde je řidší vzduch. I kdybych se nedostala až na vrchol, každých tisíc stop výšky navíc mi dá větší šanci získat přesnější hodnoty.“ Dívka byla vážná a vypadala rozumně a on si uvědomil, že svým záměrně poučným tónem a odbornými výrazy přemáhá strach. „Takže pokud byste mě mohli vzít na expedici s sebou, cítím se dostatečně silná a fyzicky schopná a dlouhého a náročného pochodu se nebojím. Poslala bych svého asistenta, ale má ze třiceti procent popálené tělo, a i kdyby se uzdravil – což není tak jisté –, ještě dlouho nebude moci nikam jít. Nikdo jiný tady bohužel asi neví o navigaci a galaktické geografii tolik jako já, takže bych víc věřila svým údajům než výsledkům, které by naměřil někdo jiný.“

MacAran pokrčil rameny. Neměl nic proti emancipovaným ženám, a když si tahle holka myslí, že ten dlouhý pochod vydrží, pak to snad opravdu zvládne. „Dobře,“ řekl, „je to na vás. Budeme potřebovat proviant nejméně na čtyři dny, a jestli máte těžké přístroje, radši si s sebou vezměte někoho, kdo vám je ponese, protože všichni ostatní budou mít svou vlastní výstroj.“

Pohlédl na její tenké tričko, vlhce přiléhající k tělu a dodal poněkud ostře: „A oblečte se dostatečně teple, sakra, nebo dostanete zápal plic.“

Vypadala vylekaná a zmateně, pak ho náhle zpražila rozzlobeným pohledem, ale MacAran už na ni nemyslel. Obrátil se na kapitána: „Kdy chcete, abychom vyrazili? Zítra?“

„Ne, příliš mnoho z nás se ještě pořádně nevyspalo,“ řekl Leicester, který se právě probíral z jakési bolestné drímoty. „Podívejte se na mě – a půlka posádky je na tom stejně jako já.“

Nařídím všem kromě půl tuctu hlídačů, aby šli dnes v noci spát.

Zítra uvolníme všechny základní pracovní čety na vzpomínkovou bohoslužbu za zemřelé a ještě je potřeba dokončit inventarizaci a záchranné práce. Vyrazíte tak za dva za tři dny. Měl byste rád s sebou nějakého určitého zdravotníka?“

„Mohl by jít Ewen Ross, pokud ho šéf bude moct postrádat?“

„Pokud jde o mě, tak klidně,“ souhlasil Leicester, opět se sesul na židli a zjevně v tu chvíli usnul. MacAran řekl tiše „Díky, kapitá-

ne,“ a otočil se. Camilla Del Reyová mu zlehka položila ruku na rameno.

„Neopovažujte se ho soudit,“ řekla prudce svým hlubokým hlasem, „byl na nohou už dva dny před havárií od té doby oka nezamhouřil, a je na to už starý! Dohlédnu na to, aby se aspoň čtyřicet hodin v klidu prospal, i kdybych měla uzavřít tábor!“

Leicester se protáhl. „Já nespím,“ řekl pevně. „Máte ještě něco, pane MacArane a slečno Lovatová?“

„Ne, kapitáne,“ odpověděl MacAran zdvořile a vytratil se tiše pryč, ponechávaje kapitána jeho odpočinku a jeho První velitelce, která nad ním stála – ten obraz ho šokoval – jako lítá tygřice nad svým mládětem. Nebo nad starým lvem? A proč mu to vůbec vadí?

2. KAPITOLA

Oddělení pro cestující bylo z velké části zaplaveno pěnou z hasicích přístrojů, a na podlaze byl rozlítý olej, což bylo nebezpečné. Proto vydal kapitán Leicester příkaz, aby všichni členové expedice do hor vyfasovali teplou nepromokavou uniformu, která byla původně určena pro posádku lodi při pobytu na cizí planetě.

Měli být připraveni vyrazit hned po východu slunce, takže tu stáli nachystaní vedle svých tlumoků, naplněných přídělem potravin, provizorní táborovou výstrojí a odborným nádobíčkem. Mac-

Aran čekal na Camillu Del Reyovou, která dávala poslední instrukce jednomu z členů posádky.

„Časy východu a západu znáte s nejvyšší možnou přesností a zároveň víte, pod jakým azimutem slunce vychází. Poledne budeme asi muset odhadnout. Každý večer při západu slunce zasviťte co nejsilněji směrem k hoře, po dobu asi deseti minut. My tak zjistíme směr našeho pochodu a určíme si východ a západ.

Hodnoty zenitového úhlu už znáte.“

Otočila se a spatřila vedle sebe MacArana. „Zdržuju vás?“ zeptala se mírně. „Omlouvám se, ale jistě chápete, že přesnost měření je velmi důležitá.“

„Nemohu než souhlasit,“ odpověděl MacAran. „A proč se mi vůbec omlouváte? Vy máte v naší skupině přece nejvyšší hodnot, madam. Nebo snad ne?“

Camilla zvedla obočí: „Á, tak tohle vám dělá starosti? Vlastně ani nejvyšší hodnost nemám, to platí jenom na lodi. Kapitán Leicester pověřil vedením téhle skupiny vás a mě to naprosto vyhovuje, to mi věřte. Já toho totiž vím o horolezectví asi tolik jako vy o navigaci podle hvězd, možná ještě míň. Vyrosla jsem v kolonii Alfa, a víte, jak tam vypadají pouště.“

MacAranovi se značně ulevilo, ale přece jen byl ještě trochu otrávený. Téhle ženské taky nic neunikne! Samozřejmě, že to zmírní napětí, až s ní nebude muset jednat jako s nadřízeným, když bude na výpravě vydávat příkazy a rozhodnutí. Faktem však zůstávalo, že si před ní připadal jako pitomec, přehnaně úslužný a nemotorný.

„Dobrá, vyrazíme tedy hned, jak budete hotová. Máme před sebou dlouhou cestu poměrně nehostinnou krajinou. Takže s chutí do toho.“

Šel směrem k hloučku s ruksaky a v duchu si dělal inventuru svého mužstva. Ewen Ross nesl velkou část Camilliny astronomické výstroje; říkal, že jeho zdravotnické potřeby skoro nic neváží. Heather Stuartová, oblečená do stejné uniformy jako ostatní, mu něco šeptala. MacAran si zatrpkle pomyslel, že to už teda musí být nějaká láska, když holka vstane v tuhle nekřesťanskou hodinu, aby vyprovodila milého. Malá statná doktorka Lovatová měla přes rameno kufřík s kazetami na vzorky. Další dva muže v uniformě neznal, proto se s nimi šel seznámit, než se vydají na cestu.

„Už jsme se viděli ve společenské místnosti, ale jinak myslím, že vás neznám. Vy jste...“

První z nich, vysoký, snědý, asi pětatřicetiletý muž s orlím nosem, řekl: „Jsem Marco Zabal. Xenobotanik. Jdu na žádost doktorky Lovatové. Na hory jsem zvyklý. Vyrůstal jsem v Pyrenejích a byl jsem na několika výpravách v Himálaji.“

„Dobře, že jdete s námi.“ MacAran mu otřásl rukou. Bude dobré mít s sebou ještě někoho, kdo zná hory. „A vy?“

„Já jsem Lewis Mac Leod. Jsem zoolog a veterinář.“

„Jste z posádky, nebo kolonista?“

„Kolonista.“ Mac Leod se zazubil. Byl to malý růžolící tloušťík. „A dřív než se zeptáte, odpovídám, že žádné horolezecké zkušenosti nemám, ale vyrostl jsem ve skotské vysočině, a tam musí člověk i dneska pořád někam chodit po svých, a to spíš ve směru vertikálním než horizontálním.“

„No, to je dobrý trénink,“ řekl MacAran. „A teď, když jsme tu všichni, Ewene, dej své slečně pusku na rozloučenou a můžeme jít.“

Heather se tlumeně zasmála, sundala si z hlavy kapuci a obrátila se k MacAranovi: „Nech toho, Rafe, vždyť já jdu s vámi.“ Byla to malá křehká dívka a ve vypůjčené uniformě vypadala ještě menší. „Jsem mikrobioložka, a budu sbírat vzorky pro hlavního zdravotníka.“

„Ale to přece...“ MacAran rozpačitě svraštil čelo. Dovedl pochopit, proč musí jít Camilla – pro svou práci byla kvalifikovaná lépe než kterýkoli muž. A snad je tu i pochopitelný důvod, aby šla doktorka Lovatová. „Žádal jsem pro tuhle výpravu muže.“

Cesta bude dost fyzicky náročná.“

Hledal podporu u Ewena, ale ten se jen zasmál.

„Mám ti přečíst Zemskou sbírku zákonů? Nebude stanoven ani formulován žádný zákon, který by omezoval právo kterékoli lidské bytosti na rovnocennou práci v závislosti na jejím rasovém původu, vyznání či pohlaví...“

„Ále, dej pokoj, nerecituj mi tu Čtvrtý paragraf,“ zabručel MacAran. „Když si chce Heather prošoupat podrážky a ty ji v tom necháš, já s tím nic nenadělám.“ Stále podezíral Ewena, že to je jeho práce. To to trvá, než se vyhrabeme!

Přesto že jejich expedice měla důležité poslání, byl netrpělivý a rozrušený, že se mu konečně naskytla šance vylézt na neprozkoumanou horu. Tolik se těšil, a teď zjistí, že s sebou musí vláčet nejen tu ženskou z posádky, která aspoň vypadá ostříleně a sportovně ale i doktorku Lovatovou, která jestli není stará do mladice má rozhodně daleko a elánu taky moc nemá, a navíc tu křehotinku Heather. „No, tak pojďme,“ povzdechl si a doufal, že to neznělo příliš zasmušile.

Seřadil je. Sám se s Ewenem postavil do čela, přímo za nimi byly Heather a doktorka Lovatová, aby hned poznal, jestli nenasadil pro ženy moc ostré tempo, za nimi šla Camilla s Mac Leodem a skupinu uzavíral horal Zabal. Jak se vzdalovali od lodi a změti provizorních staveb a stanů, velké rudé slunce začalo stoupat nad vzdálenou linii kopců. Připomínalo obrovité zanícené krví podlité oko. V údolí, kde byl prozatímní tábor, ležela hustá mlha, ale jak stoupali nahoru po svahu, začala řídnout a trhala se. MacAran začal mít bezděky lepší náladu. Koneckonců to není žádná maličkost, vést výzkumnou skupinu, a možná je to první a poslední výzkumná výprava na úplně

cizí planetě za několik set let. Šli mlčky, bylo na co se dívat. Když dorazili na konec údolí, MacAran se zastavil a počkal na ostatní, aby vyšli do kopce společně.

„S cizími planetami mám jen velmi malé zkušenosti,“ řekl.

„Ale nemotejte se okolo žádných divných křovin, koukejte, kam šlapete, a doufám, že vám nemusím říkat, abyste nepili vodu a nejedli nic, dokud k tomu doktorka Lovatová osobně nedá své požehnání. Vy dva jste odborníci...“ obrátil se na Zabala a Mac Leoda, „chcete k tomu něco dodat?“

„Jenom obecné varování,“ prohlásil Mac Leod. „Víme jen, že na téhle planetě mohou žít nějakí jedovatí hadi a ještěři, ale naše uniformy nás ochrání před všemi druhy nebezpečí, které ani nevidíme. Pro případ extrémního nebezpečí mám s sebou zbraň kdyby třeba přišel dinosaur, nebo kdyby se na nás vrhl nějaký masožravec – ale bylo by lépe utéct než střílet. Mějte na paměti, tohle je předběžný průzkum, a s těmi vzorky a klasifikováním to moc nepřehánějte – to může udělat další tým, který přijde po nás.“

„Pokud po nás někdo přijde,“ zamumlala Camilla. Říkala to sotva slyšitelně, ale Rafael to zaslechl a ostře na ni pohlédl. Řekl však jen: „Každý si vezměte kompas a zaměřte si azimut k vrcholu té hory. Sledujte, kdybychom se od této hodnoty museli kvůli terénním nerovnostem odchýlit. Odtud vidíme vrchol dobře, ale až se dostaneme na úpatí kopců, budeme vidět možná jenom vršek nejbližší hory, nebo jenom stromy.“

Zpočátku to byla příjemná procházka po mírných svazích mezi vysokými kmeny hluboce zakořeněných jehličnatých stromů i dlouhými zelenomodrými jehlicemi na štíhlých větvích. Kdyby nebylo toho narudlého šera, mohli být klidně v nějaké lesní rezervaci na Zemi. Zabal tu a tam odběhl, aby v rychlosti prozkoumal nějaký strom, list nebo kořen, a jednou se kolem nich přehnalo nějaké zvířátko a zmizelo v lese. Mac Leod se za ním lítostivě podíval a řekl doktorce Lovatové: „A ještě něco – jsou tu srstnatí savci. Pravděpodobně vačnatci, ale nevím to jistě.“

„Myslela jsem, že budete odebírat vzorky,“ odpověděla.

„Jo, budu, ale na zpáteční cestě. Nevím, čím bych ty vzorky po cestě živil. Ale jestli si děláte starosti s tím, co budeme jíst my, měl bych vám říct, že až dosud se prokázalo, že všichni savci na kterékoli planetě jsou požitelní a zdraví. Někteří z nich nejsou zrovna la-

hůdkoví, ale pokud jde o chemické složení těla, všechna zvířata, která produkují mléko, jsou si velmi podobná.“

Judith Lovatová si všimla, že malý tlustý zoolog namáhavě od-fukuje, ale nic neříkala. Uvědomovala si tu úžasnou skutečnost, že jsou první, kdo vidí a zkoumají přírodu na úplně cizí planetě. Že dělají práci, kterou většinou provádějí jen vysoce specializované prů-zkumné týmy. Předpokládala, že kdyby ten člověk nebyl fyzicky zdatný, MacAran by ho na výpravu nevzal.

Stejná myšlenka napadala i Ewena Rosse. Šel mlčky vedle He-ather, ani jeden z nich neplýtl dechem na řeči. Raf nenasazuje ni-jak ostré tempo, pomyslel si, ale stejně nevím, jak to ženy zvládnou. Když asi za hodinu a něco poté, co vyrazili, rozkázal MacAran za-stavit, přišel k němu Ewen.

„Hele, Rafe, jak vysoká je ta hora?“

„Těžko říct, když je tak daleko, ale hádal bych nějakých osm-náct, dvacet tisíc stop.“

„Myslíš, že to ženy zvládnou?“ zeptal se Ewen.

„Camilla bude muset, má provádět astronomická pozorování.

Zabal a já jí můžeme pomoci, když bude potřeba, a vy ostatní můžete zůstat dole ve svahu, když budete moc unavení.“

„Já to zvládnou,“ řekl Ewen. „Víš přece, že obsah kyslíku je tu mnohem vyšší než na Zemi a anoxií v těchto podmínkách nikdo trpět nebude. Nejsme zase tak vysoko.“ Rozhlédl se po skupině žen a mužů, kteří až na Heather Stuartovou všichni seděli a odpočívali. Heather se hrabala v hlíně a nabírala vzorky půdy do jedné ze svých zkumavek. Lewis Mac Leod se jak dlouhý tak široký natáhl na zem a se zavřenýma očima ztěžka odfukoval. Ewen na něj znepokojeně pohlédl. Jeho trénované oči zaregistrovaly i to, co Judith neviděla, ale neřekl nic. Nemohl nařídít aby toho muže poslali zpátky z takové dálky, rozhodně ne samotného.

Mladému lékaři se zdálo, že MacAran sleduje jeho myšlenky.

Řekl totiž náhle: „Nepřipadá ti to tady všechno až příliš snad-né, až příliš hezké? Někde tu musí být nějaký zádrhel. Nějak moc to tu připomíná piknik v rezervaci.“

Pěkný piknik, pomyslel si Ewen, něco přes padesát mrtvých a víc jak sto raněných při havárii, ale vzpomněl si, že Rafael ztratil sestru a nahlas to neřekl. „No a co má být, Rafe, proč ne? Copak je nějaký zákon na to, že neprozkoumaná planeta musí být nebezpečná?

Možná jsme už tak navyklí žít na Zemi bez rizika, že se bojíme jen o píd' vybočit z vyježděných kolejí naší krásné a bezpečné techniky," zasmál se. „Zrovna nedávno jsem tě slyšel nadávat na to, že jsou na Zemi všechny hory i sjezdovky pro lyžaře tak uhlazené, že dobývat je po svých ani nemá smysl. Ne že bych o tom něco věděl – já jsem nikdy nebezpečné sporty nepěstoval.“

„Tady možná budeš mít možnost," opáčil MacAran, ale stále vypadal zachmuřeně. „Když je to tak, proč se tedy nadělá vždycky tolik povyku kolem průzkumných týmů, když je posílají na novou planetu?“

„Vím já ? Ale dost možná, že na planetě kde se nikdy nevyvíjel člověk, se jeho přirození nepřátelé taky nevyvinuli, co myslíš?“-

Tahle slova by měla MacArana spíš uklidnit, ale při jejich zvuku ho až zamrazilo. Když sem člověk nepatří; může tu vůbec přežít? Ale neřekl nic. „Radši zase půjdeme. Máme před sebou dlouhou cestu, a já bych chtěl, abychom se dostali na svah ještě než se setmí.“

Zastavil se u Mac Leoda, který se namáhavě hrabal na nohy.

„Jste v pořádku, doktore Mac Leode?“

„Říkejte mi Macu," odpověděl starší muž s unaveným úsměvem, „nepodléháme už přece disciplíně. Ano, je mi dobře.“

„Jste specialista na zvířata. Máte nějaké vysvětlení pro to, že jsme zatím neviděli nic většího než veverku?“

„Mám hned dvě," řekl Mac Leod s širokým úsměvem. „První samozřejmě možnost, že tu žádná jiná nejsou. A druhé vysvětlení, ke kterému se přikláním já, je, že když se nás šest, teda vlastně sedm, s praskotem prodírá tady těmi křovisky, tak se od nás všechno, co má větší mozek než veverka, drží v uctivé vzdálenosti.“

MacAran se uchechtl a dokonce přehodnotil svůj názor na toho tlustého chlapa směrem nahoru. „Měli bychom se zkusit pohybovat tišeji?“

„Nemám představu, jak bychom to mohli dokázat. To dnešní noc bude lepším testem. Větší masožravci – pokud je tu nějaká podobnost se Zemí – totiž vylézají v noci, protože doufají, že svou oběť překvapí ve spánku.“

„Tak si musíme dát pozor, aby omylem nezhltni nás," zamručel MacAran. Když pozoroval ostatní, jak si berou na záda své batohy a radí se do dvojstupu, pomyslel si, že na tuhle věc úplně zapomněl. Byla to pravda – na Zemi se bezpečnosti věnovala ta nejvyšší pozor-

nost, takže se prakticky eliminovala všechna nebezpečí, kromě těch, která vytvořil člověk. I na safari v džungli se jezdilo v prosklených nákladácích, a jemu vůbec nepřišlo na mysl, že by jim v noci v tohlehle směru mohlo hrozit nějaké nebezpečí.

Šli dalších čtyřicet minut houstnoucím porostem křovin a stromů, museli se prodírat křovisky a odstrkovat větve. Tu se náhle Judith zastavila a začala si divoce mnout oči. A přibližně v tutéž dobu zvedla Heather ruce a s hrůzou na ně zírala. Ewen po jejím boku byl okamžitě ve střehu.

„Co se děje?“

„Moje ruce...“ Heather je držela nahoře, v obličeji bílá jako stěna: „Rafe, zastav na chvíli,“ zvolal Ewen a rozptýlená řada se zastavila. Vzal útlé dívčiny prsty velmi opatrně do svých rukou a pečlivě prohlížel naskakující nazelenalé tečky. Za ním vykřikla Camilla:

„Judy! Panebože, podívejte se na její obličej!“

Ewen se otočil k doktorce Lovatové. Tváře a oční víčka měla pokrytá zelenavými tečkami, a jak se na ně díval, zdálo se, že se rozšiřují, zvětšují a nabobtnávají. Křečovitě zavírala oči. Camilla ji jemně chytila za ruce, když si je zvedala k obličejí.

„Nesahejte si na obličej, Judy – doktore Rossi, co je to?“

„Jak to mám k čertu vědět?“ rozhlédl se Ewen po ostatních.

„Ještě někdo z vás zezelenal?“ zeptal se. „Tak dobře, teď poslouchajte. Od tohohle jsem tady já, a všichni ostatní si budou udržovat odstup, dokud nebudeme vědět, na čem jsme. Heather!“ vzal ji za ramena a prudce s ní zatřásl. „Nech toho! Zatím neumíráš, a můžu ti říct, že tvoje reflexy jsou úplně normální.“

Dívka nad sebou jen s námahou získávala vládu. „Promiň.“

„A teď. Co cítíte, ale přesně. Bolí vás ty skvrny?“

„Ne do háje, ale strašně to svědčí!“ Byla celá zarudlá, tvář jí žhnula, zlatavé vlasy se jí uvolnily a spadly na ramena, zvedla ruku, aby si je upravila, ale Ewen ji chytil za zápěstí. Dával si pozor, aby se dotkl jen rukávu její uniformy. „Ne, nesahej si na obličej,“ řekl, „to udělala doktorka Lovatová. Jak se cítíte, paní doktorko?“

„Nijak zvlášť,“ pronesla s námahou. „Obličej mě pálí a oči, no, vidíte sám.“

„Opravdu.“ Ewen si všiml, že jí víčka otékají a zelenají. Vypadala groteskně.

Ewen tajně doufal, že na něm není vidět, jak je vyděšený. Jako všichni tady, i on byl od mládí krměn historkami o exotických nemocech, které řádí na cizích planetách. Ale on je přece lékař.

A tohle je jeho práce. Řekl tak pevným hlasem, jak jen svedl:

„Dobrá, všichni ostatní zůstaňte radši stranou, ale žádnou paniku, jestli je to ve vzduchu, stejně jsme to už chytli všichni, nejspíš hned tu noc, co jsme přistáli. Máte ještě nějaké další příznaky doktorko Lovatová?“

Judy se pokusila o úsměv: „Žádné, kromě toho, že mám strach.“

„To prozatím nebudeme počítat“ řekl Ewen a vyndal ze svých potřeb sterilní gumové rukavice a změřil jí pulz. „Žádné zrychlení srdeční činnosti, ani oslabené dýchání. A ty, Heather?“

„Je mi dobře, až na to pekelné svědění.“

Ewen důkladně prohlížel drobnou vyrážku. Nejdřív to byly tečky asi jako špendlíková hlavička, ale každý pupínek rychle bobtnal v malý puchýřek. „No, půjdeme na to vylučovací metodou. Co jste dělaly ty a paní doktorka, co nikdo jiný nedělal?“

„Já jsem odebírala vzorky půdy,“ ozvala se Heather, „hledám půdní bakterie a rozsivky.“

„Já jsem zkoumala nějaké listy. Snažila jsem se zjistit, jestli mají přiměřený obsah chlorofylu,“ řekla Judy.

Marco Zabal si ohrnul manžety uniformy. „Budu si hrát na Sherlocka Holmesa,“ prohlásil. „Zde je odpověď.“ Natáhl ruce a ukazoval jednu nebo dvě drobounké zelené tečky na zápěstí.

„Slečno Stuartová, musela jste odstraňovat listy, když jste odebírala ty vzorky?“

„No ano, takové široké načervenalé listy,“ odpověděla.

Marco kývl. „Zde je odpověď. Jako každý jiný správný xenobotanik, dotýkám se i já každé rostliny v rukavicích, dokud nezjistím její složení. Všiml jsem si, že na povrchu těch listů je nějaký těkavý olej, ale podcenil jsem to. Nejspíš nějaký vzdálený příbuzný urushio-lu – rhus toxicodendron – lidově řečeno brečťanový jed.“

A podle mého názoru, když se to projeví takhle rychle, zasáhne to jen kůži a nebude to mít žádné vedlejší účinky.“ Usmíval se, jeho úzký obličej vypadal pobaveně. „Zkuste protialergickou mast, jestli nějakou máte, nebo dejte doktorce Lovatové injekci, protože má tak

opuchlé oči, že by ani neviděla, kam šlape. A odteď neobdivovat žádné lístečky, dokud se na ně nemrknu, jo?”

Ewen se řídil jeho radami s úlevou téměř bolestnou. Měl pocit že by se s cizokrajnou nemocí nebyl absolutně schopen vypořádat.

Po veliké injekci antihistaminika Juditě oči rychle zase splaskly, i když zelená barva zůstala. Vysoký Bask jim ukázal svůj herbář listů v průhledných plastických obalech.

„Tohle je ten červený hajzlík, po kterém jste zezelenaly,“ řekl suše. „Naučte se držet se od neznámých rostlin radši dál, pokud to půjde.“

„Jestli jsou všichni v pořádku, tak pojďme dál,“ ozval se MacAran, ale bylo mu až nevolno úlevou a zároveň novým strachem.

Jaká další nebezpečí na ně mohou číhat v nevinně vypadajících rostlinách a stromech? „Věděl jsem, že to tu vypadá až podezřele hezky na to, aby to byla pravda,“ pronesl polohlasně Ewenovi.

Zabal ho slyšel a pro sebe se zasmál. „Můj bratr byl v průzkumném týmu na Coronisu. To je jeden z důvodů, proč jsem tam měl namířeno i já. Proto náhodou tohle všechno vím. Expediční jednotka nestojí o to, aby se veřejnost dozvěděla, jak ošidné někdy mohou být cizí planety, protože jinak by se na ně nikdo z naší krásné a bezpečné Země neodvážil vydat. A samozřejmě než se tam dostanou tak velké skupiny kolonistů, jako je ta naše, technické posádky už stihnou odstranit zjevná nebezpečí a drobátko to tam uhladit.“

„Jdeme,“ rozkázal MacAran, aniž by zareagoval na to, co řekl botanik. Tohle je divoká planeta, ale co on s tím může dělat? Řekl, že chce riskovat, teď tedy má šanci.

Šli dál, aniž se přihodilo něco zvláštního. Kolem poledne se zastavili, aby snědli své balíčky s obědem a aby Camilla pomocí chronometru mohla zkusit určit přesný okamžik poledne. Naklonil se k ní, když zaměřovala tyčku, kterou si předtím ostavila na zem:

„Co to děláte?“

„V okamžiku, kdy je stín nejkratší, je přesně poledne. Takže já každé dvě minuty zaznamenávám délku stínu a až se začne zase prodlužovat, budu vědět, že poledne, tedy slunce přesně na poledníku, je někde v tom dvouminutovém intervalu. Tahle přesnost nám pro naše měření stačí.“ Nahnula se k němu a tiše se zeptala: „Jsou Heather a Judy opravdu v pořádku?“

„Ano, jsou. Ewen je prohlíží při každé zastávce. Nevíme, za jak dlouho zmizí ta barva, ale jinak jim už nic není.“

„Málem jsem zpanikařila,“ zamumlala Camilla.“ A Judy Lovatová byla tak klidná, že jsem se sama před sebou styděla.“

Všiml si, že se jaksi nepozorovaně z „poručice Del Reyové“, „doktorky Lovatové,“ a „doktora Mac Leoda“ stává Camilla, Judy, Mac. Tituly se používaly na lodi, kde se všichni kromě pár nejbližších přátel, stýkali jen formálně.

MacAran to schvaloval. Možná spolu budou dost dlouho.

Prohodil něco v tom smyslu a pak se náhle zeptal: „Máte nějakou představu, jak dlouho tu budeme kvůli těm opravám?“

„Vůbec ne,“ odpověděla, „ale kapitán říká – šest týdnů, jestli a půjde spravit.“

„Jestli to půjde spravit?“

„Jasně, že to půjde spravit,“ řekla znenadání ostře a obrátila se. „Musíme to spravit. Tady zůstat nemůžeme.“

Rád by věděl, jestli to myslí vážně nebo je taková optimistka, ale už se na nic neptal. Utrousil jen nějakou banální poznámku o kvalitě potravinových přiděľů a vyjádřil naději, že tu Judy objeví nějaké nové zdroje potravy.

Jak slunce pomalu klesalo za vzdálené pohoří, zase se ochladilo a zvedl se ostrý vítr. Camilla s obavou pozorovala kupící se mračna.

„Hm, tak to je s astronomickým pozorováním konec,“ zamručela. „Copak na týhle zatracené planetě prší každou noc?“

„Vypadá to tak,“ řekl MacAran. „Možná je to jen sezónní záležitost. Ale co tu jsme, zatím bylo vždycky v poledne horko, pak se rychle ochladilo, odpoledne přišly mraky, večer déšť a o půlnoci sníh. A ráno byla mlha.“

Zamrkala dlouhými řasami: „Za pět dní se samozřejmě nedá zjistit nic směrodatného, ale pokud jsem mohla odhadnout podle změn času, je teď jaro, protože dny se prodlužují, každý den asi tak o tři minuty. Tahle planeta má asi trochu větší sklon než Země. Tím by se také daly vysvětlit ty prudké změny počasí. Ale možná, že až zmizí sníh, a než se objeví mlha, nebe se přece jen trochu vyjasní,“ zamyslela se. MacAran ji nevyrušoval. Začalo totiž právě jemně mrholit a on se rozhlížel po vhodném místě, kde by se mohli utábořit. Radši zalézt pod plachty dřív, než se strhne lijavec.

Byli právě na svahu a pod nimi leželo široké zelené údolí, téměř bez stromů. Nebylo sice přímo na jejich trase, rozprostíralo se dvě nebo tři míle směrem na jih, ale vypadalo náramně lákavě, sympaticky. MacAran při pohledu na ně zvažoval, zda by nestálo za to ztratit jednu nebo dvě míle a vyhnout se tak nepříjemnému táboření mezi stromy. V tomhle předhůří jsou asi všude roztroušená podobná údolíčka, a zrovna tady tím teče nějaký úzký pramínek vody – snad říčka. Nebo potok? Možná by si tam mohli doplnit zásoby vody. Nadhodil tu otázku k posouzení ostatním.

Mac Leod kývl: „Otestovat vodu, to jistě. Ale bude bezpečnější, když se utáboříme tady v lese.“

„Proč?“

Místo odpovědi ukázal Mac Leod kamsi před sebe a MacAran rozpoznal cosi, co vypadalo jako stádo nějakých zvířat. Na takovou dálku se nedalo rozeznat nic určitého, ale zvířata mohla být asi tak velikosti menšího poníka. „Kvůli tomuhle,“ řekl Mac Leod.

„Víme totiž jen to, že ta zvířata mohou být mírumilovná, nebo snad i domestikovaná. A když se pasou, tak to nejsou masožravci.“

Ale nerad bych jim přišel pod kopyta, když v noci dostali nápad dát se na úprk. A mezi stromy to líp uslyšíme.“

Judy se postavila vedle nich: „Možná by se dali jíst. Nebo by šli třeba i ochočit, jestli na tuhle planetu někdy přijdou kolonisté.“

Ušetřila by se tím spousta potíží s dovozem potravinových a tažných zvířat ze Země.“

MacAran pozoroval pomalý, plynulý pohyb stáda po šedozelelé travnaté ploše. Je tragédie, že se člověk dokáže dívat na zvířata jen z hlediska svých potřeb, pomyslel si.

Ale dobrý řízek mám rád jako každý druhý, tak co tady sakra moralizuju? A za pár týdnů snad už budou odtud pryč a stádo zvířat, ať jsou to poníci nebo žirafy, si může žít vesele dál.

Uprostřed deště rozbili tábor na svahu a Zabal se pustil do rozdělávání ohně. „Musím se dostat nahoru,“ ozvala se Camilla „a zkusit při západu slunce zachytit světlo z lodi. Oni odtamtud vysílají světelné signály, abych mohla začít měřit.“

„V tomhle dešti nic neuvidíte,“ řekl MacAran ostře. „Viditelnost je teď asi půl míle. Ani silné světlo nebude vidět. Běžte do stanu, jste promočená.“

Otočila se k němu. „Pane MacArane, opravdu vám musím připomínat, že vy mi rozkazy neudělíte? Vy vedete průzkumnou výpravu, ale já jsem tu za posádku a musím splnit své povinnosti!“

Odvrátila se od malého horolezeckého stanu a vydala se vzhůru do kopce. MacAran, proklínaje všechny tvrdohlavé oficírky, vyrazil za ní.

„Jděte zpátky,“ vyštěkla na něj.

„Mám svoje přístroje, zvládnou to sama.“

„Právě jste řekla, že jsem vedoucím téhle výpravy. A jeden z mých rozkazů tedy zní „Nikdo nesmí nikam chodit sám“. Nikdo, rozumíte? A platí to i pro První velitelku loď!“

Beze slova se otočila a šplhala dál do kopce. Kapuci si stáhla těsně k obličeji, protože déšť byl chladný a neodbytný.

Jak lezli nahoru, rozpršelo se ještě víc a on slyšel, jak dívka klouže a klopýtá v křovinách, přestože si svítí na cestu silnou baterkou. Doběhl ji a tvrdě jí položil ruku na rameno. Trhla sebou, aby ho setřásla, on však hrubě křikl: „Neblázněte, poručíku! Jestli si vymknete kotník, budeme vás muset nést, nebo se všichni vrátit! Ve dvou nám to možná půjde líp. Pojd'te, chyťte se mě.“ Tvářila se dál nekompromisně, a on už byl vzteky bez sebe. „Sakra, kdybyste byla chlap, neptal bych se vás zdvořile, jestli dovolíte, abych vám pomohl. Prostě bych vám to nařídil!“

Krátce se zasmála. „Dobrá,“ řekla a chytla se ho za loket. Jejich dvě baterky blikaly ve tmě a hledaly cestu. Slyšel, jak drkotá zuby, ale ani slovem si nepostěžovala. Sráz začal být dost strmý a posledních pár metrů se musel MacAran škrábat nahoru před dívkou, aby jí mohl pomoci. Rozhlížela se na všechny strany a pojednou ukázala směrem, kudy skrze oslepující déšť prosvítal mlhavý záblesk světla.

„Může to být ono?“ ptala se nejistě. „Směr podle kompasu by mu přibližně odpovídal.“

„Jestli používají laser, tak ano, myslím, že by to mohlo být vidět takhle daleko, i když prší.“

Světlo na okamžik zastínila mlha, potom zase krátce zablesklo a opět zmizelo. MacAran zaklel: „Ten zatracený déšť už začíná mrznout – pojd'te, vrátíme se, než to tu všechno zledovatí a my budeme muset dolů po zadku!“

Svah byl příkrý a klouzalo to. Camilla najednou na zledovatělé hlině ztratila rovnováhu a uklouzla. Chvilí balancovala, ale pak se skutálela dolů a zastavila se až o silný kmen stromu. Ležela tam napůl omráčená, dokud ji MacAran po marném volání svojí baterkou neobjevil. Prudce oddechovala a vzlykala zimou, ale když k ní natáhl ruku, aby jí pomohl vstát, zavrtila hlavou a drápala se na nohy sama. „To zvládnou. Ale díky,“ dodala zdráhavě.

Byla vyčerpaná a pokořená. V práci jí učili, že její povinností je vyrovnat se mužům. V běžném životě, v jejich světě ovládacích spínačů a přístrojů, fyzická zdatnost nikdy nebyla faktorem, který by musela brát v úvahu. Musela pořád myslet na to, že největší fyzickou námahou, jakou až dosud poznala, byly hodiny gymnastiky v tělocvičně na lodi nebo na orbitální stanici. Cítila, že ji nohy nějak špatně nesou a připadalo jí, že se zpronevěřila svému vysokému postavení. Velitel lodi by měl být přece schopnější než kterýkoli civil! Těžce se vlekla z kopce dolů, našlapovala s tvrdošíjnou opatrností a cítila, jak jí slzy únavy a vyčerpání mrznou na studené tváři.

MacAran šel pomalu za ní. O jejím vnitřním boji nevěděl nic, ale podle pokleslých ramen poznal, že je unavená. Za okamžik jí položil paži kolem pasu a řekl jemně: „Jak už jsem říkal, kdybyste spadla a poranila se, museli bychom vás nést. Nedělejte nám to, Camillo,“ a dodal váhavě: „Jenny byste dovolila, aby vám pomohla, že jo?“

Neodpověděla, ale opřela se o něj. Vedl její klopýtavé kroky ke stanu, z něž prosvítalo světlo. Někde nad nimi v hustém stromoví se ozval ostrý skřek nočního ptáka, žádný další zvuk však už v hluku plískanice nezaslechl. Dokonce i jejich vlastní kroky zněly podivně cize.

Ve stanu se MacAran ulehčeně sesunul k zemi a vděčně si vzal od Mac Leoda horký čaj. Pak šel opatrně ke svému spacáku, který byl rozložený vedle Ewenova. Srkal vroucí tekutinu, drolil si led z víček a slyšel Heather a Judy, jak poskakují kolem zkřehlé Camilly. Dávaly jí horký čaj, suchou pokrývku, pomáhaly jí sundat zmrzlou bundu. Ewen se zeptal: „Co se to tam venku děje? Prší?“

Nebo snad padají kroupy? Nebo děšť se sněhem?“

„Řekl bych, že všechno dohromady. Myslím, že máme tu čest s nějakou rovnodennostní bouří. Takhle to přece nemůže být celý rok.“

„Změřili jste to?“ MacAran kývl a Ewen pokračoval: „Měl tam jít raději někdo z nás, poručice nemůže šplhat nahoru v takovémhle počasí. Zajímalo by mě, co ji vede k tomu, aby se o to pokoušela?“

MacAran se podíval na Camillu, zachumlanou v dece. Ustrkávala horký čaj a Judy jí sušila zčuchané vlasy. Samotného ho překvapilo, když řekl: „Noblesse oblige.“

Ewen kývl. „Vím, co myslíš. Pojd', dám ti polívku. Judy udělala s těch potravinových balíčků úžasné dobroty. Ještě že sebou máme expertku na jídlo.“

Všichni byli dost unavení. Trochu si povídali o tom, co viděli po cestě, ale kvílení větru a šumění deště jim rozhovor stěžovalo.

Během půl hodiny se najedli a zavrtali se do spacáků. Heather se přitulila k Ewenovi a položila mu hlavu na rameno. MacAran ležel hned vedle nich a při pohledu na jejich těla se ho pomalu začala zmocňovat neurčitá žárlivost. Byla mezi nimi vzájemná blízkost, která měla jen málo společného se sexualitou. Poznal to podle toho, jak téměř nevědomky měnili svou polohu, aby se tomu druhému pohodlně leželo. Proti své vůli si v tu chvíli připomněl, jak se o něj opřela Camilla, a ušklíbl se do tmy. Ze všech žen z lodě byla ona ta poslední, která by o něj mohla mít zájem, a asi ho také měla ze všech nejmín v lásce. Ale musel se jí chtět nechtět obdivovat.

Nějaký čas jen ležel a nespál. Naslouchal kvílení větru v mohutném porostu, praskotu větví a stromů, lámajících se kdesi v bouři – Probůh, jestli jeden z nich spadne na stan, všechny nás to zabije – a podivnému šramotu, což mohla být nějaká zvířata v křoví. Po chvíli usnul neklidným spánkem, s jedním uchem nastraženým. Slyšel, jak Mac Leod ve spánku těžce oddechuje a sténá, jednou zaslechl Camillu vykřiknout, pak upadl opět do vyčerpaného spánku. K ránu se bouře utišila, déšť ustal a on spal jako zabitý. Ve spánku slyšel jen zvuky divných zvířat a ptáků pohybujících se po setmělém lese a neznámých kopcích.

3. KAPITOLA

Krátce před svítáním ho vzbudil nějaký šramot, rozhlédl se po tmavém stanu a spatřil Camillu, jak se strojí do své uniformy.

Vyklouzl tiše ze spacáku a zašeptal: „Co se děje?“

„Už neprší a je jasno. Chci zkusit něco změřit spektrografem, dokud ještě není mlha.“

„Aha. Potřebujete pomoc?“

„Ne, Marco mi pomůže s přístroji.“

Chtěl protestovat, ale pak jen pokrčil rameny a zalezl zpátky do spacáku. Tohle nebyla tak docela jeho starost. Ona ví, co má dělat, a jeho starostlivý dohled nepotřebuje. Řekla mu to dost jasně.

Jakási neurčitá předtucha mu však nedovolila znovu usnout, neklidně se převaloval a v polospánku slyšel zvuky probouzejícího se lesa. Z větví stromů na sebe drsně chrchlali nějakí ptáci, jiní jim odpovídali něžným cvrlikáním. Z křoví se ozývalo šustění a tiché skřehotání, a někde v dálce jakýsi zvuk, který připomínal štěkání psa.

Ranní ticho znenadání protal hrůzný jakot – zcela jistě to byl výkřik člověka, drásavý skřek bolesti a děsu. Ozval se ještě dvakrát, pak se zlomil v příšerný sten a bylo ticho.

MacAran byl v mžiku na nohou a napůl oblečený vylezl ze stanu, Ewen jen o půl kroku za ním. I všichni ostatní se drali ven, ospalí, popletení, vyděšení. Vyběhl nahoru směrem, odkud se ozval výkřik, a v zápětí už slyšel Camillino volání o pomoc.

Postavila stativ na pasece nedaleko vrcholu, ale teď se válel na zemi, a o kus dál ležel Marco Zabal, svíjel se bolestí a zajímavě sténal. Byl celý brunátný a tvář měl ohyzdně otekla. Camilla v rukavicích si zoufale cosi shazovala s ramen. Ewen poklekl u úpějího muže a spěšně se zeptal Camilly:

„Rychle – co se stalo?“

„Něco jako – nějaký hmyz,“ oťrásla se a ukazovala jim ruku.

Na dlani měla rozdrčené tělíčko, s ocáskem zakrouceným jako štír se zlověstnými kusadly na hlavě. Bylo to jasně oranžové a zelené ne větší než dva palce. „Šlápl tady na tu hromadu kamení, pak vykřikl a svalil se.“

Ewen měl s sebou svoji zdravotnickou výbavu a rychle kontroloval Marcovi srdce. Heather, která už klečela vedle něj, nařídil, aby rozřezala oblečení, protože poraněný obličej byl už překrvený, začínal tmavnout a ruka také strašlivě natékala. Zabal byl v bezvědomí a jen nesrozumitelně sténal.

Silný nervový jed, říkal si Ewen. Srdce se mu zpomaluje a dýchání je ochromené. Mohl mu dát jedině silný povzbuzující prostředek a být po ruce, kdyby bylo potřeba dát mu umělé dýchání, víc

dělat nemohl. Neodvážil se mu dát ani žádný lék proti bolesti, protože všechny tisíce prostředky zároveň tlumí dýchání.

Sám sotva dýchal, když poslouchal stetoskopem Zabalovo ochabující srdce. Když začalo bít trochu pravidelněji, zvedl hlavu a pohlédl na tu hromadu kamení. Ptal se Camilly, jestli jí také něco nekouslo – nekouslo, ale dvě ty hnusné potvory jí lezly po ruce.

Nařídil, aby se všichni drželi dál od hromady, nebo mraveniště, či co to bylo.

Ještě štěstí, že se vedle toho večer neutábořili! MacAran s Camillou do toho mohli ve tmě narazit – anebo možná ve sněhu ty mrchy spí zimním spánkem.

Čas se vlekl. Zabal začal opět pravidelněji dýchat a slabě sténal, ale vědomí nenabyl. Rudé slunce se prodralo mlhou a pomalu stoupalo nad kopce.

Ewen poslal Heather do stanu ještě pro nějaké zdravotnické potřeby, Judy s Mac Leodem začali připravovat něco k snídani.

Camilla stoicky prohlížela těch pár naměřených hodnot, které si stačila zaznamenat před útokem štíromravenců. Tak Mac Leod ty potvory pokřtil; když prozkoumal jednu mrtvolku. MacAran přistoupil k bezvládnému muži a zeptal se doktora, který klečel vedle něj: „Bude žít?“

„Já nevím. Snad. Neviděl jsem nic podobného od doby, co jsem ošetřoval svůj jediný případ pokousání chřestýšem. Ale jedno je jisté – dneska nikam nepůjde a zítra asi taky ne.“

„Neměli bychom ho přenést dolů do stanu? Můžou tu lézt ještě další mrchy,“ staral se MacAran.

„Radši bych s ním teď nehýbal. Možná za pár hodin.“

MacAran zdrceně hleděl na nehybného muže. Neměli by se zdržovat, a ze skupiny nemohl postrádat nikoho, aby ho poslal dolů pro pomoc. Nakonec řekl: „Musíme jít dál. Řekněme, že až to bude bezpečné, přeneseme Marca do stanu a ty s ním zůstaneš a budeš ho ošetřovat. Ostatní mohou dělat své průzkumné práce stejně dobře tady, jako kdekoliv jinde, zkoumat vzorky půdy, rostlin a živočichů. Ale já musím na vrchol, změřit tam, co se dá, a poručice Del Reyová musí provádět svoje astronomická pozorování v co největší výšce. Půjdeme dál tak daleko, jak budeme moci. Když se ukáže, že se na vrchol nedá vylézt, prostě změříme, co půjde, a vrátíme se zpátky.“

„Nebylo by možná lepší, kdybyste počkali, jestli nebudeme moci jít s vámi? Nevíme, co se v těch lesích může skrývat za nebezpečí.“

„Všechno je otázka času,“ naléhala Camilla. „Čím dřív budeme vědět, kde jsme, tím spíš budeme mít šanci...“ – větu však nedokončila.

MacAran dodal: „To nikdo neví. Nebezpečí může být dokonce menší, když půjde méně lidí, nebo kdyby šel jen jeden. Tak jako tak je to sázka do loterie. Myslím, že to budeme muset udělat takhle.“

Bylo rozhodnuto. Protože po dvou hodinách Zabal ještě nejevil žádné známky života kromě občasného sténání, přenesl ho EacAran s dalšími dvěma muži dolů do stanu. Ozvaly se sice hlasy, které protestovaly proti rozdělení skupiny, ale nikdo se doopravdy nehádal. MacAran si uvědomil, že už se stal jejich vůdcem a jeho slovo tu platí jako zákon. Když jim rudé slunce stálo přímo nad hlavou, měli už všechno zabaleno a mohli se vydat na cestu. Brali s sebou jen malý provizorní stan, jídlo na pár dní a Camilliny přístroje.

Stáli ve stanu a pozorovali Zabala, který zvolna nabýval vědomí. Začal se hýbat a naříkal, ale nic víc. MacAran z toho byl zoufalý, ale nemohl dělat nic jiného než ho nechat v Ewenových rukou. Nakonec hlavním posláním téhle výpravy je prozkoumat planetu a zjistit její postavení v galaxii!

Stále ho však v mysli cosi hlodalo. Zapomněl snad na něco?

Náhle si Heather sundala kabátek uniformy a stáhla si teplou kožešinovou bundu, kterou měla pod ním. „Camillo, tahle je teplejší než ta tvoje,“ řekla tiše, „prosím tě, vezmi si ji. Víš, jak v noci sněží. A budete mít jen malý stan!“

Camilla se zasmála a potřásla hlavou; „Ale tady bude taky zima.“

„Ale...“ Heather vypadala vyčerpaně. Kousla se do rtů a pro sebe naléhala: „Camillo prosím tě. Mysli si, že jsem bláznivá ženská, jestli chceš. Řekni si, že mám zlou předtuchu, ale prosím tě, vezmi si ji.“

„Tak vy taky?“ zeptal se Mac Leod suše. „Radši si to vemte, poručíku. Myslel jsem, že jenom já mám ty pošahané vidiny.“

Nikdy jsem nebral mimosmyslové vnímání vážně, ale kdo ví, na cizí planetě to může být otázka přežití. A rozhodně vám neublíží, když si s sebou vezmete pár teplejších věcí.“

MacAran si uvědomil, že to hlodání v jeho hlavě souviselo nějak s počasím. „Camillo,“ řekl, „vemte si tu bundu, jestli je teplejší. Já si také беру Zabalovu horolezeckou bundu, protože je silnější, a svoji nechám jemu. A možná bychom si měli vzít ještě nějaké další svetry, jestli nám je můžete půjčit. Nechte si pro sebe dobré oblečení, ať netrpíte zimou, ale je fakt že když bude sněžit, vy budete mít lepší úkryt, a tam nahoře bývá někdy příšerná zima.“

Zvědavě se díval na Heather a Mac Leoda. Normálně nijak nevěřil těm řečem o mimosmyslovém vnímání, ale když to pocítili dva lidé nezávisle na sobě, a když i on sám měl nějaké tušení – no, možná to je jenom bezděčné pudové chápání, něco, co by rozumově nedokázali pochopit. I když k tomu, aby člověk předpověděl počasí v horách na cizí planetě s vrtošivým klimatem, mimosmyslové vnímání snad nepotřebuje. „Vezměte si všechno oblečení, co kdo může postrádat, a rezervní deku – ty máme,“ nařídil, „a pak už jdeme.“

Zatímco Heather a Judy balily, vzal si stranou Ewena: „Počkejte tu na nás aspoň osm dní,“ řekl. „Každý večer budeme vysílat signál, pokud to půjde. Když se do té doby neobjevíme, vraťte se k lodi. Jestli se vrátíme v pořádku, nemá cenu tím někoho znepokojovat, ale kdyby se s námi něco stalo – máš to tu na povel.“

Ewen nebyl rád, že MacAran odchází. „Co budu dělat, jestli Zabal zemře?“

„Pohřbíš ho,“ řekl MacAran tvrdě, „co jiného?“ Otočil se a šel ke Camille. „Pojďme, poručíku.“

Odcházeli z paseky, ani se neohlédli. MacAran nasadil vyrovnané tempo, nešli ani moc rychle, ani pomalu.

Jak šplhali výš, krajina se postupně měnila. Nešlapali již v hustém podrostu, častěji měli pod nohama holou skálu, a i stromů ubývalo. Svahy předhůří nebyly nijak zvlášť strmé, ale když se blížili ke hřebenu, pod nímž tábořili, ohlásil MacAran krátkou přestávku, aby něco zhltnul a načerpali nových sil. Viděli odtud skrze stromy malý oranžový čtverec stanu, z té výšky drobounký jako zrnko písku.

„Jak jsme daleko, MacArane?“ zeptala se žena, když si sundávala kapuci lemovanou kožešinou.

„Nemám potuchy. Pět, šest mil možná, asi tak dva tisíce stop nad mořem. Bolí vás hlava?“

„Jenom trochu,“ lhala dívka.

„To dělá ta změna tlaku, brzy si na to zvyknete,“ řekl.

„Dobře, že výškové rozdíly nejsou moc prudké.“

„Člověku se ani nechce věřit, že jsme tam včera spali – je to daleko,“ řekla roztřeseně.

„Až přejdeme tenhle hřeben, už to neuvidíme. Jestli chcete vzít nohy na ramena, tohle je vaše poslední šance. Byla byste dole za hodinku, možná za dvě.“

„Radši mě nepokoušejte,“ pokrčila rameny.

„Máte strach?“

„Samozřejmě, že mám. Nejsem blázen. Ale nezpanikařím, jestli vám jde o tohle.“

MacAran polkl poslední sousto a zvedal se na nohy. „Tak jdem. Dívejte se, kam šlapete, máme pod sebou kameny.“

K jeho překvapení však šla jistým krokem i přes navršené kameny na vrcholku, ani jí nemusel pomáhat, nebo pro ni hledat lepší cestu. Z vršku se jim naskytl pohled na rozlehlé panoráma.

Údolí, kde stál na veliké pláni jejich stan, a za ním jiné údolí, kde ležela loď – i když i svým silným dalekohledem viděl MacAran jenom temnou skvrnu, která mohla být loď. Lépe se dala rozeznat zpusťšená plošina, odkud vykáceli stromy na stavbu přístřešků.

Podal dalekohled Camille se slovy: „První stopy člověka v novém světě.“

„A doufám, že taky poslední,“ odpověděla. Rád by se jí zcela otevřeně zeptal, jestli se loď dá opravit. Ale teď nebyl čas přemýšlet o takových věcech. „Mezi skalami jsou potůčky,“ řekl, „a Judy už před pár dny zjistila, že tu vodu můžeme pít. Pravděpodobně se vždycky nějaká voda najde, abychom mohli doplnit polní láhve, takže na sobě šetřit nemusíte.“

„Mám příšerně vyschlo v krku. Je to tou výškou?“

„Nejspíš ano. Na Zemi bychom se o moc výš bez kyslíkových bomb nedostali, ale tady je obsah kyslíku ve vzduchu vyšší.“

MacAran se naposledy podíval na oranžový stan pod nimi, pak složil dalekohled a pověsil si ho přes rameno. „No, příští vrchol bude vyšší. Tak vzhůru k němu.“

Camilla zkoumala malé oranžové květiny, které rostly ve skalních rozsedlinách. „Radši se jich nedotýkejte. Kdoví, třeba koušou.“

Otočila se k němu, v ruce oranžový kvítek. „Už je pozdě,“ ušklíbala se. „Jestli mám umřít na to, že jsem utrhla kytku, je líp do-

zvědět se to dřív než později. A nevím, jestli bych vůbec chtěla žít na planetě, kde se nesmím ničeho dotknout.“ Pak dodala už vážněji: „Musíme trochu riskovat, Rafe – beztak nás může zabít něco, co bychom třeba v životě nepovažovali za nebezpečné. Mně se zdá, že jediné, co můžeme dělat, je dávat pozor na zjevné nebezpečí – a jinak to nechat osudu.“

Bylo to poprvé, co mu řekla křestním jménem, a MacAran proti své vůli zcela roztál: „Máte samozřejmě pravdu, kromě toho, že tu pobíháme ve speciálních oděvech, stejně žádnou skutečnou ochranu nemáme, takže to nemusíme zas tak přehánět. Kdybychom byli v průzkumném týmu, věděli bychom, čeho se máme vyvarovat, ale takhle myslím, že můžeme jen doufat ve štěstí.“

Začínalo být horko, sundal si svrchní část uniformy. „Rád bych věděl, jak přišla Heather na to, že bude ošklivo.“

Slézali dolů druhou stranou kopce. Po dvou nebo třech hodinách hledání schůdné cesty objevili asi v polovině svahu křišťálově čistý pramínek, prýstící ze skalní pukliny. Voda byla sladká a svěží, naplnili si polní láhve, a MacAran navrhl, že půjdou dolů podél potůčku, ten teče určitě nejkratší cestou.

Za soumraku se nad zapadajícím sluncem začaly stahovat mraky. Byli v údolí, takže nemohli vyslat signál ani k lodi, ani k místu, kde tábořila jejich skupina. Zatímco stavěli maličký vojenský stan a MacAran rozdělával oheň, aby si mohli ohřát jídlo, začalo jemně mrholit. Zaklel a přemístil ohýnek pod stříšku, aby ho aspoň trochu ochránil před deštěm. Podařilo se mu vodu ohřát, ale ještě se nevařila, když mocný poryv deště oheň znova uhasil.

Vzdal to a vsypal sušené potraviny do nepřiliš teplé vody. „Vezměte si. Není to žádná lahůdka, ale snad se to dá jíst – a snad nás to posílí.“

Camilla se ušklíbla, když ochutnala, ale k jeho velké úlevě neřekla nic. Zalezli do stanu a pevně stáhli chlopně. Plískanice bičovala stěny stanu. Bylo v něm sotva dost místa pro jednoho, aby se mohl pohodlně natáhnout, druhý musel sedět – tyhle provizorní stany byly opravdu míněny jen pro jednoho. MacAran chtěl utrousit něco o roztomilém útulném bytečku, ale když viděl její vyčerpanou tvář, nechal si to pro sebe. Když se ve stísněném prostoru kroutil, aby si sundal bundu, a rozbaloval spacák, řekl jen: „Doufám, že netrpíte klaustrofobií.“

„Jsem lodním důstojníkem od svých sedmnácti let. Jak bych mohla mít klaustrofobii?“ Zdálo se mu, že se ve tmě usmívá.

„Právě naopak,“ řekla.

Potom už ani jeden z nich neměl co říci. Jednou se do tmy zeptala: „Jakpak je asi Marcovi?“, ale MacAran pro ni neměl žádnou odpověď.

Nemělo cenu diskutovat o tom, o co by cesta do hor byla lepší, kdyby s sebou měli v Himálaji ostříleného Zabala. Těsně před tím, než usnul, se ještě zeptal: „Chcete vstát ještě před rozedněním a pozorovat hvězdy?“

„Ne, počkám s tím asi až na vrchol hory, jestli se tam dostaneme.“ Její dech se pomalu zklidňoval, tiše a vyčerpaně oddechovala a Raf věděl, že už spí. Chvilí přemýšlel o tom, co je čeká Déšť' bičoval větve stromů. Zaslechl podivný zvuk – je to jen vítr, nebo křoví haraší nějaké zvíře? Spal lehce, s jedním uchem nastraženým. Zaslechl Camillu jednou nebo dvakrát vykřiknout ze spánku a vzbudil se. Byl ve střehu a naslouchal. Má snad nějakou nevolnost z té výšky? I přes dostatek kyslíku to byly poměrně vysoké hory a s každým zdolaným vrcholkem se dostávali ještě o něco výš. No, buď se už aklimatizovala, nebo se nebude aklimatizovat vůbec. Na pokraji spánku si MacAran bleskově připomněl dobrodružné příběhy o muži, který osaměl s krásnou ženou na cizí planetě plné nebezpečností. Uvědomoval si, že ji chce – sakra byl přece člověk a chlap – ale za okolností, v nichž se nacházeli, nebylo jeho mysli nic vzdálenějšího než sex. *Možná jsem jenom moc civilizovanej.* A s tou myšlenkou usnul, vyčerpan celodenním šplháním po horách.

Další tři dny probíhaly podobně, až na to, že třetího večera dorazili za soumraku k soutěsce, když ještě nezačal noční déšť.

Camilla si sestavila dalekohled a pustila se do pozorování. Když stavěl ve tmě stan nemohl si odpustit otázku: „Tak co, už víte, kde jsme?“

„Nejsem si jistá. Víím jenom, že tohle slunce nemáme zanesené na žádné mapě a všechna souhvězdí, která dokážu z centrálních souřadnic zaměřit, jsou vychýlená doleva. Předpokládám, že jsme napravo od spirálního ramene galaxie – uvážíme-li, jak je tu málo hvězd, dokonce i ve srovnání se Zemí, natož pak s nějakou centrálně položenou kolonizovanou planetou. No, jsme o pěkný kousek jinde,

než kam jsme měli namířeno!“ Její hlas zněl napjatě a unaveně, a když přišel blíž, viděl ve tmě, jak se jí po tvářích kutálejí slzy.

Pocítil naléhavou potřebu utěšit ji. „No, aspoň jsme objevili novou obyvatelnou planetu. Možná dostanete i část z objevitelské odměny.“

„Ale když je to tak daleko...“ zarazila se. „Dokážeme vyslat signál k lodi?“

„Můžem to zkusit. Jsme o dobrých osm tisíc stop výš než oni.

Možná jsme mimo jejich dohled. Tady máte dalekohled, podívejte se, jestli uvidíte nějaký náznak světla. Ale můžou být samozřejmě taky skrytí za nějakým kopcem.

Položil jí paži na rameno a přidržoval jí dalekohled. Neodtáhla se. „Máte azimut k lodi?“ zeptala se.

Podal jí kompas, lehce pohnula dalekohledem. „Vidím světlo ne, myslím, že je to jen blesk. Ale co na tom záleží?“ Netrpělivě odložila dalekohled. Cítil, že se třese. „Vám se tyhle otevřené prostory líbí, že jo?“

„To ano, líbí,“ řekl pomalu. „Hory jsem měl vždycky rád. Vy ne?“

Zavrtěla ve tmě hlavou. Bledě fialové chvějivé světlo jednoho ze čtyř měsíců dodávalo mdlému šeru nádech přízračnosti. Řekla stísněně: „Ne. Já se jich bojím.“

„Bojíte se?“

„Od svých patnácti let, co mě vybrali, jsem byla buďto v družici, nebo na tréninkové lodi. Člověk...“ hlas jí trochu zakolísal, „člověk získá nějakou úzkost a hrůzu z velikých prostranství, nebo co.“

„A vy se ještě dobrovolně přihlásíte na tuhle výpravu!“ uklouzlo MacAranovi, ale ona brala jeho výkřik překvapení a obdivu spíš jako kritiku. „Byl tam snad někdo jiný?“ řekla ostře, otočila se a zašla do stanu.

Když snědli jídlo – tentokrát teplé, protože jim žádný déšť neuhasil oheň – nemohl MacAran zase dlouho usnout, i když dívka již spala. Obvykle bylo v noci slyšet jen déšť a skřípění větví ve větru, dnes však les ožil prapodivnými zvuky a šelesty, jako by se v této vzácně jasné noci bez sněhu probouzel neznámý život.

Jednou se z dále ozvalo zavytí, podobné nahrávce hlasu vyhyňulého lesního vlka, kterou slyšel na Zemi, jindy zase téměř kočičí vrnění, hluboké a chraptivé, poděšený křik nějakého zvířátka, a pak

ticho. A potom, někdy k půlnoci, proťal ticho vysoký děsivý výkřik, dlouhý kvílivý jekot, při němž mu tuhla krev v žilách.

Znělo to podobně zlověstně jako Marcův výkřik, když ho kousli štíromravenci, takže se MacAran v šoku probral z dřímoty a vyskočil na nohy. Když se i Camilla, probuzená jeho harašením, s úlekem posadila, ozvalo se to znovu, a on si uvědomil, že v tom výkřiku není nic lidského. Byl to pronikavý, ječivý zvuk, který se zvedal až do nadzvukových výšek ještě dlouho potom, co zanikl, se mu zdálo, že ho slyší.

„Co je to?“ zašeptala třesoucí se Camilla.

„Bůh ví. Nějaký pták, nebo zvíře.“

Znovu se ozval ten uši drásající výkřik. Přisunula se k němu trochu blíž a zamumlala: „Je to jako výkřik hrůzy.“

„Máte moc bujnou fantazii. To může být klidně normální hlas toho tvora, co my víme.“

„Nic nemá normálně takovýhle hlas,“ řekla rozhodně.

„Jak my to můžeme vědět?“

„Jak můžete uvažovat tak věcně? Ááá,“ trhla sebou, protože se ten dlouhý pronikavý zvuk ozval zas. „Tuhne mi při tom krev v žilách!“

„Možná tím zvukem omračuje svou kořist, uvažoval MacAran. „Sakra, to víte, že mě to taky děsí. Kdyby to bylo na Zemi, já pocházím z Irska, myslel bych si, že si pro mě jde víla smrti starých Aranů, a chce si mě odnést!“

„Budem tomu muset říkat víla smrti, než zjistíme, co to doopravdy je,“ řekla Camilla, a nesmála se. Ten odporný zvuk se ozval zase a ona si divoce přitiskla dlaně na uši a vykřikla: „Néééé!

Néé!“

MacAran ji trochu pleskl. „Dej s tím sakra pokoj! Jediné, co víme, je, že to může číhat někde venku a že to může být dost velké na to, aby nás to sežralo i se stanem! Musíme být zticha, ležet a ani nedutat, dokud to nebude pryč!“

„To se lehko řekne,“ zamumlala Camilla a otřásla se, když děsivá víla smrti znovu zavřískla. Přisunula se k němu ve stíněném prostoru stanu ještě blíž a zašeptala velmi potichu: „Vzal bys mě za ruku?“

Hledal ve tmě její prsty. Byly ztuhlé zimou, začal je jemně mnout mezi svými. Opřela se o něj. Sklonil se a políbil ji něžně na

čelo. „Neboj se. Stan je z umělé hmoty, a divil bych se, kdyby na něj někdo dostal chuť. Musíme prostě doufat, že ať je to co chce, třeba i víla smrti, brzy si to chytí něco dobrého k večeři a bude už zticha.“

Kvílivý křik se ozval ještě jednou, ale tentokrát dál od nich, a nezněl už tak příšerně. Cítil, jak mu Camillina hlava těžkne na rameni, nechal ji tak odpočívát a konejšil ji. „Měla by ses raději trochu prospat,“ řekl něžně.

Zašeptala téměř neslyšně: „Díky, Rafe.“ Když poznal podle jejího pravidelného oddechování, že znovu usnula, sklonil se nad ni a lehce ji políbil. Teď je ten nejnevhodnější čas si něco takového začínat, říkal si, a měl vztek sám na sebe, mají tu přece práci a není v tom nic osobního. Aspoň by nemělo být. Ale stejně mu trvalo dlouho, než opět usnul.

Ráno vylezli ze stanu do úplně změněného světa. Nebe bylo jasné, bez mráčku, po mlze ani stopy. V tvrdé bezbarvé trávě se jim pod nohama náhle rozvíjely rychle rostoucí pestré květiny.

I když nebyl žádný biolog, znal MacAran něco podobného z pouští a pustin. Věděl, že tam, kde je extrémní klima, se často vyvíjejí takové formy života, které dokáží využít i drobných a krátkých změn teploty a vlhkosti ve svůj prospěch. Camilla byla okouzlená nízkými barevnými kytičkami a bzučícími tvorečky, podobnými včelám, kteří mezi nimi létali, ale dávala si pozor, aby je nevyrušila.

MacAran pozoroval krajinu. Za dalším úzkým údolím, kterým protékal potůček, ležely poslední svahy veliké hory, jejíž vrchol byl jejich cílem.

„Při troše štěstí bychom měli být dnes večer blízko vrcholu. Zítra přesně v poledne můžeme měřit. Viš, co je triangulace, změříme vzdálenost odtud k lodi, vypočítáme úhel stínu a můžeme odhadnout velikost planety. Archimédes nebo někdo takový to tak udělal na Zemi dávno před tím, než byla vynalezena vysoká matematika. A když nebude v noci pršet, budeš moct z výšky krásně pozorovat hvězdy.“

Usmívala se. „To je úžasné, co dokáže taková malá změna počasí. Budeme muset hodně šplhat?“

„Nemyslím. Tady odtud to vypadá, že bychom mohli jít přímo po svahu – hranice lesa je na téhle planetě evidentně výš než na většině jiných. Kolem vrcholu jsou sice jen holé skály, ale jen o několik tisíc stop níž už je vegetace. Ještě jsme nepřekročili sněžnou čáru.“

Na vysokých svazích se MacAranovi navzdory všemu vrátilo jeho nadšení. Je to možná divný svět, ale on má před sebou horu, a to je výzva. Fakt je, že lezení bylo snadné, nebyly tu skály ani vodopády, ale už jenom to, že se mohl kochat pohledem na horské panoráma a dýchat čerstvý vysokohorský vzduch ho naplňovalo radostí. Pouze Camillina přítomnost a vědomí, že má strach z výšek, jej navracelo zpět do reality.

Očekával, že ho bude otravovat, když musel amatérce pomáhat přes jednoduché překážky, které by on sám dokázal přelézt s jednou nohou v železech, když musel čekat, než najde oporu pro nohy na příkrém kamenitém svahu, ale místo toho soucítit s jejím strachem i jejím vítězstvím nad každým zdolaným palcem výšky.

Několik stop pod vrcholem zastavil.

„Tady. Odtud máme perfektní výhled a je tu i malá plošinka, kde si můžeš postavit přístroj. Počkáme tu, až bude poledne.“

Očekával, že si dívka oddychne, ale ona se na něj místo toho zkoumavě dívala a řekla trochu ostýchavě: „Myslím, že jsi chtěl vy-
lézt až nahoru. Klidně jdi dál, mně to nevadí.“

Chtěl se na ni obořit, že s takovou vyděšenou holkou by stejně daleko nedošel, ale pak si uvědomil, že jí vlastně křivdí. Sundal si ranec ze zad, usmál se a objal ji kolem ramen. „To počká,“ řekl jemně, „tohle není žádná vycházka, Camillo. Tady to je nejlepší místo pro to, co chceme dělat. Máš připravený chronometr, abychom ne-
propásli poledne?“

Bok po boku odpočívali na svahu a shlíželi na panoráma lesů a kopců pod sebou. To je krása, pomyslel si, svět jako stvořený pro lásku, svět jako stvořený pro život.

„Myslíš, že kolonie na Coronisu je taky tak krásná?“ zeptal se líně.

„Jak bych to mohla vědět? Nikdy jsem tam nebyla. Stejně toho o planetách zase tak moc nevím. Ale tahle je opravdu krásná.“

Nikdy jsem neviděla takhle zbarvené slunce, a ty stíny...“ od-
mlčela se, zírajíc dolů na hru zelených a tmavě fialových stínů v údolích.

„Bylo by snadné zvyknout si na takovouhle barvu nebe,“ řekl MacAran a opět ztichl.

Netrvalo dlouho a zkracující se stíny věstily, že se blíží poled-
ne. Po všech těch přípravách to bylo všechno jaksi podivně bezvý-

znamné. Rozložit sto stop vysokou aluminiovou tyč, změřit přesně na milimetr stíny. Když to bylo hotovo a on zase tyč skládal, jen sarkasticky poznamenal:

„Čtyřicet mil chůze a osmnáct tisíc stop výstupu jenom kvůli sto dvaceti minutám měření.“

Camilla pokrčila rameny. „A bůhví kolik světelných let cesty sem. Věda je prostě taková, Rafe.“

„Teď nemáme co na práci, jen čekat na noc, abys mohla pozorovat hvězdy.“

Raf složil tyč a posadil se na kameny. Užíval si vzácných slunečních paprsků.

Camilla se chvilku procházela kolem, potom se vrátila a sedla si k němu.

„Ty myslíš, že opravdu dokážeš určit polohu téhle planety?“

„To doufám. Zkusím najít známé proměnné cefeidy, budu je v nějakém časovém intervalu pozorovat, a jestli najdu aspoň tři, které dokážu s naprostou určitostí identifikovat, dokážu odhadnout, kde jsme ve vztahu ke středovému směru galaxie.“

„Takže se budeme modlit, aby bylo víc jasných nocí,“ řekl MacAran a zmlkl.

Po nějaké chvíli, když ho Camilla viděla, jak pozoruje skály necelých sto stop nad nimi, jej pobídla: „Tak do toho, Rafe. Víš přece, že tam chceš vylézt. Jdi, mně to nevádí.“

„Vážně ne? Počkala bys tu na mě?“

„Kdo říká, že tu budu čekat? Myslím, že to zvládnou taky. A,“ trochu se usmála, „jsem asi stejně zvědavá jako ty, chci se podívat na druhou stranu!“

Hbitě se zvedl. „Můžeme tu všechno nechat, vezmeme si jenom polní láhve,“ řekl. „je to dost snadný výstup – vlastně to žádný opravdový výstup není, je to jen takové příkré lezení po čtyřech.“ Byl bezstarostný a veselý z toho, že Camilla tak znenadání sdílí jeho rozpoložení. Šel vpředu a hledal nejsnadnější cestu, ukazoval jí, kam má šlapat. Zdravý rozum mu říkal, že tenhle výstup, který pramení jen ze zvědavosti a nemá s jejich posláním nic společného, je pěkná ztřeštěnost – co kdyby si jeden z nich zvrtil kotník? – ale nedokázal odolat. Nakonec zdolali posledních pár stop a rozhlédli se z vrcholu. Hřeben hory, na které stáli, jim předtím zakrýval skutečný horský

masív. Obrovské, zdánlivě nekonečné pásmo hor se rozprostíralo, kam až oko dohlédlo.

Gigantické nepravidelné siluety pokryté věčným sněhem, zledovatělé průsmyky a vrcholky, pod nimiž se líně a pomalu kupily bledé mraky.

Raf hvízdal. „Páni, proti tomuhle je Himálaj jenom kopeček.“

„Zdá se, že to nemá konce. Předtím jsme to asi neviděli, protože nebylo tak jasno, byly mraky, mlha a déšť, ale...“ Camilla, udiveně potřásla hlavou. „To je jako zeď kolem světa!“

„To vysvětluje ještě něco,“ řekl Raf pomalu. „To bláznivé počasí. Když je tu takových ledovců, proč by tu také skoro pořád nepršelo, nesněžilo a nebyla mlha, a bůhví co ještě! A jestli jsou opravdu tak vysoké, jak vypadají – nedokážu říct, jak jsou daleko, může to být klidně sto mil, když je tak jasno – vysvětlovalo by to také sklon planety vzhledem k její ose. O Himálaji se říká, že je třetím pólem Země. Tohle je opravdový třetí pól! Třetí ledová čepička aspoň určitě.“

„Radši se dívám na druhou stranu,“ řekla Camilla, a otočila se zpátky k zelenofialovým horským záhybům, údolím a lesům.

„Líbí se mi víc planety se stromy a květinami – a se slunečním světlem, i když má slunce barvu krve.“

„Doufejme, že se dnes v noci ukáží nějaké hvězdy – a taky měsíce.“

4.KAPITOLA

„Já nevycházím z údivu nad tím počasím,“ řekla Heather Stuartová. „Tak kdepak máš tu svoji vichřici?“ posmíval se Ewen, když lezl ven ze stanu.

„Jsem ráda, že jsem neměla pravdu,“ prohlásila Heather pevně, „Rafovi s Camillou se to v horách hodí.“ Ve tváři se jí objevilo znepokojení. „A vlastně si nejsem tak jistá, že jsem neměla pravdu, něco mi na tomhle počasí nahání strach. Téhle planetě prostě nějak nese-dí.“

Ewen se uchechtl. „Stále hájíš čest své skotské babičky-jasnovidky?“

Heather se nesmála. „Nikdy jsem nevěřila v předvídání budoucnosti. Dokonce ani na skotské vysočině. Ale teď už v tom tak jasno nemám. Jak je Marcovi?“

„Nic moc se nezměnilo, i když Judy se podařilo do něj dostat trochu vývaru. Vypadá trochu líp, ale pulz má pořád hrozně nepravidelný. Mimochodem, kde je Judy?“

„Šla s Mac Leodem do lesa. Musela mi ale slíbit, že půjdou jen tak daleko, aby neztratili naši paseku z dohledu.“

Zvuk ze stanu je oba vtáhl zpátky dovnitř, poprvé za tři dny se ze Zabalových úst vydralo něco jiného než neartikulované skřeky. Zvedal se a snažil se posadit. Mumlal něco udiveným ochraptělým hlasem. „Que paso? O Dio, mi duele – duele tanto.“

Ewen se nad ním sklonil a řekl konejšivě: „To je dobrý Marco, jsi tady, my jsme s tebou. Něco tě bolí?“

Zamumlal cosi španělsky. Ewen tázavě pohlédl na Heather.

Zavrtěla hlavou. „Španělsky neumím, Camilla umí, já znám jenom pár slov.“ Než však stačila dát něco dohromady, Zabal zahuhlal: „Jestli mě něco bolí? To si teda pište! Co to bylo za potvory? Jak dlouho – kde je Raf?“

Dříve než Ewen promluvil, změřil muži pulz. Pak řekl: „Ne-snaž se si sednout, dám ti pod hlavu polštář. Byl jsi dost nemocný, mysleli jsme, že se z toho snad ani nedostaneš.“ A pořád ještě o tom pochybuju, pomyslel si chmurně, když roloval svůj náhradní kabát, aby ho dal zraněnému pod hlavu, a Heather ho povzbuzovala, aby spolkl pár lžic polévky. Prosím, už ne, už bylo tolik mrtvých.

Ale věděl, že by v tom už nebyl velký rozdíl. Na Zemi zpravidla umírali jen staří lidé. Tady – no, tady je to jiné. Sakramentsky jiné.

„Neplýtvej dechem na mluvení. Šetři si síly, my ti všechno řekneme.“

Přicházela noc, stále zázračně jasná, po dešti nebo mlze ani stopy. Dokonce ani tak vysoko nebylo po mlze ani památky a Raf, který stavěl Camille na malé plošince dalekohled a další přístroje, viděl poprvé za vrcholky hor vycházet hvězdy. Byly jasné a zářivé, ale hodně vzdálené. Neznal proměnné cefeidy v souhvězdí, a vůbec spousta věcí, které se Camilla snažila provádět, mu byla naprosto nepochopitelná. Pečlivě zastínil světlo, aby ji nerušilo při pozorová-

ní, a pozorně zapisoval řady čísel a souřadnic, které mu diktovala. Psal snad už několik hodin, když vzdychla a protáhla si ztuhlé svaly.

„Tak, to je všechno, co se teď dalo udělat. Další hodnoty budu moci naměřit až těsně před svítáním. Ještě pořád to nevypadá na déšť?“

„Díkybohu ne.“

Obklopovala je sladká omamná vůně keřů, které rychle roztály dole na svazích. Květy pučely a otevíraly se všude kolem probuzené k životu dvěma dny tepla a sucha. Neznámé vůně způsobovaly slabou závrať. Přes horu plul veliký duhově zářící měsíc a jen pár okamžiků za ním jiný, který se leskl bledě fialovým třpytem.

„Podívej na ten měsíc,“ zašeptala.

„Na který?“ usmál se Raf do tmy. „Pozemšťané jsou zvyklí říkat prostě měsíc, myslím, že jednou jim někdo dá jména.“

Seděli na suché měkké trávě a pozorovali měsíce, jak se vyhouply nad hory a stoupaly stále výš. Raf tiše zarecitoval: „Kdyby hvězdy svítily jednou za tisíc let, jak by k nim lidé vzhlíželi, obdivovali se jim a uctívali je.“

Přikývla. „Zjistila jsem, že mi chybí i po deseti dnech.“

Rozum Rafovi říkal, že je bláznovství sedět tu takhle potmě.

Když nic jiného, mohou se tu potloukat draví ptáci nebo divoká zvířata – třeba ta víla smrti, kterou slyšeli ječet minulou noc.

Nakonec to řekl nahlas a v tu chvíli jako by se kouzlo zlomilo, Camilla vstala a řekla souhlasně: „Máš pravdu. Musím se vzbudit ještě před svítáním.“

Rafovi se nějak nechtělo do stíněné tmy jejich stanu. „V dávných dobách lidé věřili, že je nebezpečné spát za svitu měsíce, báli se že budou náměsíční. Bude to čtyřikrát nebezpečnější, když jsou tu čtyři měsíce? To by mě teda zajímalo.“

„Nebezpečné to nebude, bude to – náměsíčné,“ odpověděla Camilla s tichým smíchem. Zastavil se, uchopil ji za ramena a jemně je sevřel. Dívka spolkla svou jedovatou poznámku a se směsí strachu a očekávání si na okamžik pomyslela, že ji chce políbit, ale on se otočil a řekl: „A kdo by nechtěl být náměsíčný?“

Dobrou noc, Camillo. Nashledanou hodinu před rozbřeskem.“

Kráčel pryč, a nechal ji jít do stanu napřed.

Nad planetou čtyř měsíců vládla jasná noc. Víly smrti se ve výškách kradly za svou kořistí, přitahovány teplem její krve, aby ji svým výkřikem zmrazily krev v žilách, nikdy však nescházely pod sněžnou čáru. V noci, když nenapadl sníh, bylo na trávě i na skále před nimi všechno v bezpečí. Nad údolími létali velicí draví ptáci a zvířata pozemšťanům dosud neznámá se potloukala v hlubokých lesích, žila a umírala a stromy neslyšně padaly k zemi. Za svitu měsíců v nezvyklém teple a suchu teplého větru, vanoucího od zledovatělých hřebenů hor, rozkvétaly květiny a rozsávaly všude kolem svou vůni a zrníčka pylu. Podivné noční květiny s těžkou omamnou vůní.

Na bezmračné obloze vycházelo zářivě rudé slunce, jako obrovský rubín na jasném granátovém nebi. Raf a Camilla, kteří už byli dvě hodiny u dalekohledu, teď seděli a dívali se na tu krásu, příjemně unaveni svým šťastně splněným úkolem.

„Vydáme se dolů? Tohle počasí je podezřelé, asi dlouho nevydrží“ řekla Camilla, „i když jsem se v horách, když svítí slunce, už trochu aklimatizovala, nerada bych hledala cestu dolů až bude zase náledí.“

„Dobrá. Zabal přístroje – ty víš lépe jak – a já zatím připravím něco k snědku a strhnu stan. Vyrazíme, dokud je hezky – teda ne, že by to vypadalo, že dneska nebude nádherný den. Jestli bude v noci pořád dobré počasí, můžeme se zastavit na nějakém kopci a přespat tam, a ty můžeš ještě pozorovat hvězdy,“ dodal.

Za tři čtvrtě hodiny už byli na cestě dolů. Raf ještě zamyšleně pohlédl dozadu na rozsáhlé hřebeny hor, než se k nim otočil zády.

Byly to jeho neobjevené hory, a už je asi nikdy neuvidí.

Nebud' si tím tak jistý, ozval se hlas v jeho mysli, ale on jen pokrčil rameny. V předtuchu nevěřil.

Vdechoval lehkou vůni květin. Byla mu napůl příjemná a napůl ho dráždila její mdle nasládlá palčivost. Nejvýraznější byly drobné oranžové kvítky, které Camilla utrhl už včera, ale byly tu také kouzelné bílé hvězdíkovité květiny se zlatavou korunou a tmavě modré zvonky s tyčinkami pokrytými třpytivým zlatým práškem. Camilla se shýbla a nasávala štiplavou vůni. Za okamžik Raf usoudil, že by ji měl varovat.

„Pamatuj, jak Heather a Judy zezelenaly! Patřilo by ti to!“

Vzhlédla a zasmála se. Měla tvář celou jemně zlatou od pylu.

„Kdyby mi to mělo nějak ublížit, už by mi to dávno ublížilo – vzduch je té vůně plný, copak sis nevšiml? To je přece taková nádhera, taková nádhera, připadám si sama jako květina, jako bych se těmi kytkami mohla opít...“

Stála tam a jako u vytržení zírala na modré zvonečky. Vypadalo to, jako by se sama třeptila zlatavým práškem. Jsme opilí, pomyslel si Raf, opilý květinami. Nechal svůj ruksak sklouznout z ramen a odkutálet se.

„Ty jsi květina,“ řekl chraplavě. Sevřel ji a políbil.

Zvedla k němu svá ústa, zprvu ostýchavě, pak s rostoucí vášní.

Objímali se mezi vlnícími se květinami, po chvíli se mu vymanila a běžela k potůčku, který zurčel dole na stráni. Se smíchem se shýbla a máchala si ruce ve vodě.

Co se to s námi stalo, pomyslel si Raf v úžasu, ta myšlenka mu však ihned vypadla z hlavy a zmizela. Camillino štíhlé tělo jako by se třepotalo, chvílemi ji viděl, chvíli zase ne. Vyzula se z pohorek a tlustých ponožek a šplouchala si nohy ve vodě.

Raf se nad ní sklonil a strhl ji do vysoké trávy.

V níže položeném táboře se pomalu probouzela Heather.

Cítila teplé sluneční paprsky skrze oranžové hedvábí stanu. Marco Zabal ještě dřímал ve svém rohu, pokrývku přetaženou přes hlavu, ale jak se na něj dívala, pohnul se a usmál se na ni.

„Tak ty taky ještě spíš?“

„Ostatní jsou už asi venku na pasece,“ řekla Heather a vstávala.

„Judy říkala, že chce prozkoumat, jestli některé z ořechů na stromech obsahují jedlé uhlovodíky – všimla jsem si, že tu nejsou její věci. Jak ti je, Marco?“

„Je to lepší,“ protáhl se Zabal. „Možná že dnes už na minutku vstanu. Tenhle vzduch a to slunce, nějak mi to dělá dobře.“

„Je nádherně,“ souhlasila. Také si uvědomovala ten zvláštní pocit pohody a euforie z provoněného vzduchu. To musí být vyšším obsahem kyslíku.

Vy kročila do jasného dne, protahujíc se na slunci jako kočka.

V mysli spatřila naprosto jasný obraz, neodbytný a podivně vzrušující: Raf tisknoucí Camillu ve svém objetí. „To je milé,“ řekla nahlas a zhluboka se nadechla podivné, jaksi zlatavé vůně, která jako by naplňovala ten lehký teplý vítr.

„Co je milé? Ty jsi milá,“ řekl rozesmátý Ewen, když přišel ke stanu. „Pojď, půjdeme se projít do lesa.“

„Ale Marco...“

„Marcovi je líp. Víš vůbec, že od té havárie jsme spolu ještě nepromluvili o samotě, bez všech těch lidí?“

Ruku v ruce se rozběhli ke stromům. Mac Leod přicházel z kraje lesa, ruce plné kulatých zralých jasně zelenavých plodů a nabízel jim hrst. Ze rtů mu kapala šťáva. „Vemte si. Jsou báječné.“

Heather se se smíchem zakousla do sametové koule. Byla plná sladké voňavé šťávy, snědla ji hltavě celou a lačné se natahovala po další. Ewen se ji snažil zadržet.

„Neblázni, Heather, ještě to ani není otestované...“

„Já jsem to už otestoval,“ smál se Mac Leod, „snědl jsem jich půl tuctu k snídani a cítím se skvěle! Říkejte si, že jsem cvok, jestli chcete. Ale neublíží vám to. Je to vitamínová bomba, jsou tam všechny vitamíny, které známe ze Země, a ještě pár dalších, které neznáme! Věřte mi, já to vím!“

Zachytil Ewenův pohled. V mladém lékaři vzrůstala zvláštní jistota. Řekl pomalu: „Jo, jo, ty to víš, samozřejmě, že je to dobré.“

Stejně jako tamhlety houby...“ ukázal na šedavé placky rostoucí na stromě, „jsou zdravé a plné proteinů, ale tamto,“ ukázal na překrásně zbarvený zlatý ořech, „je smrtelně jedovaté, dvě sousta vám způsobí pekelné bolesti břicha a půl hrníčku by vás zabilo – hernajs, jak to, že to všechno vím?“ Mnul si čelo, protože ho nějak divně svědilo, a vzal si od Heather ovoce.

„Aha, takže jsme se všichni zbláznili. To je skvělé! Lepší než všechno jídlo z našich balíčků... kde je Judy?“

„Má se fajn,“ smál se Mac Leod. „Jdu se podívat ještě po nějakém ovoci!“

Marco Zabal ležel sám ve stanu. Oči měl zavřené a napůl snil o slunci na pyrenejských kopcích v době svého dětství. Zdálo se mu, že kdesi daleko v lese slyší zpěv, který jako by se přibližoval, vysoký, jasný, sladký zpěv. Postavil se na nohy, ani se neobtěžoval vzít si něco na sebe. Srdce mu bilo na poplach, ale nevěnoval tomu pozornost. Zdálo se mu, že v něm pulzuje neuvěřitelná pohoda a krása. Nad svažující se pasekou zářilo jasné slunce, stromy jako by se temně a starostlivě nakláněly, jako kývající se střecha, květiny jiskřily a

blýskaly se zlatistou, oranžovou a modrou září barvy, které nikdy předtím neviděl, se mu třpytily a tančily před očima.

Z hloubi lesa vycházel zpěv, vysoký, pronikavý, neuvěřitelně sladký – Panova flétna, Orfeova lyra, volání sirén. Cítil, že slabost ustupuje a navrácí se mu mládí.

Na konci paseky spatřil své tři přátele. Leželi v trávě a smáli se na celé kolo, dívka vykopávala bosýma nohama do vzduchu květiny. Stál tam jako očarován, na okamžik se zapletl do sítě jejích představ...Jsem celá z květin...ale vzdálený zpěv ho stále vábil, mávali na něj, aby šel k nim, on se však jen usmál, poslal dívce polibek a jako mladík vyběhl do lesa.

V dálce před sebou spatřil bělavý záblesk. Byl to pták? Nebo nahé tělo? – Neměl ponětí, jak dlouho běžel, zběsilé bušení srdce téměř necítil, vnímal jen slastnou euforii osvobození od bolesti a pronásledoval bílý záblesk vzdálené postavy – nebo to byl pták? a volal pln nadšení i úzkosti: „Počkej, počkej...“

Pronikavá píseň jako by mu naplňovala hlavu i srdce. Jemně a bezbolestně se svalil do vysoké voňavé trávy. Zpěv se přibližoval víc a víc a on spatřil, jak se nad ním sklání krásná tvář, dlouhé bezbarvé vlasy jí vlály kolem očí a její hlas byl tak sladký, tak srdceryvně sladký, že ani nemohl být lidský. Vlasy jí zestříbrněly, jak na ně skrze stromy dopadly sluneční paprsky, a on odcházel šťastně a radostně dolů do temnot a za víčky umírajících očí si s sebou odnášel nejasný obraz sladké dívčí tváře.

Raf běžel lesem s bušícím srdcem, po strmé stráni klouzal a padal. V běhu křičel: „Camillo, Camillo!“

Co se to stalo? V jednu chvíli mu ještě klidně spočívala v náručí, potom se jí ve tváři objevil výraz čiré hrůzy, vykřikla a začala blábolit něco o obličejích, které se na ni dívají z výšky, obličejů v mracích, a o otevřených prostorách, které se chystají na ni spadnout a rozdrtit ji, a v okamžiku se mu vytrhla a utíkala pryč, schovávala se mezi stromy a divoce vřískala.

Zdálo se, že se mu stromy mihotají před očima, potápějí se kamsi, vytvářejí dlouhé černé pařáty, do kterých se zamotává, podrážejí mu nohy, takže padá jak dlouhý tak široký do trnitých keřů, které ho píchají do rukou a pálí jako oheň. Bolestí se mu zablýsklo před očima, pocítil náhle zběsilou hrůzu, nějaké neznámé zvíře se prodíra-

lo lesem, slyšel jeho bezhlavý úprk, kopyta, bušení kopyt, bušení, kopyta ho drtí... objal rukama kmen stromu a vyšplhal na něj, tlukot vlastního srdce vytlačil všechny ostatní myšlenky. Kůra stromu byla měkká a hladká, jako srst nějakého zvířete, položil na ni svou horkou tvář. Ze stromů se na něj dívaly obličej, obličej, obličej...

„Camillo,“ mumlal jako ve snách sklouzl dolů na zem a ztratil vědomí.

Ve výškách se kupily mraky a začala se zvedat mlha. Vítr umlkl a začalo jemně pršet, déšť pomalu přecházel v lijavec, nejdříve v horách, potom i v údolí. Květiny zavřely své kalichy, včely a brouci hledali své díry v kmenech stromů a ve křoví a zlatavý prášek, dokonav své dílo, dopadl k zemi...

Camilla se probudila do temného šera. Byla jako omráčená, nepamatovala si nic, jen to, že v panice utíkala a ječela, poděšená nekonečnou šíří mezihvězdného prostoru, mezi ní a hvězdami nebylo dočista nic... ne. Bylo to delirium. Bylo to všechno delirium? Pomalu prozkoumávala tmou a zahlédla záblesk světla – byl to vchod do jeskyně. Dolezla k ní a náhle se otrásla mrazivým chladem. Měla na sobě jen tenké bavlněné tričko a potrhané a poničené kalhoty. Ale ne, díky bohu měla kolem krku za rukávy uvázanou bundu. Uvázal ji tam Raf, když spolu leželi na břehu potoka.

Raf. Kde je? Když o tom tak přemýšlela, kde je vlastně ona?

Co z těch divokých neuspořádaných snů bylo skutečné a co byly jen šílené představy? Zcela jistě chytla nějakou horečku, nějakou chorobu, která tu na ni číhala. Příšerná planeta! Příšerné místo!

Kolik času uplynulo? A proč je tady sama? Kde jsou její přístroje, kde je její batoh? Kde je – a to byla nejpálčivější otázka – kde je Raf?

Oblékla si bundu, zapnula ji až ke krku, už se tolik netrásla, ale pořád jí byla zima, měla hlad a cítila nevolnost. Celé tělo ji pálilo a stovkami šrámů a modřin jí pulzovala bolest. Nechal ji tu snad Raf v úkrytu jeskyně a šel pro pomoc? Ležela dlouho v horečce a deliriu? Ne, určitě by jí tu nechal vzkaz, pro případ, že by se probrala.

Dívala se skrze padající sníh a snažila se dát si dohromady, kde asi může být. Nad ní se zvedal temný svah. Musela se uchýlit do jeskyně v šílené hrůze z otevřeného prostoru, hledala aspoň trochu tmy a úkryt před strachem, který jí tísnil. A možná ji MacAran v tomhle

psím počasí někde hledá, a mohou klidně bloudit hodiny ve tmě a vánici a míjet se o pár kroků.

Rozum jí kázal, aby se posadila a znovu rozebrala svou situaci. Byla teď v teple a v jeskynním úkrytu může zůstat až do rozbřesku. Ale co když se MacAran také ztratil někde na kopci?

Zasáhlo je to oba, ta hrůza, ta panika? A odkud se vzala ta náhlá radost, ta nevázanost... Ne, to si nechá na jindy, na to teď myslet nemohla.

Kde by ji MacAran mohl hledat? Nejlepší by bylo vystoupit nahoru na vrchol. Ano. Tam nechali své batohy a z toho místa se mohou orientovat, až vyjde slunce a zmizí sníh. Riskne to a vyleze tam, logická úvaha snad přivede MacArana k tomu, aby udělal totéž. Když ne, a ona ráno zjistí, že je tam sama, dostane se snad zpátky k místu, kde táboří ostatní, nebo třeba až k lodi a přivolá pomoc.

Stoupala nahoru ve tmě a chumelenici, snažila se najít co nejpřímější cestu. Po chvíli začala mít dojem, že je na stezce, kterou prošli, když lezli nahoru.

Ano. To je správná cesta. Byla si naprosto jistá, takže přidala do kroku, a po chvíli spatřila, aniž ji to překvapilo, světýlko, které blikalo a oranžové jiskřilo na sněhu. MacAran přicházel přímo k ní a uchopil ji za ruce.

„Jak jsi věděl, kde mě máš hledat?“ zeptala se.

„Nějaká předtucha, nebo co,“ řekl. Ve slabém světle baterky viděla jen sníh, ulpívající na jeho řasách a obočí. „Prostě jsem to věděl. Camillo, neplývejme dechem na to, abychom se teď dohadovali, co se stalo. K místu, kde máme rance a přístroje, je to ještě pěkný kus cesty.“

Při vzpomínce na to, jak odhodila svůj batoh, zkřivila hořce ústa: „Myslíš, že jsou pořád ještě tam, kde jsme je nechali?“

MacAran sevřel její ruku ve své. „S tím si nedělej starosti.

Pojď,“ dodal něžně, „potřebuješ si odpočinout. O tom si můžeme promluvit někdy jindy.“

Uklidnila se a nechala se vést tmou. MacAran lezl vedle ní a přemýšlel o nové jistotě a divil se, odkud se vzala. Ani na okamžik v té tmě nezapochyboval, že se blíží přímo ke Camille, cítil ji před sebou, ale nedokázal to nijak vysvětlit, znělo by to jako naprostý blábol.

Našli svůj vojenský stan postavený v závětrí u skály. Camilla vděčně vlezla dovnitř, šťastná, že ji MacAran ušetřil námahy ve tmě. MacAran byl zmatený: kdy ten stan postavili? Určitě ho ráno strhli a srolovali do ruksaku, než začali slézat dolů? Bylo to předtím nebo potom, co spolu leželi u potůčku?

Dělalo mu to starosti, ale pustil to z hlavy – byli jsme oba pěkně potřeštění, mohli jsme dělat cokoliv, a ani o tom třeba nevěděli. Značně se mu ulevilo, když zjistil, že jejich rance jsou pěkně srovnané uvnitř – Bože, to máme štěstí, mohli jsme ztratit všechny výpočty.

„Mám připravit něco k jídlu, než půjdeme spát?“

Zavrtěla hlavou. „Nemůžu jíst. Připadám si, jako bych ve snu skládala uhlí. Co se to s námi stalo, Rafe?“

„Kdoví.“ Trochu se před ní styděl a nedovedl si vysvětlit proč.

„Jedla jsi v lese něco – nějaké ovoce, nebo tak?“

„Ne. Pamatuju se, že jsem chtěla, vypadalo tak lákavě, ale nakonec – pila jsem tu vodu.“

„Na to zapomeň. Voda je voda a Judy ji testovala, takže ta je mimo podezření.“

„No ale něco to přece muselo být,“ oponovala mu.

„V tom ti nemůžu odporovat. Ale teď se o tom už, prosím, bavit nebudeme. Mohli bychom o tom žvanit celé hodiny a nic bychom nevyřešili.“ Zhasl světlo. „Snaž se usnout. Už jsme ztratili celý den.“

„Doufejme, že Heather neměla pravdu s tou vichřicí,“ řekla Camilla do tmy.

MacAran neodpověděl. Říkala vichřice, nebo jen počasí? Mohlo mít to bláznivé počasí něco společného s tím, co se jim přihodilo?

Měl zase takový zvláštní pocit, že má odpověď na dosah, ale nedokáže ji úplně uchopit. Byl však zoufale unavený, a stále mu unikala, stále po ní tápal, až usnul.

5. KAPITOLA

Po hodině marného hledání a volání po lese našli Marca Zabala již ztuhlého pokojně ležet pod kmenem neznámého stromu. Lehký sníh ho zahalil do čtvrt palce silného rubáše. Vedle něj klečela Judith Lovatová, tak bílá a tichá uprostřed padajících vloček, že nejprve v hrůze mysleli, že je také mrtvá.

Potom se pohnula a pohlédla na ně omámenýma očima.

Heather poklekla vedle ní, zabalila jí ramena do deky a snažila se upoutat její pozornost tichými slovy. Během té doby, co Mac Leod a Ewen nesli Marca zpátky do stanu, nepromluvila Judy ani slovo. Heather ji podpírala a vedla ji, jako by byla pod drogami nebo v tranzu.

Když se malé ponuré procesí proplétalo chumelenicí, měla Heather pocit, nebo se jí zdálo, že cítí myšlenky, které se jim honí v hlavách, Ewenovo temné zoufalství... co jsem to za doktora, když se tu válím v trávě a blázním, a můj pacient zatím v pomatení smyslů uteče a umře...

Mac Leodovy zmatené úvahy se zapletly do jejích vlastních představ, stará pohádka o nadpřirozených bytostech, kterou slyšela kdysi v dětství, hrdina se nemohl oženit s bytostí z masa a krve, ani s nadpřirozenou vílou, a proto pro něj stvořili ženu z květin: já jsem byla ta květinová žena...

Ve stanu se Ewen sesunul k zemi a strnule zíral před sebe. Ale Heather, zoufalá úzkostí z toho, že Judy je stále jako omámená, přišla k němu a zatřásla s ním.

„Ewene! Marco je mrtvý, už pro něj nemůžeš nic udělat, ale Judy je živá, pojď se na ni podívat, jestli jí můžeš nějak pomoci!“

Utrápeně se vlekl, kolem něj černá mračna myšlenek, pomyslela si Heather a otřásla se. Sklonil se nad Judy Lovatovou, měřil jí tep a poslouchal srdce. Zachytil světýlko v jejích očích a zeptal se tiše: „Judy, to ty jsi položila Marcovo tělo tak, jak jsme ho našli?“

„Ne,“ zašeptala, „já ne. To udělal ten nádherný, ten krasavec.“

Nejdřív jsem si myslela, že je to žena, zpíval jako ptáček, a ty oči... ty jeho oči...”

Ewen se zoufale odvrátil. „Stále blouzníš“ poznamenal stručně. „Připrav něco k jídlu, Heather, a zkus to do ní dostat. Všichni teď potřebujeme najíst, pořádně najíst, obávám se, že máme všichni moc nízký obsah cukru v krvi.“

Mac Leod se trpce usmál: „Jednou jsem dostal dávku pašovaného Alfa happy-džusu,“ řekl, „a cítil jsem se potom tak nějak jako teď. Co se to s námi vlastně stalo, Ewene? Pověz nám to, jsi přece doktor.“

„Bůh je mi svědkem, že nemám ponětí,“ prohlásil Ewen.

„Myslel jsem, že je to tím ovocem, ale to jsme vlastně začali jíst až potom. A tu vodu pijeme už tři dny a nic se nám nestalo. Jenže ani Judy, ani Marco se toho ovoce ani nedotkli.“

Heather mu vložila do rukou misku horké polévky a přešla k Judy. Pokoušela se do ní dostat pár lžic a mezitím jedla svoji polévku. „Nemám tušení, co bylo dřív a co potom, řekl Mac Leod. „Bylo to jako – já nevím – jako by mými kostmi vanul nějaký studený vítr a otřásal mnou – jako by mne nějak otevíral, nebo co.“

To jsem pak najednou věděl, že to ovoce se dá jíst a že je dobré, a jeden kousek jsem snědl...“

„Nerozumně,“ dodal Ewen, ale Mac Leod byl stále ještě otevřený a věděl, že mladý doktor jen proklíná vlastní nedbalost.

„Proč nerozumně? To ovoce bylo dobré, jinak by nám už bylo zle.“

Heather se váhavě ozvala: „Nemůžu si pomoci ale mám pořád pocit, že to mělo nějakou souvislost s tím počasím. Bylo zvláštní.“

„Psychedelický vítr,“ posmíval se Ewen, „přízračný vítr, který nám způsobil dočasné pomínutí smyslu!“

„Staly se už divnější věci,“ řekla Heather a šikovně vmanévrovala další lžici do Judyiných zemdlených úst. Starší žena omámeně zamrkala: „Heather? Jak jsem se sem dostala?“

„Přivedli jsme tě, kočičko. Teď jsi v bezpečí.“

„A Marco – viděla jsem Marca...“

„Je mrtvý,“ řekl Ewen jemně, „utekl do lesa, když jsme tu všichni bláznili, vůbec jsem ho neviděl. Selhalo mu srdce – varoval jsem ho, že si nemá ani sedat.“

„Takže to bylo srdcem? Jseš si jistý?“

„Jsem si tak jistý, jak jen bez pitvy můžu být,“ kývl Ewen. Polkl poslední lžici polévky. Hlava se mu už vyjasňovala, ale vina ho stále tížila, věděl, že se jí už nikdy docela nezbaví. „Podívejte, musíme si rychle porovnat své zážitky, dokud si je pamatujeme.“

Musí tady být něco, co je spojuje, něco, co jsme dělali všichni.

Něco, co jsme jedli, nebo pili...“

„Nebo dýchali,“ řekla Heather. „Muselo to být něco ve vzduchu, Ewene. Jenom tři z nás jedli to ovoce. Ty jsi nic nejedla, Judy, nebo jo?“

„Jo, jedla, nějakou šedavou hmotu ze stromu...“

„Ale toho jsme se my ani nedotkli,“ ozval se Ewen, „jenom Mac Leod. My tři jsme měli to ovoce, ale ani Marco, ani Judy ho nejedli. Mac Leod snědl pár těch šedých hub, ale my ne. Judy čichala ke květinám a Mac Leod na ně sahal, ale ani já, ani Heather jsme to nedělali, až potom. My tři jsme leželi v trávě...“ viděl, jak se Heather začíná červenat, ale pokračoval dál, „a oba jsme se s Heather milovali, a všichni tři jsme měli halucinace. A jak to začalo u tebe, Judy?“

Jenom zavrtěla hlavou. „Já nevím,“ řekla. „Vím jenom – květiny byly najednou jasnější, nebe se rozestoupilo, jako když se dělá duha. Duha nebo spektrum. Potom jsem slyšela, jak někdo zpívá, museli to být ptáci, ale vlastně nevím. Šla jsem tam, kde byly stíny, a byly celé purpurové, fialově purpurové a modré.

Pak přišel on...“

„Marco?“

Zavrtěla hlavou: „Ne. Byl hrozně vysoký a měl stříbrné vlasy...“

„Judy, to byla halucinace,“ řekl Ewen soucitně. „Já jsem si zase myslel, že Heather je celá z kytek.“

„Ty čtyři měsíce – viděla jsem je, i když nebe bylo jasné,“ pokračovala Judy. „On nic neříkal, ale já jsem slyšela, co si myslí.“

„Tuhle iluzi jsme myslím měli všichni. Jestli to ovšem byla iluze,“ ozval se Mac Leod.

„Musel to být klam,“ poznamenal Ewen. „Nenašli jsme tu žádné stopy inteligentního života. Už na to nemysli, Judy,“ dodal něžně, „vyspi se. Až se vrátíme všichni k lodi, bude se to všechno muset nějak vyšetřit.“

Napaří mu přinejmenším zanedbání povinnosti a opuštění pacienta. Může se hájit chvilkovým pominutím smyslů?

Sledoval, jak Heather ukládá Judy do spacáku. Když starší žena konečně usnula, řekl zdrceně: „Musíme Marca pohřbít.

Nerad to dělám bez pitvy, ale jinak bychom ho museli nést zpátky k lodi.“

„Sakra, bude to vypadat hrozně blbě, když se vrátíme a budeme tvrdit, že jsme se zničehonic všichni zbláznili,“ zamračil se Mac Leod. Potom, aniž se podíval na Heather nebo Ewena, dodal zahanbeně: „Připadám si jako děsnej pošuk – skupinovej sex nikdy nebyl moje parketa.“

Heather řekla pevně: „Musíme si navzájem odpustit a zapomenout na to. Prostě se to stalo, to je všechno. A víme jenom to, že jim se to asi přihodilo taky...“ zarazila se, poděšená hrůznou myšlenkou: „Představte si, že by se to stalo těm dvěma stovkám lidí.“

„To je nesnesitelné pomýšlení,“ otrásl se Mac Leod.

Ewen podotkl, že hromadné pomnutí smyslů není žádná novinka. „Celé vesnice. Šílené tancování ve středověku. A hromadné otravy námelem ze zkaženého žita, ze kterého se upekl chleba.“

„Ať to bylo, co to bylo, myslím že dolů z hor se to nedostalo,“ uvažovala Heather.

„Předpokládám, že to je zas nějaká tvoje předtucha,“ odušil Ewen, ale ne nevlídně. „Máme to teď všichni příliš jasně v paměti.“

Nechme už teoretizování, když nemáme žádná fakta, a počkejme, až nějaká budeme mít.“

„Hodnotíte tohle jako fakt?“ zeptala se náhle Judy a posadila se. Všichni si mysleli, že už spí. Šmátrala pod potrohaným límcem blůzy a vytáhla cosi zabaleného do listí. „Tohle...“ Podala Ewenovi malý modrý kamínek, hvězdný safír.

„Je krásný,“ řekl pomalu, „ale to jsi našla v lese...“

„Ano,“ odpověděla, „a taky tohle.“

Podala mu to, a všichni se shlukli kolem něho a na okamžik doslova nemohli uvěřit svým očím.

Bylo to kratší než šest palců. Držadlo vypadalo jako z tvarované kosti, bylo jemné, ale bez ozdob. Pokud jde o to ostatní, nemohlo být pochyb o tom, co to je.

Byl to malý, z pazourku vytesaný nůž.

6. KAPITOLA

Průzkumné skupině se zdálo, že za těch deset dní, co byli pryč, paseka, na které ležela loď, o něco zvětšila. Nedaleko lodi vyrostly dvě nebo tři nové stavby a na okraji prostranství bylo zorané oploceiné pole s malou cedulkou, na níž stálo: ZÓNA POKUSNEHO ZEMĚDĚLSTVÍ.

„Tady se bude pěstovat asi něco k jídlu,“ poznamenal Mac Leod, ale Judith neodpověděla a Ewen na ni ostře pohlédl. Od toho dne D, jak jej všichni ve vzpomínkách nazývali, byla podivně apatická a

on měl o ni nesmírnou starost. Nebyl sice psycholog, ale věděl, že je to vážné. Ksaku, dělám všechno blbě.

Nechal jsem umřít Marca a nejsem schopen přivést Judy zpátky do reality.

Do tábora vešli téměř nepozorovaně a MacArana na okamžik přepadlo zlé tušení. Kde jsou všichni? Popadl je toho dne také všechny amok, posedl je tady dole taky záchvat šílenství? Když on a Camilla slezli do níže položeného tábora a našli tam Heather, Ewena a Mac Leoda už ochraptělé z toho, jak se snažili pořád najít nějaké vysvětlení, byla to zlá chvíle. Je-li tato planeta zasažena šílenstvím, jehož oběti se mohou kdykoliv stát, jak by tu mohli přežít? A jaké ještě horší věci tu na ně čekají? Teď, když se rozhlížel po prázdné pasece, pocítil opět silný záchvěv strachu, potom však zahlédl malou skupinku lidí ve zdravotnických uniformách, jak vychází z nemocničního stanu, a o kus dál posádku, kráčející k lodi. Oddechl si. Všechno vypadalo normálně.

Ale my teď taky vypadáme normálně.

„Co máme udělat nejdřív?“ zeptal se. „Máme podat hlášení přímo kapitánovi?“

„Aspoň já bych měla,“ řekla Camilla. Vypadala štíhleji, skoro vyzáběle. MacAran ji chtěl vzít za ruku a uklidnit ji, i když vlastně nevěděl proč. Od chvíle, co si leželi v náručí uprostřed hor, po ní hladově toužil a cítil téměř zuřivou potřebu ochraňovat ji, ale ona se od něj vždycky odvrátila a uzavřela se do své dřívější nepřívětivé soběstačnosti. To MacArana mrzelo a zraňovalo, cítil se divně ztracený. Neodvážil se jí dotknout a to ho rozčilovalo.

„Předpokládám, že nás bude chtít vidět všechny,“ řekl. „Musíme mu podat hlášení o Marcově úmrtí a o místě, kde jsme ho pohřbili. A máme pro něj spoustu informací, o tom pazourku ani nemluvě.“

„Ano. Jestli je planeta obydlená, máme tu další problém,“ prohodil Mac Leod, ale nijak to dál nerozváděl.

Kapitán Leicester byl s posádkou uvnitř lodi, ale důstojník před vchodem jim řekl, že je chce vidět hned, jak se vrátí, a poslal pro něj. Čekali v malém stanu a nikdo z nich nevěděl, co mu řeknou.

Kapitán Leicester vešel dovnitř. Vypadal nějak starší, v obličeji mu přibýly vrásky. Camilla se zvedla, když vcházel, ale pokynul jí, aby se zase posadila.

„Zapomeňte na disciplínu poručíku,“ řekl laskavě,“ vypadáte všichni unaveně, byla to těžká výprava? Vidím, že doktor Zabal s vámi není.“

„Je mrtvý, kapitáne,“ prohlásil Ewen klidně. „Zemřel na následky pokousání jedovatým hmyzem. Pak vám o tom podám podrobnou zprávu.“

„Tu dejte hlavnímu zdravotníkovi,“ řekl kapitán, „já na to nemám vzdělání, stejně bych tomu nerozuměl. Vy ostatní přineste své zprávy na příští schůzku – bude asi dnes večer. Pane MacArane, podařilo se vám změřit, co jste měli v plánu?“

MacAran kývl. „Ano, podle našich nejnovějších odhadů je tahle planeta o něco větší než Země, z čehož vzhledem k její slabší gravitaci vyplývá, že její hmotnost musí být o něco nižší. Pane kapitáne, o tomhle si můžeme promluvit později – teď mi jen dvolte, abych se na něco zeptal já vás. Stalo se tu, zatímco jsme byli pryč, něco neobyčejného?“

Kapitán nelibě svraštil vrásky na čele: „Jak to myslíte, neobyčejného? Celá tahle planeta je neobyčejná, a nic, co se tady děje, nemůžete proto pokládat za normální.“

„Myslíme třeba něco jako nemoc, nebo hromadné pomínutí smyslu,“ ozval se Ewen.

Leicester se zamračil: „Nemám ponětí, o čem mluvíte. Ne, nemocnice žádnou nemoc nehlásili.“

„Doktor Ross tím chtěl říct, že my všichni jsme měli záchvat nějakého deliria, nebo něčeho takového,“ řekl MacAran. „Bylo to den po té druhé noci, co nepršelo. A mělo to tak široký záběr, že to postihlo Camillu – poručici Del Reyovou – a mě, když jsme byli nahore v horách, ale i ostatní ze skupiny, kteří byli o šest tisíc stop níž. Všichni jsme se chovali, no – nezodpovědně, kapitáne.“

„Nezodpovědně?“ zamračil se zle kapitán.

„Nezodpovědně,“ Ewen zachytil jeho podmračený pohled a sevřel ruce v pěst. „Doktor Zabal se už uzdravoval a my jsme vyběhli do lesa a nechali ho samotného, a on v tom deliriu vstal, sebral se a utekl. To bylo na jeho srdce moc – takový nápor nevydrželo – proto zemřel. Ztratili jsme soudnost – jedli jsme neprozkoumané ovoce a houby. A měli jsme různé vidiny.“

Judith Lovatová řekla pevně: „To nebyly vidiny.“

Ewen na ni pohlédl a potřásl hlavou: „Myslím, kapitáne, že doktorka Lovatová není v takovém stavu, aby to dokázala posoudit. Ale každopádně se nám všem zdálo, že si dokážeme navzájem číst myšlenky.“

Utrápený kapitán se zhluboka nadechl. „S tímhle musíte na zdravotníky. Ne, nic takového jsme tu neměli. Navrhuji, abyste teď předali hlášení svým nadřízeným, nebo to sepište a přečtete to večer na shromáždění. Velitelko Del Reyová, vaše hlášení si poslechnu já sám. A s vámi ostatními se uvidím večer.“

„Ještě něco, pane kapitáne,“ řekl MacAran. „Tahle planeta je obydlená.“ Vytáhl z batohu pazourkový nůž a podal mu jej. Ale kapitán se na něj skoro ani nepodíval: „Odevzdejte to majoru Frazerovi, to je náš antropolog. Řekněte mu, že od něj večer chci zprávu. A teď nás prosím omluvte...“

MacAran cítil podivné zklamání a jakousi ochablost, když nechával kapitána s Camillou o samotě. Když běhal po táboře a sháněl antropologa Frazera, pomalu mu docházelo, že vlastně žárlí. Jak by se mohl měřit s kapitánem Leicesterem? Ale to je blbost, kapitán by mohl být klidně Camilliným otcem. Copak vážně věří, že je Camilla zamilovaná do kapitána?

Ne. Ale je k němu citově připoutaná, a to je ještě horší.

Jestliže byl zklamán tím, jak kapitán reagoval na ten nůž, reakce majora Frazera mu to zcela vynahradila.

„Hned, jak jsme tu přistáli, tak jsem říkal, že tahle planeta je obyvatelná,“ řekl a převracel nůž na všechny strany, „a tady je důkaz toho, že je obydlená – přinejmenším nějakými inteligentními bytostmi.“

„Humanoidy?“ zeptal se MacAran. Frazer pokrčil rameny.

„Jak to můžeme vědět? Máme zprávy, že na dvou nebo na třech jiných planetách existují inteligentní formy života – z jedné planety máme hlášen výskyt tvorů podobných opicím, z jedné nějaká kočkovitá zvířata a jedny nezařaditelné tvory – v xenobiologii se nevyznám. Jeden předmět nám nic neřekne – kolik různých tvarů může mít nůž? Ale do lidské ruky by se hodil, i když je trochu malý.“

Jídlo pro posádku i cestující se podávalo v jednom velikém stanu. Když šel MacAran na oběd, doufal, že zahlédne Camillu, ale ona přišla pozdě a přidala se rovnou k ostatním členům posádky.

MacAran ani nedokázal zachytit její pohled a měl silný dojem, že se mu vyhýbá. Zatímco mrzutě jedl ze svého talíře, přišel k němu Ewen.

„Rafe, chtějí, abychom všichni přišli na schůzi zdravotníků, teda jestli nemáš nic jiného na práci. Snaží se analyzovat, co se s námi stalo.“

„Ty si fakt myslíš, Ewene, že to bude k něčemu dobré? Už jsme to probrali tolikrát.“

Ewen pokrčil rameny. „Já jsem si to nevymyslel,“ řekl. „Ty samozřejmě nespadáš pod pravomoc Zdravotnického sboru, ale přece jen.“

„Byli na tebe kvůli Zabalovi přísní?“

„Ani ne. Heather a Judy dosvědčily, že jsme byli všichni úplně mimo. Ale chtějí zprávu i od tebe, a taky všechno, co můžeš říct o Camille.“

MacAran pokrčil rameny a odešel s ním.

Schůze zdravotníků se konala na jedné straně nemocničního stanu – byl teď poloprázdný: vážněji zranění zemřeli, lehce zranění se vrátili ke svým povinnostem. Byli tu čtyři kvalifikovaní lékaři, půl tuctu sestřiček a pár různých vědeckých pracovníků všichni naslouchali jejich hlášení.

Když je úctyhodný bělovlasý hlavní velitel zdravotníků, doktor Di Asturien, všechny postupně vyslechl, prohlásil pomalu: „Vypadá to jako nějaký druh vzduchem přenosné nákazy. Možná nějaký virus.“

„Ale nic takového jsme v našich vzorcích vzduchu nezjistili,“ oponoval Mac Leod, „a působilo to spíš jako nějaká droga.“

„Droga ve vzduchu? To se mi nezdá pravděpodobné,“ namítl Di Asturien, „i když ty afrodisiakální účinky, byly, jak se zdá, také dost silné. Domnívám se správně, že jste všichni na sobě pozorovali nějaké sexuálně stimulující účinky?“

Ozval se Ewen: „Jak jsem už říkal, pane doktore. Zasáhlo nás to všechny tři – slečnu Stuartovou, doktora Mac Leoda a mě.“

Podle mého to na doktora Zabala takhle nepůsobilo, ale on byl skoro na umření.“

A vy, pane MacArane?“

Z nějakého divného důvodu byl poněkud na rozpacích, ale pod chladným klinickým pohledem Di Asturiena řekl jen: „Také tak pane doktore. Můžete si to ověřit u poručice Del Reyové jestli chcete.“

„Aha. Doktore Rossi, pochopil jsem, že vy a slečna Stuartová jste stejně už předtím patřili k sobě, takže vás eventuálně nemusíme brát v potaz. Ale pane MacArane, vy, a poručice...”

„Já o ni mám zájem,“ řekl pevně, „ale pokud vím, jsem jí na-prosto lhostejný. Dokonce se ke mně chová nepřátelsky. S výjimkou toho, když byla pod vlivem – no – toho, co se nám přihodilo.“ Tak, teď se tomu postavil tváří v tvář. Camilla se k němu neobrátila jako k muži, na kterém jí záleží. Byla prostě jen zasažená virem, drogou nebo bůhvíjakou podivnou látkou, která z nich ze všech nadělala šílence. Co u Rafa byla láska, bylo u ní jen šílenství – a teď na to vzpomíná s odporem.

K jeho obrovské úlevě se ho hlavní zdravotník už dál nevyptával. „A doktorka Lovatová?“

Judy ani nevzhlédla. Řekla tiše: „Nemohu říct. Nepamatuju se. To, co si myslím, že jsem viděla, mohla být možná jenom halucinace.“

„Byl bych rád, kdybyste s námi trochu spolupracovala, paní doktorko.“

„Radši ne.“ Judy si hrála s něčím v klíně a žádné přesvědčování jí nemohlo donutit, aby řekla víc.

Di Asturien pokračoval: „Takže asi za týden vám budeme muset udělat test, kvůli možnému těhotenství.“

„Proč by tohle mělo být nutné?“ zeptala se Heather. „Já aspoň chodím pravidelně na antikoncepční injekce. Nevím jistě, jestli Camilla taky, ale předpokládám, že podle předpisů posádky je antikoncepce povinná pro každou ženu mezi dvaceti a pětáctýřiceti lety.“

Di Asturien vypadal zmateně. „To je pravda,“ řekl, „ale na včerejší schůzi zdravotníků jsme zjistili něco velmi zvláštního.“

Řekněte jim to, sestro Raimondiová.“

Margareta Raimondiová vstala. „Mám na starosti zdravotní karty a vydávání antikoncepčních prostředků a hygienických potřeb pro všechny ženy v produktivním věku, pro posádku i pro cestující. Znáte to – každých čtrnáct dní, jednou během menstruace a podruhé v polovině menstruačního cyklu, se každá žena dostaví buď na jednorázovou hormonální injekci, nebo v některých případech dostane speciální náplast, kterou se dostávají do krve malé dávky hormonů, které potlačují ovulaci. Celkem je tu sto devatenáct žen, které spadají do této věkové kategorie, což znamená, počítáme-li, že průměrný

cyklus trvá třicet dní, že by se každý den měly dostavit čtyři ženy, buďto pro hygienické potřeby, nebo pro příslušnou injekci nebo náplast, která se dává čtyři dny po začátku menstruace. Ale od havárie už uplynulo deset dní, což znamená, že by se u mě už měla hlásit asi jedna třetina žen, buď z jednoho, nebo z druhého důvodu. Řekněme čtyřicet žen.“

„A ony nepřišly,“ řekl Di Asturien. „Kolik žen za vámi od té havárie přišlo?“

„Devět,“ řekla sestra Raimondiová chmurně. „Devět. To znamená, že dvě třetiny žen, kterých se to týká, mají na této planetě narušený biologický cyklus – buď je to změnou gravitace, nebo nějakým rozpadem hormonů. A protože naše standardní antikoncepce je zcela přizpůsobena menstruačnímu cyklu, nemáme teď vůbec představu, jestli je účinná nebo ne.“

Nikdo nemusel MacAranovi vysvětlovat, jak je to vážná situace. Vlna těhotenství by mohla skutečně způsobit emocionální otřes. Kojenci ani malé děti nemohou vydržet mezihvězdný let a od té doby, co byly na přelidněné Zemi přijaty populační zákony a co byla všeobecně odsouhlasena spolehlivá antikoncepce, potrat se stal něčím naprosto nemyslitelným. Nechtěné děti jednoduše nikdy nebyly počaty. Ale byla by tu nějaká jiná možnost?

Doktor Di Asturien řekl: „Ano, na nových planetách bývají ženy často několik měsíců neplodné, většinou je to následek změny vzduchu a gravitace, ale spoléhat na to nemůžeme.“

Jestli je Camilla těhotná, bude mě nenávidět? přemýšlel MacAran. Děsilo ho pomyšlení na to, že by jejich dítě mohlo být zničeno. Ewen se střízlivě zeptal: „Co budeme dělat, doktore?“

Nemůžeme žádat, aby dvě stovky dospělých mužů a žen složilo slib cudnosti!“

„Jistěže ne. To by bylo pro jejich duševní zdraví horší než cokoliv jiného.“ souhlasil Di Asturien, „ale musíme všechny varovat, že už dál nemůžeme spoléhat na náš antikoncepční program.“

„To je samozřejmé. A čím dřív, tím líp.“

„Kapitán svolal na dnešní večer hromadnou schůzi posádky i kolonistů. Možná bych to mohl oznámit tam.“ Zatvářil se kysele:

„Vůbec se na to netěším. Sakra, bude to strašně nepopulární zpráva.“

Jako bychom až tak neměli dost těžkostí.“

Hromadná schůze se konala v nemocničním stanu. Bylo to jediné místo, kam se najednou vešla posádka i pasažéři. Během odpoledne se začalo zatahovat, a když začínala schůze, spustil se už chladný déšť a v dálce nad vrcholky hor se blýskalo. Členové průzkumné skupiny seděli vepředu pro případ, že by byli vyzváni podat zprávu o expedici, ale Camilla mezi nimi nebyla. Přišla s kapitánem Leicesterem a s ostatními důstojníky z posádky a MacAran si všiml, že všichni mají na sobě posádkovou uniformu. Z nějakého důvodu to pokládal za špatné znamení. Proč se snaží tímhle způsobem zdůrazňovat svou autoritu a příslušnost k posádce?

Elektrikáři z posádky postavili pódium a ozvučili celý stan, takže kapitánův trochu ochraptělý hlas byl slyšet ve všech koutech místnosti.

„Požádal jsem vás, abyste dnes přišli všichni,“ řekl, „místo toho, aby přišli jen vaši vedoucí, protože i přes všechnu opatrnost se při takovém množství lidí mohou vyskytnout různé fámy, které by se taky mohly vymknout z rukou. Nejprve vám řeknu všechny dobré zprávy, které pro vás mám. Podle našeho nejlepšího vědomí a svědomí je vzduch na této planetě dýchatelný a voda se dá pít, aniž bychom utrpěli újmu na zdraví. Ve zdejší půdě bude pravděpodobně možné pěstovat stejné plodiny jako na Zemi, takže po tu dobu, co tu budeme muset zůstat, budeme moci doplňovat naše zásoby potravin. A teď mám pro vás zprávu, která už není tak dobrá. Škody na motorech a počítačích jsou mnohem rozsáhlejší, než jsme se původně domnívali, a zatím stále není možné je okamžitě nebo nějak rychle opravit. I když nakonec snad možná budeme schopni odletět, se stávajícím personálem a s materiálem, který máme teď k dispozici, nedokážeme opravit vůbec nic.“

Odmlčel se a v sále nastal rozruch. Ozývaly se poděšené hlasy plné obav. Kapitán Leicester zvedl ruku.

„Neříkám, že bychom měli ztrácet naději,“ řekl. „Ale v současném stavu je oprava neproveditelná. Abychom loď dostali z povrchu této planety, budeme muset učinit rozsáhlé změny v našich plánech. Bude to rozhodně velice dlouhodobý projekt, který bude vyžadovat naprostou spolupráci každého muže a každé ženy v této místnosti.“

Konec. MacAra by zajímalo, co tím kapitán myslel. Co to vlastně kapitán říkal? Dá se to opravit, nebo nedá?

„Může se vám to zdát jako protimluv,“ pokračoval kapitán.

„Nemáme na opravy materiál. Máme však znalosti a víme, jak to opravit, a máme tu k dispozici neprobádanou planetu, na které určitě nalezneme suroviny, z nichž materiál potřebný k opravám vyrobíme.“

MacAran zamračeně uvažoval, co přesně chtěl kapitán tímhle říct. Kapitán pokračoval ve vysvětlování.

„Mnozí z vás, co jste měli namířeno do kolonií, máte určité znalosti, které by tam byly užitečné, ale tady se využít nedají.“

Během jednoho až dvou dnů sestavíme osobní oddělení, které bude registrovat všechny znalosti a dovednosti. Někteří z vás, kteří jsou zapsáni jako zemědělci nebo řemeslníci, půjdou na přeškolení k našim inženýrům a vědcům. Vyžadují od vás veškerou vaši energii.“

Vzadu v místnosti se zvedl Moray: „Smím se na něco zeptat, kapitáne?“

„Prosím.“

„Chcete říct, že dvě stě lidí, kteří sedí v tomhle stanu dokáže během pěti až deseti let vyvinout takovou technologii, že by se s ní dala postavit – nebo opravit – kosmická loď. Že dokážeme objevit ložiska kovů, vytěžit je, zpracovat, obrábět a vyrobit nezbytné stroje?“

Kapitán odpověděl klidně: „Budou-li všichni lidé, jak jsou tady, maximálně spolupracovat, je to možné. Odhaduji, že by to mohlo trvat tři až pět let.“

„Jste blázen,“ řekl Moray rozhodně. „Chcete, abychom vyvinuli veškerou technologii!“

„Co člověk jednou udělal může udělat znovu.“ Kapitán Leicester se nedal vyvést z míry. „Nakonec, pane Morayi, jinou možnost ani nemáme.“

„Jak to sakra že nemáme?“

„Jste rozrušený,“ řekl kapitán stroze, „prosím posad'te se.“

„Ne, do hajzlu! Jestli si vážně myslíte, že se tohle všechno dá udělat, mám dojem, že jste se dočista pomátl. Nebo že mozek inženýrů a kosmonautů pracuje natolik odlišně od mozku soudných lidí, že spolu navzájem nemohou komunikovat. Říkáte, že to bude trvat tři až pět let. Mohu vám ve vší úctě připomenout, že zásoby jídla a zdravotnického materiálu vydrží asi tak jeden rok, maximálně osmáct měsíců? Smím vás také upozornit na to, že i teď, když se blíží léto, jsou tu drsné a tvrdé klimatické podmínky a že naše přístřešky

jsou nevyhovující? Zima na téhle planetě, s tím přehnaným sklonem osy, bude pravděpodobně mnohem krutější než cokoliv, co kdy jaký pozemšťan zažil.“

„Nepotvrzuje to jenom, že je nutné tuhle planetu co nejdřív opustit?“

„Ne, potvrzuje to jen, že je nutné najít spolehlivé zdroje potravy a nějaký úkryt,“ řekl Moray. „Na to potřebujeme veškerou energii! Zapomeňte na svoji loď, kapitáne. Ta už nikam nepoletí.“

Vzpamatujte se! My jsme kolonisté, ne vědci. Máme tu všechno, abychom mohli přežít, abychom se tu mohli usadit. Ale nezvládneme to, když polovinu svých sil věnujeme nějakému nesmyslnému projektu na přetvoření všech surovin, aby se opravila beznadějně zničená loď!“

V místnosti vypukla menší vřava, ozývaly se výkřiky, otázky, rozhořčení. Kapitán opakovaně žádal o klid a nakonec výkřiky zeslábly v nejasné mumlání. Moray zvolal: „Navrhuj, aby se hlasovalo,“ a vřava vypukla znovu.

„Váš návrh odmítám, pane Morayi,“ řekl kapitán, „o té věci se hlasovat nebude. Musím vám připomínat, že já jsem v současné době svrchovaným velitelem této lodi? Mám vás dát zavřít?“

„Zavřít, no jó,“ křikl Moray opovržlivě. „Tady nejste v kosmu, kapitáne. Nejste na kapitánském můstku své lodi. Nemáte nad námi žádnou moc, kapitáne – snad s výjimkou vaší posádky, jestli vás ovšem ještě chce poslouchat.“

Leicester stál na pódiu, bílý jako košile, kterou měl na sobě, z očí mu sršely blesky. „Upozorňuju vás všechny, že skupina pana MacArana, která byla na průzkumu, objevila na této planetě známky inteligentního života. Podle standardních zásad Zemské expedice se kolonie nezakládají na obydlených planetách. Když se usadíme, nejspíš tím způsobíme obrovský šok kultuře doby kamenné.“

Další rozruch. Moray rozzlobeně volal: „A vy si myslíte, že ty vaše pokusy vyvinout technologii na opravy jim šok nezpůsobí?“

Probůh, pane kapitáne, máme tu všechno potřebné, abychom mohli založit kolonii. Když všechno úsilí vynaložíme na vaši nesmyslnou snahu opravit loď, je sporné, jestli tu vůbec dokážeme přežít!“

Kapitán Leicester se zjevně snažil ovládat, ale bylo vidět, že zuří. „Navrhujete, abychom se vzdali všech pokusů – a stali se z nás barbaři?“

Moray náhle zvážněl. Přišel až k pódiu a postavil se vedle kapitána. Jeho hlas byl klidný a vyrovnaný.

„Doufám, že se z nás barbaři nestanou, kapitáne. To lidská mysl dělá z lidí barbary, ne technologie. Možná se budeme muset obejít bez špičkové techniky, aspoň na pár generací, ale to neznamená, že tu nedokážeme vytvořit dobrý svět pro nás a naše děti, civilizovaný svět. Existovaly civilizace, které žily celá staletí téměř bez techniky. Ta klamná představa, že lidská kultura je jen historie technostruktur, je propaganda, šířená inženýrskou elitou, pane kapitáne. Nemá žádný základ ve filozofii nebo v sociologii.“

„Vaše sociální teorie mě nezajímají, pane Morayi,“ řekl kapitán tvrdě.

Doktor Di Asturien se zvedl. „Pane kapitáne musíme upozornit na jednu věc. Zjistili jsme dnes něco velmi znepokojivého.“

V tu chvíli otrásl nemocničním stanem mocný úder hromu.

Provizorně rozvedená světla zhasla a ode dveří křičel jeden ze strážců:

„Kapitáne, Kapitáne! Hoří les!“

7. KAPITOLA

Nikdo neztratil hlavu. Kapitán Leicester řval z pódia: „Doneste nějaké světlo, strážný, dejte sem nějaké světlo!“ Jeden mladík ze zdravotnického sboru našel pro kapitána lampu a někdo z důstojníků křičel: „Zůstaňte všichni na místech a čekejte na další pokyny, tady vám nebezpečí nehrozí! Dejte ta světla do pořádku, jak nejrychleji to jde!“

MacAran byl dost blízko dveří, takže viděl jasnou záři, zvedající se proti temné obloze. Během několika minut byly všem přiděleny baterky a Moray naléhavě volal z pódia: „Kapitáne, máme tu vybavení na kácení stromů a přemísťování zeminy.“

Dovolte mi vydat podrobné příkazy k práci na protipožárním průseku a příkopu kolem tábora.“

„Dobře, Morayi. Začněte s tím,“ řekl Leicester spěšně. „Všichni lodní důstojníci sem! Jděte do lodě a zabezpečte všechny hořlavé a výbušné materiály.“ Spěchal dozadu do stanu. Moray nařídil všem fyzicky schopným, aby se shromáždili na prostranství, a rozdál jim

baterky, kterých nebylo potřeba na lodi. „Rozdělte se do skupin, jak jste byli, když se kopaly hroby,“ nařídil.

MacAran se ocitl v četě s Otcem Valentinem a osmi dalšími lidmi, které neznal. Kolem paseky vykáceli deset stop široký pruh. Požár stále burácel v dáli na míle vzdáleném svahu, k nebi stoupala rudá záře a vzduch byl cítit podivně štiplavým kouřem.

„Jak mohl ten les chytnout, když věčně prší?“ zeptal se kdosi po MacAranově boku.

Vybavil si, co Marco Zabal říkal už tu první noc. „Stromy tu mají spoustu pryskyřice – je to hotový troud. Některé z nich mohou vzplanout, dokonce i když jsou mokré – postavíme si tábořiště ze zelených stromů. Počítám, že blesk to tu může zapálit téměř kdykoliv.“ Měli jsme štěstí, říkal si, tábořili jsme uprostřed lesů a na požár nebo protipožární příkopy jsme ani nepomysleli.

„Mám obavy, že budeme potřebovat protipožární příkopy kolem každého tábora nebo pracovní zóny.“

Ozval se Otec Valentin: „Vypadá to, jako byste si myslel, že tu budeme dlouho.“

MacAran se sklonil nad svou pilou. Aniž by vzhlédl, odpověděl: „Ať jste na straně kapitána, nebo Moraye, zdá se, že si tu pár let pobudeme.“ Byl teď příliš unavený a nebyl si jist, na kterou stranu se on sám přiklání, v každém případě věděl, že na jeho názor se nikdo ptát nebude, ale kdesi hluboko uvnitř cítil, že jestli tenhle svět někdy opustí, bude se mu stýskat.

Otec Valentin se dotkl jeho ramene: „Myslím, že vás hledá poručice.“

Napřímil se a spatřil, jak k němu přichází Camilla. Vypadala vyčerpaně a zničeně, byla neučesaná a uniformu měla umazanou.

Chtěl ji vzít do náruče, ale místo toho jen pozoroval, jak se pokouší vyhnout jeho pohledu. „Rafe, kapitán chce s tebou mluvit. Znáš terén líp než všichni ostatní. Myslíš, že se to dá nějak zdolat nebo zastavit?“

„Potmě ne – a pokud, tak jenom s těžkými stroji,“ řekl MacAran a doprovodil ji zpátky ke kapitánovu polnímu stanu. Musel obdivovat pohotovost, s jakou byly započaty práce na protipožárním opevnění, malé množství protipožárního vybavení z lodi se přemístilo do nemocnice.

Kapitán měl dost rozumu, aby k tomu využil Moraye. Jsou vážně oba stejní – jen kdyby se mohli spojit a pracovat společně na shodném plánu. Ale zrovna teď stojí proti sobě, jeden jako nezdolná síla a druhý jako nepřemístitelný balvan.

Když se blížili ke stanu, jemný deštík se změnil v liják. Přeplněný tmavý stan byl matně osvětlen jednou ruční svítilnou a zdálo se, že baterie už dochází.

Moray právě říkal: „...naše zdroje energie se už pomalu vyčerpávají. Než budeme moci udělat cokoliv dalšího, pane kapitáne, ať už podle vašeho plánu nebo podle mého, musíme nejdříve nalézt zdroje světla a tepla. Máme s sebou vybavení k výrobě větrné a solární energie, i když mám trochu pochybnosti o tom, jestli má tohle slunce dostatek světla a radiace, aby mohlo vytvářet dost energie. MacArane,“ otočil se „rozuměl jsem, že jsou tu horské potoky. Viděl jste nějaký dostatečně velký, aby se na něm dala postavit přehrada?“

„Během těch pár dní, co jsme byli v horách, jsme žádný takový neviděli,“ řekl MacAran, „ale vítr je tam silný.“

„To bude jako dočasné provizorium stačit,“ mínil kapitán.

„Pane MacArane, víte, kde přesně je ten požár?“

„Je dostatečně daleko. Pro nás neznamená bezprostřední nebezpečí,“ odpověděl MacAran, „ale odteď už budeme vždycky potřebovat protipožární opevnění, ať půjdeme kamkoliv. Ale tenhle požár není nebezpečný, doufám. Za chvíli se déšť změní v sníh a ten ho uhasí.“

„Ale když hoří i v dešti...“

„Sníh je mokřejší a těžší,“ vysvětloval MacAran, ale přerušily ho zvuky podobné dělové palbě.

„Co je to?“

„To utíkají zvířata – nejspíš před tím ohněm,“ řekl Moray.

„Kapitáne, vaši důstojníci po nich střelají. Pane kapitáne, říkám to znovu, navrhuji, aby se municí šetřilo a schovala se pro absolutně mimořádné okolnosti. Dokonce i na Zemi se lovná zvířata střílela lukem a šípy. Jejich modely máme v rekreačním oddělení, a budeme je potřebovat, abychom rozšířili zdroje potravy.“

„Jste plný nápadů, že?“ bručel kapitán a Moray procedil skrz zuby: „Kapitáne, řízení lodi je vaše starost. A vytvoření životaschopné společnosti s co nejekonomičtějším využitím surovin je zase moje věc.“

Oba muži na sebe okamžik ve skomírajícím světle zírali a zapomněli na všechny ostatní. Camilla se protlačila za kapitána a MacAranovi připadalo, jako by ho psychicky podporovala a zároveň doopravdy fyzicky podpírala. Zvenku bylo na pozadí slabého svištění sněhu, padajícího na stan, slyšet všechny zvuky tábora. Potom do stanu udeřil prudký náraz větru; a závan chladného vzduchu rozrazil dveře. Camilla je běžela zavřít, bojovala s divokým větrem, ale vítr ji srazil zpátky. Dveře prudce praskly, uvolnily se z provizorních pantů a spadly Camille na nohy. MacAran jí běžel na pomoc. Kapitán Leicester tiše zaklel a začal volat svého pobočníka.

Moray zvedl ruku a řekl klidně: „Potřebujeme pevnější a trvanlivější budovy, kapitáne. Tyhle byly plánovány na šest týdnů.

Mohu tedy nařídit, aby se stavěly tak, aby vydržely pár let?“

Kapitán Leicester mlčel. Díky té nové zesílené senzitivitě měl MacAran pocit, že téměř slyší, co si kapitán myslí. Byl tohle první klín? Dokáže využít nesporných Morayových schopností, aniž by mu dal příliš velkou moc nad kolonisty a neoslabil svou vlastní?

Když promluvil, jeho hlas zněl trpce, ale velkoryse Morayovi uvolnil cestu.

„Vy víte jak přežít, pane Morayi. Já jsem vědec a kosmonaut.

Pověřuji vás dočasně vedením tábora. Zorganizujte si všechny práce a požadavky podle naléhavosti v takovém pořadí, v jakém potřebujete.“ Přešel ke dveřím a postavil se mezi ně, díval se ven a pozoroval vířící sněh. „V tomhle se žádný oheň neudrží. Zavolejte lidi, ať se najedí, než zase půjdou kácet stromy. Morayi, prozatím to tu vedete.“ Stál zpříma a neohroženě, ale soudě podle hlasu byl velmi unavený. Moray se lehce uklonil. Nebylo v tom ani stopy po podřízenosti.

„Nemyslete si, že se vzdávám,“ varoval Leicester. „Tu loď opravíme.“

Moray trochu pokrčil rameny: „Možná ano. Ale neopravíte ji, jestli nebudeme žít aspoň tak dlouho, abyste ji mohli opravit. A to je teď to jediné, co mě zajímá.“

Obrátil se ke Camille a MacAranovi, kapitána si nevšímal.

„MacArane, vaše skupina zná aspoň trochu terén. Potřebuju výsledky průzkumu všech místních surovin, včetně zdrojů potravy – to obstará doktorka Lovatová. Poručice Del Reyová, vy jste navigátorka, máte přístup k přístrojům. Mohla byste si vzít na starost vypra-

cování nějakých informací o klimatických podmínkách, které by se daly použít k předpovědi počasí?“ Odmlčel se.

„Teď uprostřed noci na to ale není vhodný čas. Dáme se do toho zítra.“ Došel ke dveřím a zjistil, že východ blokuje kapitán Leicester, který tam stál a zíral na tančící sněhové vločky. Jednou nebo dvakrát se kolem něj pokusil protáhnout, nakonec se dotkl jeho ramene. Kapitán sebou trhl a ustoupil stranou. Moray řekl: „Nejdřív musíme ty ubožáky odvolat z vánice. Budete dávat rozkazy vy, kapitáne, nebo já?“

Kapitán Leicester se mu podíval odměřeně a nenávistně do očí: „Na tom nezáleží,“ pronesl klidně, „nezajímá mě, kdo z nás bude vydávat rozkazy, a pomáhej vám bůh, jestli vám jde jen o to, abyste rozkazoval. Camillo, jděte říct majoru Laytonovi, ať už přestanou s prací, a vemte si na starost, aby každý, kdo pracoval na protipožárním pásu, dostal teplé jídlo, než se zase vrátí do práce.“ Dívka si nasadila kapuci a spěšně vyběhla do chumelenice.

„Máte možná svoje schopnosti, Morayi,“ řekl, „a pokud jde o mě, jsem vám se svými silami k službám. Ale v kosmické službě je jedno rčení. Ten, kdo intrikuje, aby získal moc, si zaslouží, aby ji dostal!“

Odkráčel ze stanu a nechal vítr, ať si profukuje stanem. MacAran se díval na Moraye a měl jakýsi nejasný pocit, že kapitán vyhrál.

8. KAPITOLA

Dny se prodlužovaly, ale i tak se zdálo, že nikdy není dostatek času a světla na práci, kterou museli v osadě udělat. Do tří dnů po požáru byly kolem celého tábora vybudovány rozsáhlé, třicet stop široké protipožární pásy a byly sestaveny čtyři hasičů pro případ, by náhle vypukl oheň. Někdy v té době se vydal MacAran se skupinou kolonistů na průzkum, o nějž ho žádal Moray. Z minulé skupiny s ním šli jen Judy Lovatová a Mac Leod. Judy byla stále tichá a klidná, téměř nemluvila a MacAran o ni měl starost, ale svou práci dělala dobře a zdálo se, že má zvláštní schopnost najít vždycky právě to, co hledali.

Většina času na téhle výpravě uplynula bez zvláštních příhod.

Označovali, kudy by mohly vést cesty do údolí, v němž poprvé viděli stáda zvěře, zaznamenali rozsah škod, způsobených ohněm – nebyly zase tak veliké – a zanesli do mapy potoky a řeky.

MacAran nasbíral na kopcích vzorky hornin, aby se mohlo prozkoumat, jestli neobsahují nějaké kovy.

Jen jediná příhoda narušila jinak zcela poklidnou monotónnost výpravy. Jednou před západem slunce značkovali cestu přes neobyčejně hustý lesní porost, když se Mac Leod, který byl o něco napřed, náhle prudce zastavil, otočil se, položil si prst na rty, aby se ztišili, a kývl na MacArana.

MacAran popošel kupředu, Judy běžela vedle něj. Zdálo se, že je podivně rozrušená.

Mac Leod ukázal nahoru do hustého stromoví. Dva velké kmeny se zvedaly závratně vysoko, aspoň šedesát stop do výšky, neměly žádné postranní větve, a mezi nimi se klenul pohupující se most. Jinak se tomu říct nedalo: byl to most se zábradlím, pečlivě spletený z něčeho, co vypadalo jako proutí.

Mac Leod zašeptal: „Tady jsou důkazy o těch vašich domorodcích. Že by žili na stromech? Proto jsme je asi zatím neviděli!“

„Psst!“ zasyčela Judy. V dálce se ozval pronikavý brebentivý zvuk a pak se na můstku nad nimi objevil nějaký tvor.

Všichni ho v tu chvíli dobře viděli – byl asi pět stop vysoký, měl světlou kůži, nebo možná srst, svíral zábradlí mostu rukama – byly to ruce, o tom nemohlo být pochyb – nikdo z nich ale neměl tolik duchapřítomnosti, aby spočítal, kolik má prstů –, plochý, avšak kupodivu humanoidní obličej s placatým nosem a červenýma očima.

Skoro deset vteřin se to drželo zábradlí a dívalo se dolů na ně.

Vypadalo to skoro tak překvapeně, jako byli oni sami. Potom to s pronikavým, jakoby ptačím výkřikem přeběhlo přes most, vyhoupl se to do stromů a zmizelo jim z očí.

MacAran si dlouze povzdechl. Tak tenhle svět je obydlený, není volný a pro lidstvo otevřený. Mac Leod se tiše zeptal: „Judy, byli tohle ti lidé, co jsi viděla ten den? Víš, ten, jak jsi říkala, že je krásný?“

Judy nasadila zarputilý výraz, jako vždycky, když padla nějaká zmínka o tom dni. „Ne,“ řekla tiše, ale velmi jasně. „Tohle jsou bratříčkové, kteří nemají rozum.“

A nedala si to vymluvit a oni velmi rychle vzdali další vyptávání. Mac Leod a major Frazer však byli v sedmém nebi.

„Stromové humanoidi. Noční, soudě podle očí, nejspíš něco jako opice, i když spíš vypadají jako nártouni než jako opové.

Zřejmě jsou rozumní – používají nástroje a vyrábějí předměty. Homo arborens. Lidé žijící na stromech,“ uvažoval Mac Leod.

MacAran se váhavě zeptal: „Jestli tu budeme muset zůstat, jak mohou dva rozumné druhy žít na jedné planetě? Neznamenalo by to nevyhnutelně boj o nadvládu?“

„Bože, to ne,“ ozval se Frazer. „Koneckonců na Zemi byli po dlouhou dobu čtyři rozumné druhy. Lidé – a delfíni, velryby a pravděpodobně také sloni. My jsme prostě náhodou byli jediný druh, který používal technologii. Oni mají obydlí na stromech, my žijeme na zemi. Není tu důvod ke konfliktu, aspoň se mi nezdá přinejmenším k žádnému nutnému konfliktu.“

MacAran si nebyl tak jistý, ale nechal si své obavy pro sebe.

I když byl jejich výlet poklidný, skrýval neočekávaná nebezpečí. V údolí zvířat, které pojmenovali Zabalovy pláně, se za zvěří plížili veliké kočkovité šelmy, v noci je udržovali v dostatečné vzdálenosti jen s pomocí ohně. A vysoko na kopcích zahlédl MacAran poprvé na okamžik ptáky, kteří křičí jako víla smrti, veliké bezkřídlé ptáky se strašlivými pařáty. Pohybovali se takovou rychlostí, že jen paprsek laserové zbraně, kterou s sebou měli pro případ nebezpečí, zachránil doktora Frazera, aby ho pták prudkým nárazem dočista nevykuchal. Mac Leod při ohledávání mrtvého ptáka zjistil, že je úplně slepý. „Hledá si kořist sluchem?

Nebo něčím jiným?“

„Myslím, že cítí tělesnou teplotu,“ řekl MacAran, „zdá se, že žijí jen na sněhu.“ Pokřtili ty hrozné ptáky na víly smrti a od té doby se vyhýbali průsmykům a soutěskám, a když nebylo vyhnutí, přecházeli je jen za jasného denního světla. Našli také kupovité stavby škorpiónovitých mravenců, kteří pokousali Zabala, a dohadovali se, jestli je mají postříkat jedem. Mac Leod byl proti s odůvodněním, že mravenci mohou třeba tvořit důležitou součást ekologického řetězce, který oni nemohou narušovat. Nakonec se dohodli, že je vyhubí jen v okruhu tří čtverečních mil kolem lodě a že budou každého varovat, aby si dal na ně pozor. To bylo prozatímní opatření, ale všechno, co dělali na téhle planetě bylo vlastně prozatímní.

„Pokud tuhle pekelnou planetu někdy opustíme,“ řekl doktor Frazer drsně, „měli bychom ji zanechat pokud možno v takovém stavu, v jakém jsme ji našli.“

Když se po třech týdnech průzkumu vrátili do tábora, zjistili, že v něm vyrostly dvě stálé budovy ze dřeva a kamenů, společenský sál s jídelnou a laboratoř. Bylo to naposledy, co MacAran měřil něco na týdny. Stále neznali délku planetárního roku, ale pro pohodlnost a kvůli rozdělení služeb a pracovních směn stanovili desetidenní cyklus s jedním volným dnem. Založili veliké zahrady, zaseli již semena a pečlivě sklízeli několik prověřených druhů ovoce z lesa.

Spustili malý větrný generátor, ale příděl energie byl přísně omezován, na večer byly vydávány svíčky vyrobené z místní pryskyřice. Většina osazenstva stále ještě bydlela v provizorních stanech, kromě těch, kteří leželi v nemocnici. MacAran bydlel ve stanu spolu s dalším tuctem svobodných mužů.

Den poté, co se vrátili, povolal Ewen Ross jeho a Judy do nemocnice. „Propáslí jste oznámení doktora Di Asturiena,“ řekl.

Tedy jen stručně – naše hormonální antikoncepce je tady bezcenná, ale zatím žádné těhotenství hlášeno není, měli jsme tu jen jeden velice sporný raný potrat. Tak dlouho jsme spoléhali na hormony, že ty prehistorické antikoncepční metody už ani nikdo nezná.

Nemáme s sebou ani vybavení na vyhodnocování těhotenských testů, protože na lodi to nikdo nepotřebuje. Což znamená, že jestli se tu nějaká těhotenství vyskytnou, budou možná už v tak pokročilém stadiu, že bude dávno pozdě na provedení bezpečné interrupce!“

MacAran se trpce usmál: „Pokud jde o mě, nemusíš se namáhat. Jediná holka, která mě v současné době zajímá, ani neví, jestli žiju – nebo si aspoň přeje, abych nežil.“ Od svého návratu Camillu ani neviděl.

Ewen se obrátil na Judy: „Judy, a jak je to s tebou? Vyhledal jsem si tvoji zdravotní kartu – jsi ve věku, kdy už není antikoncepce povinná, ale jen dobrovolná...“

Mdle se usmála: „Protože v mém věku už není pravděpodobné, že bych zčistajasna ztratila hlavu. Během téhle cesty jsem se s nikým sexuálně nestýkala – nikdo mě tu nezaujal, takže jsem injekce vypusťtila.“

„Dobrá, ale stejně se porad' s Margaretou Raimondiovou.

Dá ti nejnütnější informace, kdyby náhodou. Sex je dobrovolný, informace je povinná. Můžeš se rozhodnout, že se sexu vzdáš, měla bys mít taky možnost se svobodně a bez obav rozhodnout, že se ho nevzdáš, takže se zastav u Margarety a vyzvedni si ten leták.“

Začala se smát a MacAran si uvědomil, že ji neviděl smát se od toho dne, kdy je posedlo šílenství. Ale v jejím smíchu byla stopa hysterie, což ho znepokojovalo. Ulevilo se mu, když nakonec řekla: „No, tak jo. To mi nemůže uškodit,“ a odešla. Ewen se za ní díval také znepokojeně.

„Nemám z ní radost. Zdá se, že ona jediná je stále zasažená tím, co nás posedlo, ale nemáme žádného volného psychiatra a ona je vlastně schopná vykonávat svoji práci – což je tak jako tak legální definice duševního zdraví. Ale stále doufám, že se z toho vyhrabe. Na výpravě byla dobrá?“

MacAran kývl. „Možná zažila něco,“ napadlo jej, „o čem nám ještě neřekla. Ale určitě se tu cítí jako doma. Je to něco, jako jsi mi říkal o Mac Leodovi, že přesně věděl, které ovoce se dá jíst. Může emocionální šok probudit latentní psychické schopnosti?“

Ewen zavrtěl hlavou: „To ví jen bůh, a my máme moc práce takže to zkoumat nebudeme. A pak, jak bys něco takového chtěl prověřovat? Dokud je natolik normální, že může dělat práci, kterou má zadanou, nemůžu do toho zasahovat.“

Když MacAran vyšel z nemocnice, procházel se po táboře.

Všechno vypadalo poklidně, od malé dílničky, kde se vyráběly zemědělské nástroje, až po prostor kolem lodi, odkud už byly vystěhovány všechny stroje a uloženy do přístřešků. Našel Camillu ve stanu, který poškodil vítr tu noc, kdy hořelo. Stan byl připravený a zpevněný a vevnitř byly rozmístěny počítače. Připadala mu, že se na něj dívá vyloženě nepřátelsky.

„Co chceš? Poslal tě sem Moray s příkazem, že to tu mám změnit na meteorologickou stanici nebo tak něco?“

„To ne, ale možná je to dobrý nápad,“ řekl MacAran. „Kdyby přišla další taková vichřice jako tu noc, kdy hořelo, mohla by nás úplně zničit, když na ni nebudeme připravení.“

Přistoupila k němu, a pohlédla na něj. Ruce jí visely podél těla, sevřené v pěst, a obličej se jí stáhl zlostí: „Myslím, že jste se všichni pomátli na rozum. Od kolonistů nic jiného neočekávám – jsou to jen civilisti a jde jim jen o to, aby tu vytvořili svou překrásnou kolo-

nii. Ale ty, Rafe!! Ty jsi přece studoval, ty musíš chápat, co to znamená! Jediné, co máme, je naděje, že opravíme loď, a když budeme plýtvat energií na něco jiného, šance na úspěch bude menší a menší.“ Byla skoro nepřičetná... „A zůstaneme tu navěky!“

MacAran řekl pomalu: „Camillo, uvědom si, že já jsem taky patřil ke kolonistům. Opustil jsem Zemi, abych žil v kolonii na Coronisu.“

„Ale to je řádná kolonie, a je tam už všechno co z ní dělá – co z ní dělá součást civilizace,“ namítla Camilla, „Tohle dovedu pochopit. Tvoje schopnosti, tvoje vzdělání, tam by to bylo něco platné.“

MacAran se k ní naklonil a chytil ji oběma rukama za ramena.

„Camillo,“ řekl, a veškerou svou touhu vložil do zvuku toho jména. Nijak na to nereagovala, ale v jeho pažích byla klidná a hleděla mu do tváře. Vypadala vyčerpaně a utrápeně.

„Camillo, prosím tě, poslouchej mě chvíli! Pokud jde o fakta, jsem úplně zajedno s kapitánem. Jsem ochoten dělat cokoli, co bude potřeba, aby se zajistilo, že loď bude schopná odtud odstartovat. Ale taky si uvědomuju, že to možná přes všechno úsilí nebude možné, a já chci mít jistotu, že tu dokážeme přežít, když loď nepůjde opravit.“

„K čemu přežít?“ vyhrkla Camilla, téměř šilená. „Aby se z nás zase stali divoši, přežít jako zemědělci, jako barbaři, kteří nemají nic, pro co by stálo za to žít? Radši napnout všechny síly, snažit se do úmoru, a pak třeba umřít!“

„Moje milá, nevím, proč tohle říkáš. A první lidé nakonec neměli ani to, co máme my. Jejich svět měl možná trošku lepší klima, ale my zase máme deset nebo dvanáct tisíc let lidských vědomostí. Skupina lidí, o níž si kapitán Leicester myslí, že je schopna opravit loď, musí mít taky dost znalostí na to, aby pro sebe a své děti – a pro generace, které přijdou po nich, vytvořila docela dobrý život.“ Pokusil se přitáhnout si ji do náruče, ale vykroutila se mu, celá bledá zuřivostí.

„To bych radši zemřela!“ zasyčela. „Každý civilizovaný člověk by radši umřel! Jseš horší, než Novohebridská komuna – to jsou Morayovi lidé – ti šílenci, co hlásají návrat k přírodě a hrají mu přímo do ruky.“

„Nic o nich nevím – Camillo, miláčku, prosím tě, nezlob se na mě. Já se jen snažím dívat se na věci z obou stran.“

„Ale tady je jen jedna strana!“ vyštěkla rozzlobeně a nesmiřině, „a jestli to tak nevidíš, nemá cenu se s tebou vůbec bavit!

Stydím se – stydím se sama před sebou, že jsem si někdy vůbec mohla myslet, že jsi jiný!“

Po tvářích jí stékaly slzy. Rozzlobeně mávla rukou: „Vypadni a už se nevracej! Vypadni, sakra!“

MacAranova povaha se podobala jeho bujným vlasům.

Ruce mu klesly, jako by se popálil, a otočil se na podpatku.

„Bude mi nesmírným potěšením,“ procedil skrz zuby, vyšel ze stanu a práskl vyspravenými dveřmi, až to v pantech zarachotilo.

Camilla se zhroutila na lavici, hlavu v dlaních, a plakala, až se jí udělalo zle, divoce štkala, dokud jí nepřepadla prudká nevolnost, která ji přinutila, aby se vypořádala ven k latrínám. Když vyšla ven, ve spáncích jí bušilo, obličej jí žhnul a bolel ji každý nerv.

Při návratu do stanu si na něco vzpomněla. Tohle už bylo potřetí – v návalu hrůzy a odporu jí ruce vzlétly k ústům a ona se kousla do kloubů.

„To ne,“ zašeptala. „To ne, ne, ne...“ Její hlas se rozplynul šepotu plném kleteb a sebeobviňování. Šedé oči měla rozšířené hrůzou.

MacAran odešel do společenské místnosti kombinované s jídelnou, která se brzy stala centrem velkého neuspořádaného společenství lidí a všiml si na nástěnce oznámení o schůzi Novohebridské komuny. Věděl to už předtím – Zemská expedice nepřijímala jen jednotlivé kolonisty, jako byli on a Jenny, ale také malé skupiny nebo komuny, širší rodiny, dokonce i jednu nebo dvě obchodní společnosti, které chtěly rozšířit svůj trh nebo otevřít nové pobočky.

Všichni byli důkladně prověřeni, aby se zjistilo, jak budou zapadat do vyrovnaně se rozvíjející kolonie, ale i přes to šlo o hodně různorodou společnost. Měl tušení, že Novohebridská komuna je jednou z mnoha neorurálních komun, které se odtrhly od společnosti na někdejší Zemi a odmítli její industrializaci a disciplínu. Mnoho takových společenství odešlo do hvězdných kolonií a všichni připouštěli, že i když na Zemi s nimi byly problémy, stali se z nich skvělí kolonisté. Nikdy předtím jim nevěnoval nejmenší pozornost, ale po tom, co mu řekla Camilla, začal být zvědavý. Jestlipak na tu jejich schůzi mohou i ostatní?

Matně si vzpomínal, že tahle skupina lidí si na lodi čas od času rezervovala společenskou místnost pro své schůzky. Vypadá to, že

jsou dost pevně organizovaní. No, přinejhorším ho požádají, aby odešel.

Našel je v jídelně, která byla v době mezi jídly volná. Většina jich seděla v kruhu a hrála na hudební nástroje. Jeden z nich, vysoký mladík s dlouhými vlasy spletenými do copu, zvedl hlavu a řekl: „Jen pro členy, přáteli,“ ale dívka s rozpuštěnými rusými vlasy do pasu namířila: „Ne, Alastaire, to je MacAran, byl v průzkumném týmu a zná odpověď na mnoho otázek, které nás zajímají. Pojď dál a buď vítán.“

Alastair se zasmál: „Máš pravdu, Fiono, ostatně když se někdo jmenuje MacAran, měl by být tak jako tak čestným členem.“

MacAran vešel. Ke svému překvapení zahlédl v kruhu buclatou rudohlavou postavičku Lewise Mac Leoda. „Na lodi jsem se s nikým z vás neseznámil,“ zarazil se. „Já vlastně ani člověče nevím, o co vám jde.“

Alastair řekl klidně: „My jsme neoruralisti, samozřejmě, my stavíme svět. Někteří z vlády o nás říkají, že jsme antitechnokraté, ale my nic neničíme. My prostě jen hledáme důstojnou alternativu pro lidskou společnost na Zemi. V koloniích nás většinou vítají stejně nadšeně, jako se nás na Zemi zbavují. Takže, MacArane, řeknete nám, o co tady jde? Jak brzy se dostaneme ven z tábora, abychom mohli postavit vlastní osadu?“

„Víte toho tolik, co já,“ odpověděl MacAran. „Klima je tu dost drsné, a jestli je takové teď v létě, v zimě to bude mnohem horší.“

Fiona se zasmála: „Většina z nás vyrostla na Hebridách, nebo dokonce na Orknejích. Tam je skoro nejhorší podnebí na Zemi.“

Zimy se nebojíme, MacArane. Ale chtěli bychom si tu založit vlastní osadu, abychom mohli obnovit naše způsoby a zvyky, než nastane zima.“

„Nejsem si jistý,“ začal MacAran pomalu, „jestli kapitán Leicester dovolí někomu opustit tábor. Hlavní prioritou je stále oprava lodi, a já si myslím, že kapitán nás všechny považuje za jednotnou společnost. Kdybychom se rozštěpili...“

„Dejte s tím pokoj,“ přerušil ho Alastair, „nikdo z nás není vědec. Nemůžem strávit pět let opravou lodi, to je proti celé naší filozofii!“

„Přežití.“

„Přežití.“ MacAran neznal mnoho z gaelštiny, jazyka svých předků, ale vyrozuměl, že Alastair řekl něco neslušného. „Přežití pro nás znamená co nejdřív tady vybudovat kolonii. Podepsali jsme, že jedeme na Coronis, kapitán Leicester se spletl a vysadil nás tady, ale nám je to jedno. Pro naše účely je to dokonce ještě lepší.“

MacAran zvedl obočí. „Nevěděl jsem, že patříš k téhle skupině,“ oslovil Mac Leoda.

„Taky jsem k ní nepatřil,“ řekl Mac Leod, „jsem zatím jen spřátelený člen, ale souhlasím s nimi a chci tu zůstat.“

„Myslel jsem, že jsou proti vědcům.“

„Jenom částečné,“ ozvala se ta dívka, Fiona. „Když používají své znalosti k tomu, aby sloužili a pomáhali lidstvu a ne aby jím manipulovali, nebo ničili jeho duchovní sílu. Jsme rádi, že tu doktora Mac Leoda máme – teda vlastně Lewise, my tituly nepoužíváme – že ho tu máme mezi sebou jako jednoho z nás, protože má důležité znalosti ze zoologie.“

MacAran se užasle zeptal: „Chcete se vzbouřit proti kapitánu Leicesterovi?“

„Vzbouřit se? Nejsme jeho posádka ani jeho majetek, pane,“ ozval se jeden mladík, „chceme jen žít tak, jak bychom žili na novém světě. Nemůžeme čekat tři roky, než se vzdá své bláznivé představy, že se loď dá znovu postavit. Tou dobou už bychom mohli mít fungující osadu.“

„A když tu loď opraví a poletí se na Coronis? Zůstanete tady?“

„Tohle je náš svět,“ řekla Fiona a přistoupila k Alastairovi. Její oči měly něžný, ale nesmiřitelný výraz: „Naše děti se narodí tady.“

MacAran byl šokován. „Chcete tím snad říct, že...“

„Nevíme,“ řekl Alastair, „ale některé z našich žen už možná jsou v jiném stavu. Je to náš způsob přitakání tomuhle světu, naše odmítnutí Země a světa, který nám chce vnutit kapitán Leicester.“

A můžete mu to klidně říct.“

Když odtamtud MacAran vyšel, znovu se dali do hry na nástroje a ozval se teskný dívčí hlas ve věčné melancholii staré ostrovní písně, žalozpěvu nad mrtvými, písně z historie lidu tolik sužovaného válkami a vyhnanstvími, jako snad nebyl žádný jiný národ na Zemi.

Pověz, sněhobílý racku
Řekni, malý mořský ptáčku

Kdepak asi spí naši chlapci milí?
Vlna za vlnou je nese
A víc ni dech ni vzdech

Z jejich chladných retů neozve se
Z chaluh už rubáš leží na nich Pohřebním zpěvem je jim
smutné moře lkaní.

Ta píseň sevřela MacAranovi hrdlo a proti jeho vůli se mu do očí vedraly slzy. Oni nadávají, pomyslel si, ale vědí, že život jde dál. Skotové byli exulanti celá staletí, tisíciletí. Tohle je pro ně jen další exil, je to zatím nejdál, kde byli, ale budou zpívat své písně pod novým nebem a najdou si nové hory a nová moře.

Když vycházel z haly, natáhl si kapuci – touhle dobou už bude určitě pršet. Ale nepršelo.

9. KAPITOLA

MacAran už zažil, co na téhle planetě dokáže udělat pár dní bez deště a sněhu. V pěstitelských zónách bujelo rostlinstvo a všude kolem pokrývaly zemi květiny, poněkud ty malé oranžové kvítky. Čtyři měsíce se objevovaly ve vši své kráse již před západem slunce a mizely krátce po jeho východu. Oblohu zalévaly sytě fialovým třpytem.

V lesích bylo sucho a lidé začali mít strach, jestli zvládnou případné požáry. Moray dostal nápad, aby v okruhu několika mil od tábora umístili na vrcholech kopců na vysokých stromech hromosvody. Kdyby se přihnala opravdu veliká bouřka, před požárem by je to asi neuchránilo, ale snad by to mohlo trochu zmírnit nebezpečí.

A vysoko nad nimi v horách se doširoka otevíraly veliké zlatavé zvonky a jejich sladce vonný pyl se snášel na daleké svahy. Do údolí se nedostal. Zatím ne.

Po týdnů večerů bez sněhu, měsíčních nocí a teplých dnů tedy teplých v podmínkách téhle planety, kde by Norsko mohlo být příjemným letoviskem – šel MacAran požádat Moraye o souhlas k další výpravě do hor. Měl pocit, že by měl využít toho vzácně příhodného počasí a nasbírat nějaké další geologické vzorky a možná také obje-

vit a zanést do mapy jeskyně, které by při dalších průzkumných výpravách mohly sloužit jako provizorní úkryty. Moray si zabral malou místnost na konci Společenského domu jako kancelář, a zatímco MacAran čekal přede dveřmi, vešla dovnitř budovy Heather Stuartová.

„Co říkáš tomu počasí?“ zeptal se jí. Starý zvyk ze Země přetrval i tady. Když jsi na pochybách, mluv o počasí. No, na téhle planetě by se toho o počasí dalo namluvit spousta a nebylo by to nic lichotivého.

„Nelíbí se mi, řekla Heather vážně, „nezapomněla jsem, co se nám přihodilo v horách, když bylo pár dní jasno.“

Ty taky? pomyslel si MacAran, ale namítl: „Co by s tím mohlo mít společného počasí, Heather?“

„Vzduchem přenosný virus. Nebo vzduchem přenášený pyl.

Chemikálie z pylových zrnků. Já jsem mikrobiolog, Rafe. Divil by ses, co všechno může být v několika čtverečních palcích vzduchu, vody nebo půdy. Při hlášení Camilla řekla, že poslední, na co si pamatuje, než jí přeskočilo, je, že si přivoněla ke kytkám. Vzpomínám si, že vzduch byl jejich vůně plný.“ Slabě se usmála. „Jistě, to, na co si já vzpomínám, se nedá brát jako důkaz, a doufám, že příště probouha nebudu už poznávat věci metodou pokusu a omylu. Zatím jsem právě s určitostí zjistila, že nejsem těhotná, a tímhle už bych znovu projít nechtěla. Když jsem si uvědomila, co musely ženy zažívat, než byla vynalezena spolehlivá antikoncepce – když měsíc co měsíc nikdy nevěděly...“ Otrásla se. „Rafe, a co Camilla? Už v tom má jasno? Od té doby o tom se mnou vůbec nemluvila.“

„Já nevím,“ řekl Raf zasmušile, „se mnou o tom taky nemluvila.“

V dívčině dojemně krásné tváři se objevil úlek: „Ale, promiň, Rafe! Já jsem z vás dvou měla takovou radost, my jsme s Ewenem doufali – a hele, myslím, že Moray už tě může přijmout.“ Dveře se otevřely a vysoký zrzavý Alastair do nich praštil, když se hnál ven. Otočil se ještě a napůl zakřičel: „Moje odpověď zní pořád ne, Morayi! Stěhujeme se – my všichni, celá naše komunita! Ted', dneska večer!“

Moray ho doprovodil ke dveřím. „Není ta vaše parta trochu sobecká? Mluvíte o společenství, a nakonec se ukáže, že tím myslíte jenom tu vaši skupinku – ne společenství všech lidí na téhle planetě. Napadlo vás někdy, že my všichni, ty dvě stovky lidí, co tu jsou, tvo-

ří nutně taky komunu? My jsme lidstvo, my jsme společnost. A kde je váš smysl pro zodpovědnost ve vztahu k bližnímu, chlapečku?“

Alastair sklopil hlavu. „Vám ostatním nejde o totéž, o co jde nám,“ zamumlal.

„Všem nám jde o obecné blaho a o přežití,“ řekl Moray tiše. „Kapitán změnil názor. Nechte mě aspoň promluvit s ostatními.“

„Zvolili mě, abych za ně jednal.“

„Víte, Alastaire, zpronevěřujete se svým vlastním zásadám,“ pronesl Moray vážně. „Jestli jste opravdový anarchist, musíte jim dát příležitost, aby vyslechli, co jim chci říct.“

„Pokoušíte se nás jenom všechny zmanipulovat.“

„Bojíte se toho co jim chci říct? Bojíte se, že nezůstanou věrní tomu, co chcete vy?“

Alastair byl zahánán do úzkých. „Čert to vem, tak si s nima teda promluvte, jděte si třeba do háje! Stejně vám to nebude k ničemu!“

Moray ho vyprovázel. Když procházel kolem MacArana, řekl mu: „Ať jde o cokoli, musí to teď počkat, hochu. Musím říct těm mladým bláznům, aby se na nás na všechny zkusili podívat jako na jednu velkou rodinu – aby si nemysleli, že jenom oni jsou jedna rodina!“

Venku bylo shromážděno asi třicet členů Novohebridské komunity. MacAran si všiml, že odložili uniformu, kterou dostali přidělenou na lodi, a mají na sobě civilní šaty a na zádech batohy.

Moray před ně předstoupil a začal jim cosi vykládat. Ode dveří společenského domu, kde stál, MacAran jeho slovům nerozuměl, ale bylo slyšet výkřiky a dohadování. MacAran pozoroval drobné vířivé spirálky pylu, jak poletují nad zoranou půdou; vítr ve stromech na okrajích paseky zněl jako neutichající šumění moře. Zdálo se mu, že v tom větru slyší píseň. Pohlédl stranou na Heather a její tvář v temném slunečním světle jako by zářila a žhnula téměř viditelnou písni.

„Hudba – hudba ve větru...“ řekla chraplavě.

„Probůh, co tady blbnou. To tancují nebo co?“ zamumlal MacAran.

Odvrátil se od Heather, z lodi sem přicházeli uniformovaní strážci pořádku. Jeden z nich se zastavil u Alastaira a Moraye a něco jim říkal. MacAran, který se právě dostal na doslech, slyšel, jak nařizuje: „Sundejte si ty rance. Kapitán vydal rozkaz, abych vás všechny zatkl pro dezerci za mimořádných okolností.“

„Ten váš kapitán nad náma nemá žádnou moc, ať se děje cokoliv, ty jeden fízle,“ zaječel vysoký zrzek a jedna z dívek nabrala do dlaně hlínu a za všeobecného nadšeného chechotu jí hodila po strážci.

Moray řekl strážníkovi naléhavě: „Ale ne! To není potřeba, nechte mě, já to zvládnou!“

Důstojník, kterého zasáhla hrst bláta, vytáhl pistoli. MacAran, zachvácený vlnou až příliš známého strachu, zamumlal: „Už to začalo,“ a vyrazil vpřed, zrovna když mladíci a dívky z komuny odhodili své ruksaky a začali pomateně běhat sem a tam. Při tom vyli a vřískali jako posedlí.

Jeden z důstojníků odhodil pušku a propukl v divoký bláznivý smích. Mrštíł sebou na zem, vřískal a válel se sem a tam. MacAran si ve zlomku vteřiny uvědomil, oč běží. Popadl pohozenou zbraň, druhému muži také vyrval pušku a utíkal k lodi. Třetí strážce, který měl jen revolver, mezitím vystřelil. V MacAranově rozostřené mysli ten zvuk zazněl jako nekonečná ozvěna ze střelnice. S divokým výkřikem padla k zemi jedna dívka a zůstala ležet ve smrtelné křeči.

MacAran vlekl pušky pryč. Vpadl do počítačového stanu ke kapitánovi. Leicester zvedl hrozivě obočí, žádaje vysvětlení a MacAran sledoval to obočí, které se plazilo vzhůru jako dvě housenky, vzlétlo a třepotalo se volně po stanu. Ne. NE! Bojoval s vířivým útokem halucinací, zhluboka oddechoval: „Kapitáne, už je to tady zase! To, co se nám stalo v horách! Proboha, zamkněte všechny zbraně a munici, než někdo někoho zabije!“

Jednu dívku už zastřelili.“

„Cože?“ Leicester na něj nevěřící zíral. „Vy určitě přeháníte!“

„Kapitáne, já jsem to zažil,“ vydechl MacAran. Zoufale přemáhal nutkání praštit sebou o zem a válet se po podlaze, skočit kapitánovi po krku a usmýkat ho k smrti.“Je to tak. Je to – znáte přece Ewena Rosse. Víte, že má dokonalý a kompletní zdravotnický výcvik – a přitom ležel v lese a bláznil s Heather a Mac Leodem, zatímco jeho umírající pacient proběhl kolem něj a zhroutil se s prasklou aortou. Camilla – poručice Del Reyová odhodila svůj dalekohled a utekla honit motýly.“

„A vy si myslíte, že tohle – tahle epidemie, teď vypukne tady?“

„Kapitáne, já to vím,“ naléhal MacAran. „Já – já s tím teď zrovna bojuju.“

Leicester se nestal kapitánem vesmírné lodi proto, že by neměl dost představitivosti, nebo že by odmítal čelit nebezpečí. Když se prostranstvím rozlehl druhý výstřel, vyrazil ke dveřím a v běhu zazvonil na poplach. Když se nikdo neozval, zařval a běžel přes paseku.

MacAran mu byl v patách a v mžiku odhadoval situaci. Dívka, kterou střílel důstojník, stále ještě ležela na zemi a svíjela se bolestí.

Když doběhli na místo, strážci i lidé z komuny si chňapali po rukách a řvali oplzlosti. Zazněl třetí výstřel, jeden ze strážců bolestně zavyl, upadl a svíral si koleno.

„Danforthe!“ zařval kapitán.

Danforth se otočil, zalíčil, a na zlomek vteřiny si MacAran pomyslel, že zase zmáčkne kohoutek, ale letitý zvyk poslušnosti vůči kapitánovi způsobil, že pomatený důstojník zaváhal. Byla to chvilíčka, během níž na něj dopadlo MacAranovo letící tělo a srazilo ho k zemi, muž upadl a puška se odkutálela pryč. Leicester se pro ni sehnul, vytáhl zásobník a náboje si dal do kapsy.

Danforth se rval jako pominutý, škrábal MacAran a chňapal mu po krku a MacAran cítil, jak se v něm také zvedá vlna zuřivosti a před očima mu tančily rudé mžitky. Chtělo se mu drápat, kousat, vyškrábat tomu chlapovi oči... s obrovským úsilím si připomněl, co se stalo předtím, vrátil se zpátky do skutečnosti a nechal muže, aby se postavil na nohy. Danforth zíral na kapitána a začal brečet, utíral si stékající slzy rukama sevřenýma v pěst a nesouvisle cosi mumlal.

Kapitán zavrčel: „To vám dám sežrat, Danforthe! Jděte do stanu!“

Danforth zajímavě polkl poslední slzu. Uklidnil se a líně se usmál na svého nadřízeného: „Kapitáne,“ zamumlal něžně, „už vám někdy někdo řekl, že máte krásné modré oči? Koukejte, proč bychom nemohli...“ tváří v tvář, s úsměvem na rtech a v naprosté vážnosti dělal kapitánovi neslušné návrhy. Kapitán zalapal po dechu, zrudl vzteky a nadechl se, aby opět zařval. MacAran ho úpěnlivě chytil za rameno.

„Kapitáne, nedělejte nic, čeho byste mohl později litovat.

Copak nevidíte, že neví, co dělá, ani co mluví?“

Danforth už ztratil zájem, loudal se pryč a líně přitom kopal do kamínků. Kolem nich se už jádro bitky trochu uklidnilo, polovina zúčastněných seděla na zemi a polohlasně kvílela, ostatní se navzájem tloukli, zcela pohlceni svou zvířecí přirozeností a naprosto bez

zábran, jiní zašli ještě dál, a bez jakékoliv diskriminace – muž s ženou, žena s ženou, muž s mužem – se oddávali ještě jednoznačnějšímu a aktivnějšímu vzájemnému uspokojování. Kapitán Leicester zděšeně zíral na ty orgie za denního světla a náhle se dal do pláče.

V MacAranovi vzplála vlna odporu, která zahladila jeho soucit s tím mužem. Současně se v něm rvaly protichůdné nejisté pocity – probouzel se v něm chtíč, chtělo se mu padnout na zem do té spleti těl, cítil poslední zbytek výčitek svědomí vůči kapitánovi – on neví, co dělá, ani aspoň tolik jako já... a pokoušela se o něj nevolnost. Náhlá panika vymazala z jeho mysli všechno ostatní, zvedl se a utekl pryč.

Za jeho zády přicházela ke kapitánovi dlouhovlasá dívka, téměř ještě dítě, položila si jeho hlavu do klína, kolébala ho jako děťátko a něžně mu pobrukovala gaelskou píseň.

Ewen Ross viděl a cítil první vlnu propukajícího šílenství.

A propadl panice. V tu chvíli se v budově nemocnice pacient zabalený v obvazech, který byl několik dní v kómatu, náhle zvedl, se smíchem si strhal obvazy, serval je z krvácejících ran a k hroznému zděšení Ewena i ošetřovatelky úplně vykrvácel. Sestra hodila po umírajícím velkou láhev zeleného mýdla. Ewen se snažil udržet na uzdě šílenství, které se o něj také pokoušelo. (Země se s ním houpala jako při zemětřesení, prudká závrať rozvlnila jeho útroby a nevolností se mu zamotala hlava, před očima mu vířily bláznivé barvy.) Skočil po ošetřovateli a po krátkém zápase jí sebral skalpel, kterým si řezala zápěstí. Vymanil se z jejího objetí (hodit ji teď na postel a servat z ní šaty...), a běžel za doktorem Di Asturienem, sotva dech popadal, s poděšenou žádostí, aby uzamkl všechny jedy, narkotika a chirurgické nástroje. Spěšně povolal Heather (ona si koneckonců také trochu pamatuje na ten první záchvat), a podařilo se jim většinu z těch nebezpečných věcí zamknout a klíč bezpečně schovat, dřív než celá nemocnice zešílela.

Hluboko v lese zalévalo nezvyklé sluneční světlo lesní trávníky a paseky plné květín a vzduch byl plný jemného pylu, který sem z výšin svál vítr.

Včelky spěchaly od květu ke květu od listu k listu, ptáčkové se pářili, stavěli si hnízda vyztužená blátem a slámou, a do teplých peří-

ček snášeli vajíčka, vyseděli mladé a krmili je sladkým nektarem a pryskyřicí, které si nasbírali do zásoby až do příštího teplého období. Trávy a obiloviny vytrásly semínka, aby je příští sních pohnojil a zavlažil, aby mohla vyklíčit.

Na pláních se shlukovala zvířata podobná jelenům, dávala se na zběsilý útěk, bojovala mezi sebou a pářila se za denního světla, když jim vítr zavál podivnou vůni pylu přímo do mozku. A na stromech na nižších pahorcích zdivočeli malí srstnatí tvorové a odvážili se sestoupit na zem, někteří z nich poprvé za svůj život.

Pochutnávali si na ovoci, které tam znenadání vyrostlo, a ne dbajíce na číhající zvířata, skotačili divoce po pasekách. Tisíciletá paměť generací v jejich genech je naučila, že v tuhle dobu ani jejich přirození nepřátelé nejsou schopni podniknout dlouhý namáhavý lov.

Nad světem čtyř měsíců se snesla noc, temné slunce klesalo ve zvláštním jasném soumraku a tu a tam se objevila hvězda. Měsíce jeden po druhém šplhaly na oblohu, veliký měsíc s fialovou září, potom světle zelený disk a modrý drahokam, a nakonec malý měsíc, bílý jako perla. Na prostranství, kde ležela veliká, tomuto světu cizí, hrozivá a podivná vesmírná loď, vdechovali lidé ze Země zvláštní vítr a divný pyl se snášel do jejich plic a podivná hnutí mysli si razila cestu jejich mozkem a vybuchovala tam.

Otec Valentin a půl tuctu dalších členů posádky se rozvalovalo v houští. Byli vyčerpaní a přesytení.

V nemocnici sténali pacienti s horečkou. Nikdo jim nevěnoval pozornost. Někteří z nich vyběhli ven na paseku a do lesa a hledali něco, sami nevěděli co. Muž se zlomenou nohou uběhl celou míli mezi stromy, až se jeho noha úplně přelomila. Ležel v měsíčním světle a smál se na celé kolo, zatímco mu zvíře podobné tygru olizovalo tvář a lísal se k němu.

Judith Lovatová ležela klidně ve svém stanu a pohupovala velkým modrým drahokamem, který měla na řetízku na krku.

Celou dobu ho měla schovaný pod košilí. Teď ho vytáhla, jako by ji jeho zvláštní třpytivé vzory nějakým způsobem hypnotizovaly a ovlivňovaly. Myslí jí vířily vzpomínky, vzpomínky na to podivné úsměvné šílenství, kterému minule podlehla. Po chvíli se zvedla, jako by poslechla nějaké neviditelné volání, teple se oblékla a s klidem si přivlastnila nejteplejší věci své spolubydlící (její spolubydlící, dívka jménem Eloise, která byla spojovou manipulankou na lodi,

právě seděla pod stromem a zpívala píseň beze slov). Judy přešla klidně přes paseku a vyrazila do lesa. Nebyla si jistá, kam jde, ale věděla, že až přijde čas, někdo nebo něco ji povede, a tak šla vzhůru po prokleté pěšince, neodbočovala ani napravo, ani nalevo a naslouchala hudbě větru.

V mysli jí nejasně zněly věty, které slyšela na jiné planetě, o ženě, která pláče pro svého milence démona.

Ne, démon to není, myslela si, ale na člověka je příliš zářivý, příliš zvláštní a krásný. Slyšela sama sebe, jak v chůzi vzlyká při vzpomínce na tu hudbu, na chvějivý vítr a květiny a na zvláštní zářivé oči toho tvora, jehož si pamatuje jen mlhavě. Jak byla zkoprnělá strachem a jak se ten strach rychle změnil v okouzlení a pocit štěstí, pocit blízkosti, který byl mnohem intenzivnější než cokoli, co předtím poznala.

Bylo to snad něco podobného, o čem se píše ve starých legendách o poutníkově, kterého přivábily nadpřirozené bytosti, o básníkovi, který v okouzlení volal:

Potkal jsem v lesích paní krásnou
Maličkou vílu dlouhovlasou
Nožky jako strunky
Oči divoženky.

Bylo to nějak takhle? Nebo to bylo – A synové Boží pohlédli na dcery člověka a spatřili, že jsou krásné.

Judy byla natolik disciplinovaná vědecká pracovnice, že si byla vědoma toho, že v těch podivných věcech, které se tu dějí, je něco bláznivého. Byla si jistá, že některé její vzpomínky byly trochu přibarvené a pozměněné stavem, v němž se tehdy nacházela. Ale zkušenost má také svoji váhu. Je-li v tom dotek šílenství, za každým šílenstvím je něco skutečného, a tohle bylo zrovna tak skutečné, jako byl hmatatelný dotek v její mysli, který jí právě teď říkal: „Pojď. Povedu tě, a nikdo ti neublíží.“

Zaslechla podivné šustění listů nad hlavou. Zastavila se a pohlédla nahoru, tajila dech v napjatém očekávání. Její naděje a touha znovu spatřit tu krásnou nezapomenutou tvář byla tak silná, že se skoro rozplakala, když uviděla jen jednoho z těch malých červenookých tvorů. Díval se na ni plaše a divoce skrze listy, pak sklouzl dolů po kmeni a stál před ní. Třásl se, a přece se nebál a podával jí ruce.

Nedokázala se docela spojit s jeho myšlenkami. Věděla, že ti malí jsou na nižším stupni vývoje, než je ona, a také mezi nimi stála velká jazyková bariéra. Ale přesto spolu nějak komunikovali.

Ten malý mužík ze stromů věděl, že ona je ta, kterou hledá. Judy zase věděla, že ho pro ni někdo poslal a že přináší zprávu, kterou tolik touží slyšet. Ve stromoví viděla další divné a plaché obličejy a v příštím okamžiku, když si uvědomili, že přichází v dobrém, tvorové sklouzli dolů a byli všude kolem ní. Jeden z nich jí vsunul do dlaně svou studenou ruku, druhý ji ověsil zářivými listy a květinami. Chovali se k ní téměř uctivě, když ji doprovázeli, a ona šla s nimi bez protestu, protože věděla, že toto je pouze úvod k setkání, po kterém tolik touží.

Rozbitou lodí otrásl výbuch. Země se zachvěla a ptáci, poplazení ozvěnou, vzlétli ze stromů. Vylétli vzhůru v ohromném mraku, který na okamžik zastínil slunce, avšak nikdo z pozemšťanů to neslyšel.

Moray ležel natažený na měkké zorané hlíně v pěstitelské zóně a s hlubokým vnitřním porozuměním naslouchal tichému růstu rostlin, zasazených v půdě. V těchto okamžicích rozšířené vnímavosti se mu zdálo, že slyší růst trávy a lístky, že slyší, jak si některé pozemské rostlinky stěžují na cizí půdu, pláčou a umírají, zatímco jiné v této cizí půdě prospívají a mění se, jejich vnitřní buňky pozměňují svou strukturu, protože se musí adaptovat, aby v cizím prostředí přežily. Nedokázal by nic z toho vyjádřit slovy, a protože to byl praktický a realisticky myslící muž, nikdy by nevěřil v mimosmyslové vnímání. A přece, když byla teď tím podivným šílenstvím v jeho mozku stimulována dosud nepoužívaná centra, nepokoušel se rozumově uvažovat nebo něčemu věřit.

Prostě věděl a přijal to vědomí a poznal, že ho už nikdy nepustí.

Otce Valentina probudilo slunce vycházející nad pasekou.

Nejdříve si omámeně sedl, dosud zaplavený podivným vědomím, a zíral v úžasu na slunce a čtyři měsíce, které buď nějakým světelným trikem, nebo díky svým nezvykle zjitřeným smyslům viděl v temně fialovém slunečním světle zcela jasně: zelený, fialový, alabastrově perleťový a šmolkově modrý. Potom se mu postupně

vracela paměť a přepadla ho hrůza, když se rozhlédl po členech posádky, kteří vyčerpaně leželi kolem něj a tvrdě spali. Skrytá hrůza z toho, co dělal v těch hodinách zatemnění a živočišné touhy, dolehla plně na jeho mysl, která byla příliš pomatená a přecitlivělá, takže si neuvědomovala své vlastní šílenství.

Jeden z členů posádky měl za pasem nůž. Mladému knězi stékaly po tvářích slzy, když jej popadl a začal velmi vážně sprovozovat ze světa všechny svědky svého hříchu. Mumlal si při tom slova liturgie a zíral na řinoucí se krev.

Bylo to tím větrem, přemýšlel MacAran. Heather měla pravdu, něco bylo v tom větru. Nějaká vzduchem přenosná substance, prach nebo pyl, která způsobila to šílenství a řádění. Věděl to už dřív, a tentokrát měl i určitou představu, co se děje, měl dost duchapřítomnosti, že překonal počáteční stádium. Zasáhly ho jen opětovné zachvaty paniky a náhlé euforie při tom zamykání zbraní, munice a jedů z nemocnice a chemické laboratoře. Věděl, že Heather a Ewen dělají v omezené míře v nemocnici to samé. Ale i tak byl ochromen hrůzou událostí předešlého dne a noci, a když stala noc, bylo mu jasné, že jeden pološílený člověk zmůže jen málo proti dvěma stovkám nepřítelů mužů a žen. Prostě se schoval do lesa a zoufale se snažil zachovat si zdravý rozum, když se o něj pokoušela pomatenost. Tahle zatracená planeta! Tenhle zatracený svět a vítr, který nosí šílenství, vplíží se jako duch z vysokých hor a přinese pomatení smyslů, které zasahuje stejně lidi jako zvířata. Vítr, který člověka obklíčí a pohltí, přízračný vítr šílenství a hrůzy!

Kapitán měl pravdu. Musíme se odtud dostat. Nikdo tu nemůže přežít, nic co je lidské, jsme příliš zranitelní.

Přepadl ho zoufalý strach o Camillu. Kam se poděla v téhle hrozné noci znásilňování, vražd, nekontrolovatelné panické hrůzy, divokého boje a pustošení? Jeho předchozí hledání nepřineslo žádné ovoce, přestože se, vědom si svých zostřených smyslů, snažil „poslouchat“ tím zvláštním způsobem, který mu v horách umožnil najít Camillu uprostřed vánice. Jeho vlastní strach však fungoval jako porucha signálu, která praskáním ruší pozitivní receptor. Cítil ji, ale kde? Schovala se někde tak jako on, ptal se, když si uvědomil beznadějnost svého hledání, aby utekla před šílením ostatních? Nebo ji někdo v návalu chůče a smyslové euforie prostě zatáhl do jedné z

těch skupinek, které si bláznivě užívaly a neohlížely se na nic jiného? To pro něj bylo hrozné pomýšlení, ale byla by to ještě ta nejbezpečnější možnost. Byla by to ještě tak jediná snesitelná alternativa – pomýšlení na to, že potkala nějakého choromyslného důstojníka s vražednými choutkami ještě před tím, než byly zbraně bezpečně pod zámek, pomýšlení, že by mohla zpanikařit a utéct do lesa a tam být rozsápána nebo rozdupána nějakým zvířetem, ho zcela otupovalo hrůzou.

V hlavě mu hučelo, a když přecházel paseku, trochu se potácel.

V houštině u potoka spatřil nehybná těla – mrtvá, raněná, nebo jen zmožená, to nedokázal odhadnout. Letmým pohledem zjistil, že Camilla mezi nimi není, a tak šel dál. Zdálo se mu, že se mu půda houpe pod nohama a všechny síly musel soustředit na to, aby neutekl bláznivě mezi stromy hledat... hledat... vymanil se z toho a přinutil se znovu k rozumu, aby si uvědomil, koho hledá, a trpce pokračoval v pátrání.

Nebyla ve Společenském domě, kde se rozvalovali vyčerpaní členové z Novohebridské komuny a tvrdě spali nebo nepřítomně brnkali na své nástroje. Nebyla v nemocnici, i když závěj papírů na podlaze dávala tušit, že se něčí pomatenost zaměřila na zdravotní záznamy... sehní se, naber si hrst papírových útržků, prosej je mezi prsty jako padající sníh, ať víří ve větru... MacAran neměl tušení, jak dlouho jen stál, naslouchal větru a pozoroval hravé mraky, než vlna šílenství zase ustoupila, jako když při odlivu voda opouští pobřeží. Ale běžící mraky zastínily slunce a vítr teď foukal mrazivě. MacAran se vzpamatoval a začal zoufale pobíhat sem tam po pasece a hledat Camillu.

Nakonec vešel do stanu s počítačem, byla tam tma (co se stalo se světly! Copak ten výbuch vyhodil všechny pojistky?) a MacAran si nejdřív myslel, že tam nikdo není. Potom, když si jeho oči zvykly na příšeří, rozeznal vzadu v rohu budovy temné postavy – byl to kapitán Leicester – a – ano, Camilla. Klečela vedle něho a držela ho za ruku.

Ted' už bral jako hotovou věc, že opravdu slyší, co si kapitán myslí – Proč jsem tě vlastně předtím nikdy doopravdy neviděl, Camillo?

MacArana to ohromilo a v té nepatrné části své mysli, v které si dosud zachoval zdravý rozum, se zastyděl za příval primitivních emocí, který se ho zmocňoval, vřel v něm bouřlivý vztek a vrčel:

„Tahle žena je moje!“

Šel směrem k nim, měkce našlapoval a cítil, že má hrdlo stažené, zuby zaťaté a vyceněné, a z úst se mu dralo jen nesrozumitelné vrčení. Kapitán Leicester vyskočil a vyzývavě se na něj podíval. MacAran si svým zostřeným vnímáním uvědomoval, že kapitán dělá chybu.

Další šílenec, musím před ním Camillu ochránit, tuhle službu ještě mohu své posádce poskytnout... souvislé myšlenky vytlačila vlna hněvu a touhy. To MacArana dohánělo k zuřivosti, Leicester se přikrčil a skočil po něm, oba muži se svalili, chňapali po sobě a svíjeli se v primitivním souboji. MacAran se dostal nahoru a v jednu chvíli uviděl Camillu, jak klidně leží opřená o stěnu. Oči měla dychtivě rozšířené a on věděl, že ji vzrušuje pohled na zápasící muže a že přijme – pasivně, aniž jí na tom záleželo – toho kdo v boji zvítězí.

Potom se MacAranovi náhle vrátil zdravý rozum. Odtrhl se od kapitána a zvedl se ze země. Řekl tiše a naléhavě: „Kapitáne, chováme se jako idioti. Když s tím budete bojovat, dostanete se z toho. Zkuste s tím bojovat, zkuste si zachovat soudnost...“

Ale osvobozený Leicester se postavil na nohy, vrčel vzteky, a u úst měl pěnu, oči nepřítelně zíraly do prázdna. Sklonil hlavu a vši silou se vrhl na MacArana. Raf měl teď úplně chladnou hlavu a ustoupil dozadu. „Promiňte, kapitáne,“ vydechl zarmouceně a jedinou dobře mířenou ranou do brady srazil pomateného muže k zemi, až ztratil vědomí.

Stál nad ním a cítil, jak z něj hněv stéká jako proud vody:

Potom přistoupil ke Camille a klekl si vedle ní. Vzhledla k němu a usmála se, a náhle už nebylo pochyb o tom, že jsou zase spolu.

„Proč jsi mi neřekla, že jsi těhotná, Camillo?“ řekl něžně. „Dělal bych si starosti, ale taky bych měl velikou radost.“

Nevím. Nejdřív jsem se bála, že to nedokážu přijmout, že to příliš změní můj život.

A teď ti to nevadí?

„V tuhle chvíli zrovna ne,“ pronesla nahlas, „teď mi to nevadí, ale teď je všechno jiné. Možná, že se zase změním.“

„Tak to není iluze,“ řekl MacAran polohlasně, „opravdu si čteme navzájem myšlenky.“

„Samozřejmě,“ pokývla s tím svým klidným úsměvem, „copak jsi to nevěděl?“

No jasně, pomyslel si MacAran, proto vítr přináší šílenství.

Primitivní člověk na Zemi musel používat mimosmyslové vnímání, celou škálu psychických sil, aby mohl přežít. To by vysvětlovalo nejen pevnou víru, kterou měli přes ty spíše jen náznakové důkazy ale i to, jak mohli přežít tam kde pouhý rozum nestačí. Primitivní člověk, ta křehká bytost, by nemohl přežít bez své schopnosti vědět (vždyť má zrak horší než ptáci a sluch desetkrát slabší, než mají psi nebo jiní masožravci), kde může najít úkryt, potravu, vodu, jak se vyhnout přirozeným nepřítelům. Ale jak se vyvíjela civilizace a s ní i technologie, člověk tyto nevyužívané schopnosti zcela ztratil. Ten, kdo se málo pohybuje, ztratí schopnost běhat a šplhat, ale příslušné svaly mu zůstanou, a dají se znovu vytrénovat, jak vám potvrdí každý atlet a artista. Člověk, který spoléhá na zápisníky, ztrácí schopnost starých bardů zapamatovat si sáhodlouhé příběhy a rodokmeny.

Ale celá ta tisíciletí pradávne síly mimosmyslového vnímání spí v lidských genech a chromozómech, v lidském mozku – a nějaká chemikálie v tom zvláštním větru (byl to pyl? prach? virus?) je opět probudila k životu.

Takže šílenství. Člověk, zvyklý používat jenom pět smyslů, a jeho mozek pracující na nejvyšší obrátce, bombardován novými informacemi ze smyslů dalších, dosud neužívaných, se s tím prostě nedokázali vyrovnat a reagovali po svém – někdo naprostou, děsivou ztrátou zábran, někdo extází, někdo prázdným slepým odmítnutím postavit se pravdě tváří v tvář.

Máme-li na tomto světě přežít, budeme se muset naučit mu naslouchat, postavit se mu tváří v tvář a využít toho, co nám nabízí, a ne proti němu bojovat.

Camilla ho vzala za ruku. Řekla nahlas měkce: „Poslouchej, Rafe. Vítr už utichá, brzy bude pršet a tohle skončí. Možná se změníme – já se možná změním jako ten vítr. Pojdme se teď radovat z toho, že jsme spolu – dokud jsem toho schopná.“

Její hlas zněl tak smutně, že se také málem rozplakal. Místo toho ji ale vzal za ruku a vyšli spolu klidně ze stanu. Ve dveřích Camil-

la zastavila, jemně vymanila svou ruku z Rafova sevření a vešla zpátky. Sklonila se nad kapitánem, dala mu něžně pod hlavu svoji koženou bundu, poklekla vedle něj a políbila ho na tvář. Potom se zvedla, vrátila se k Rafovi a přitiskla se k němu. Chvěla se potlačovaným pláčem, když ji odváděl ven ze stanu.

Nahoře v kopcích se hromadila mlha a začal se snášet jemňounký drobný déšť. Malí červenoocí srstnatí tvorové, jako by se probrali z dlouhého snu, na sebe poděšené zírali a šplhali do bezpečí svých stromových cestiček a přístřešků spletených ze dřeva a proutí. Zmatená skotačící zvířata v údolích měkce bučela hlady, přestala dovádět a běhat a tiše se začala opět popásat podél potoků. A cizinci ze Země, jako by procitli ze sto let trvající po matené noční můry, ucítili na svých tvářích déšť, účinky větru v jejich myslích ustoupily, probudili se a zjistili, že ona noční můra byla v mnoha případech děsivě skutečná.

Kapitán Leicester se pomalu vzpamatovával v opuštěném stanu. Slyšel, jak prostranství bičuje déšť. Bolela ho čelist, postavil se na nohy, žalostně si uvědomoval svůj obličej. Snažil se ve svých podivně zmatených myšlenkách nalézt nějakou vzpomínku na posledních asi šestatřicet hodin. Na neoholené tváři měl strniště vousů, uniformu špinavou a zmačkanou. Vzpomínky? Potrásl hlavou, byl celý zmatený – bolelo to, přitiskl si dlaně na spánky, ve kterých mu divoce bušilo.

Útržky vzpomínek se mu míhaly v hlavě, napůl skutečné, jako dlouhý sen. Výstřel a nějaká rvačka, krásná tvář rudovlasé dívky a jasná vzpomínka na její tělo, nahé a vstřícné. Byla to skutečnost, nebo bláznivá představa? Výbuch, který otrásl pasekou... snad loď? Jeho mysl byla stále ještě příliš zamlžena noční mұrou, takže nevěděl, co udělal, nebo kam potom šel ale vzpomínal si, že se vrátil sem a našel tu Camillu samotnou, jistě, chránila počítač, jako matka své mládě, a nejasná vzpomínka na dlouhý čas strávený s Camillou, držel ji za ruku, zatímco mezi nimi probíhalo jakési hluboké spojení, intenzívní a dokonalé, bolestně blízké, ale přesto ne sexuální, i když to tu také bylo – nebo to byla jen představa, pomatená vzpomínka na rudovlásku, kterou ani neznal jménem zpívala zvláštní písně – a další nával strachu a touhy ochraňovat, a pak v jeho mozku nastal zkrat, a dál byla už jen černá temnota a spánek.

Vracel se mu zdravý rozum, pomalu se vzmáhal a noční můra ustupovala. Co se stalo s lodí, s posádkou, s ostatními, během toho záchvatu šílenství? Nevěděl. Radši to půjde zjistit. Nejasně si vzpomínal, že někoho zastřelili – ještě než se sám pomátl anebo to také byla jen bláznivá vize? Stiskl knoflík, kterým svolával strážné, ale nikdo se neozval. Pak si uvědomil, že světla také nefungují. Takže se někdo v pomatení dostal ke zdrojům energie.

A jaké jsou další škody? Radši by to měl jít zjistit. A mimochodem, kde je Camilla?

V tuhle chvíli zrovna zdráhavě vyklouzla Rafovi z náručí a řekla něžně: „Musím se jít podívat, co se stalo s lodí, guerido.

A taky na kapitána. Uvědom si, že jsem stále ještě členem posádky.

Náš čas vypršel – aspoň prozatím. Bude tu pro nás pro všechny spousta práce. Musím jít za ním – ano, já vím, ale mám ho taky ráda, ne tolik jako tebe, poznávám teď vlastně teprve, co je to láska. Mohlo by ho to ranit.“

Šla přes paseku prudkým deštěm, který se pomalu začínal míchat s těžkým mokrým sněhem. Doufám, že tu někdo objeví nějaká kožešinová zvířata, pomyslela si, naše oblečení ze Země nemůže čelit zdejší zimě. Byla to zcela automatická myšlenka, která ji napadla, když vstupovala do setmělého stanu.

„Kde jste byla, poručíku?“ řekl kapitán zastřeným hlasem.

„Mám takový zvláštní pocit, že vám dlužím nějakou omluvu, ale nemůžu si na nic vzpomenout.“

Rozhlížela se po místnosti a rychle odhadovala škody. „To je směšné, abyste mi tady říkal poručíku, předtím jste mi říkal Camillo – předtím, než jsme tu vůbec přistáli.“

„Kde jsou všichni, Camillo? Asi se stalo totéž, co se vám přihodilo v horách, že?“

„Nejspíš ano. Myslím, že brzy budeme mít co dělat s následky,“ prudce se oťrásla. „Mám strach, kapitáne...“ zarazila se se zvláštním úsměvem: „Vždyť ani nevím, jak se jmenujete.“

„Já jsem Harry,“ řekl kapitán nepřítomně, ale oči měl upřené na počítač a Camilla se k němu s náhlým výkřikem připojila.

Našla jednu z pryskyřičných svíček, které dostávali, zapálila ji a zvedla tak, aby mohla prohlédnout ovládací pult.

Hlavní paměťové moduly byly chráněny proti poškození a náhodnému vymazání nebo zničení kovovými kryty. Popadla šroubovák a začala je odšroubovávat. Pracovala s horečným spěchem.

Přistoupil k ní kapitán, nakažen jejím naléhavým spěchem a chtěl jí nějak pomoci. „Podržím vám světlo.“ Když vzal svíčku do ruky, začala pracovat ještě rychleji a cedila skrz zuby: „Někdo se hrabal v deskách, kapitáne, to se mi nelíbí.“

Ochranná stěna jí spadla do dlaně a ona jen zírala a pomalu bledla, ruce jí hrůzou a zděšením klesly k bokům.

„Víte, co se stalo,“ řekla přiškrceným hlasem. „Ten počítač.“

Nejmíň polovina programů – možná víc – je vymazaná. Jsou smazaný! A bez počítače...“

„Bez počítače,“ řekl pomalu kapitán Leicester, „není loď nic jiného než několik tisíc tun starého železa a šrotu. Je konec, Camillo. Ztroskotali jsme.“

10. KAPITOLA

Vysoko nad lesem v hustě spleteném úkrytu z proutí a listů, zvenčí jemně bičovaném deštěm, odpočívala Judy na jakémsi stupínku, pokrytém pletenou tkaninou, a v duchu naslouchala tomu, co se jí krásný mimozemšťan se stříbrnými očima pokoušel sdělit.

„Nás také postihlo šílenství, a mě hluboce mrzí, že takovým způsobem zasáhlo do životů tvých lidí. Byly doby – ne teď, ale kdysi v historii – kdy naši lidé jako vy cestovali po hvězdách: Je dokonce možné, že všichni lidé byli z jedné krve, na počátku času, a že tví lidé jsou také našimi bratry, jako ti malí srstnatí tvorové ze stromů. Opravdu se zdá, že to tak bude, když jsme se ty a já sešli během šílenství ve větru a ty teď čekáš dítě. Ne, že bych toho litoval, vůbec ne.“

Lehounký dotek na její ruce, nic víc, ale Judy cítila, že nikdy nepoznala nic tak něžného, jako byly smutné oči toho cizince.

„Teď; když už v krvi nemám to šílenství, cítím jen hrozný smutek nad tebou. Žádné z našich žen bychom nedovolili, aby čekala dítě v osamělosti, ale ty se musíš vrátit ke svým lidem, nemůžeme se o tebe starat.“

Nesnesla bys ani zimu, kterou máme v našich obydlích uprostřed léta, a v zimě bys tu určitě umřela, dítě.“

Celá Judyina bytost byla jediným výkřikem úzkosti – to už tě nikdy neuvidím?

Mohu se k tobě přiblížit jen v těchto chvílích, plynula k ní odpověď, i když tvá mysl je ke mně daleko otevřenější než dřív, duše tvých lidí jsou jako napůl zavřené dveře. Já udělám nejlíp, když tě teď nechám jít a ty uděláš nejlíp, když se nikdy nebudeš ohlížet zpět do doby poblouznění, ačkoliv – chvíle mlčení, potom dlouhý vzdech. Já nemůžu, ne, nemůžu – jak bych tě mohl nechat odejít a nikdy se nedozvědět...

Podivný cizinec se natáhl a dotkl se kamene, který jí visel na jemném řetízku na krku, a přitáhl si ho blíž.

Používáme tyhle kamínky – někdy – při výchově dětí. V dospělosti je nepotřebujeme. Byl to dárek z lásky, bláznivý čin, snad, snad to ode mne nebylo moudré, mí starší by to tak určitě řekli. Ale možná, jestli tvoje mysl bude dostatečně otevřená, aby ten drahokam ovládla, možná se ti někdy budu moci přiblížit, abych poznal, jestli je s tebou i s dítětem všechno v pořádku.

Na okamžik pohlédla na kámen – byl modrý jako hvězdný safír a uvnitř měl ohnivé skvrny – ale hned zase zvedla oči a smutně hleděla na tu cizí bytost. Byl vyšší než normální smrtelník, měl veliké, světle šedé oči, skoro stříbrné, jemně řezaný obličej a zářivou pleť, dlouhé štíhlé prsty, a i v tom nečase byl bosý. Jeho vlasy se zdály téměř bezbarvé a pluly mu po ramenou jako nehmotné hedvábí, bylo to zvláštní, nezvyklé, a přesto krásné, jeho krása ženu bolestně zraňovala. S nekonečnou něhou a smutkem se k ní sklonil a přivinul ji kratičce ke svému útlému tělu a ona cítila, že se děje cosi vzácného, že je to ústupek jejímu zoufalství a osamělosti. Samozřejmě. Tvorové, kteří se dorozumívají telepaticky, nepotřebují okázalé projevy přízně.

A teď už musíš jít, moje ubohá. Doprovodím tě na kraj lesa a malí lidé tě dovedou dál. (Bojím se vašich lidí, jsou takoví zuřiví a divocí... vaše mysl... vaše mysl je zavřená...) Judy se postavila a vzhlížela k cizinci. Její vlastní smutek byl zastíněn vnímáním hrůzy a úzkosti druhých. „Rozumím ti,“ zašeptala nahlas. Jeho vyčerpaná tvář se uklidnila a cizinec se usmál.

Uvidím tě ještě někdy?

Jsou různé náhody, dobré i špatné, dítě. To ví jen čas, já se neodvažuji nic slibovat.

Něžně ji sevřel v jejím kožešinou lemovaném plášti, do nějž jí předtím zabalil. Přikývla. Snažila se potlačit slzy, a teprve když zmizel zpátky v lese, klesla k zemi. S pláčem následovala malého srstnatého tvora, který si pro ni přišel, aby ji odvedl po zvláštních stezkách.

„Logicky jste podezřelý,“ řekl kapitán Leicester přísně. „Nikdy jste se netajil tím, že tuhle planetu nechcete opustit a že se nám nikdy nepodaří dostat se odtud, a sabotáž počítače by vám přišla náramně vhod.“

„Ne, kapitáne, to jste úplně vedle,“ Moray se mu díval zpríma do očí. „Od začátku vím, že tuhle planetu nikdy neopustíme.“

Napadlo mě to, když... jak tomu sakra máme říkat? Během všeobecného pomatení? Ano, napadlo mě to během toho masového pomatení, že by možná bylo dobré, kdyby ten počítač nefungoval, přinutilo by vás to, abyste přestal předstírat; že se loď dá opravit...“

„Já jsem nic nepředstíral,“ namítl kapitán ledově.

Moray pokrčil rameny: „Na slovech tolik nezáleží. Tak dobře, donutilo by vás to přestat si o tom něco nalhávat a pustit se do nějaké rozumné práce. Ale neudělal jsem to. Mám-li být upřímný, možná bych to udělal, když mě to napadlo, ale počítač je pro mě španělská vesnice, nevěděl bych ani, jak to vypnout. Myslím, že bych ho mohl vyhodit do povětří – vím jen; že jsem slyšel výbuch ale jak už to tu tak bývá – když to bouchlo, ležel jsem zrovna na zahradě a,“ náhle se rozpačitě zasmál, „trávil jsem čas rozhovorem s růžičkovou kapustou, nebo s něčím takovým.“

Leicester se na něj zamračil: „Nikdo nevyhodil počítač do povětří, ani ho nevyřadil z provozu. Prostě jsou jenom vymazané programy. To může udělat každý gramotný člověk.“

„Každý gramotný člověk, který se vyzná v lodi, snad,“ namítl Moray. „Kapitáne, nevím, jak vás mám přesvědčit – jsem ekolog, ne technik. Nedovedu program ani napsat. Ale jestli ten počítač není vyřazený z provozu, tak nač všechen ten křik? Copak to nemůžete znovu naprogramovat, nebo jak se tomu říká? Copak i ty pásky, nebo co to je, tak nenahraditelné?“

Leicester si byl náhle jistý. Moray to neví. Řekl suše: „Pro vaši informaci – v počítači byla asi polovina veškerých lidských vědo-

mostí z fyziky a astronomie. I kdyby v mojí posádce byly čtyři tucty vědeckých pracovníků z edinburské Královské astronomické univerzity, trvalo by jim třicet let, než by znovu naprogramovali jenom údaje o navigaci. A to nepočítám zdravotnické programy – ty jsme ještě nekontrolovali – nebo některé materiály z lodní knihovny. Když se to vezme kolem a kolem, zničení počítače je větší vandalství než podpálení alexandrijské knihovny.“

„Dobře ale já mohu jen opakovat, že jsem to neudělal, a že nevím, kdo to udělal,“ řekl Moray. „Pachatele hledejte ve své posádce, ta má technické znalosti.“ Suše a nevesele se zasmál:

„Musel to být někdo, kdo si dokázal udržet delší dobu zdravý rozum. Už zdravotníci přišli na to, co nás postihlo?“

Leicester pokrčil rameny. „Nejpravděpodobnější ze všech názorů, které jsem zatím slyšel, je, že to byl nějaký vzduchem přenosný prášek, který obsahoval prudký halucinogen. Zatím ho ale neidentifikovali, a dokud to nedají v nemocnici všechno do pořádku, ani se jim to nepodaří.“ Moray zavrtěl hlavou. Věděl, že teď už mu kapitán věří, a po pravdě řečeno nebyl ze zničení počítače nijak nadšený. Pokud se Leicesterovo snažení upínalo k pokusu opravit loď, nebylo pravděpodobné, že by zasahoval do toho, co dělal Moray, aby zajistil přežití kolonie. A teď, když je kapitán bez lodi, nejspíš se vážně postaví do cesty jejich dobývání cizího světa. Poprvé Moray pochopil starý vtíp kolující u vesmírného loďstva:

„Kapitána vesmírné lodi nemůžete poslat do důchodu. Musíte ho zastřelit.“

Hlavou se mu honily nebezpečné myšlenky. Moray nebyl žádný násilník ale během těch šestatřiceti hodin, co vál ten divný vítr objevil v sobě nepříjemné a netušené hlubiny. Možná to příště někoho napadne, ale jak si mohu být jistý, že bude nějaké příště?

Nebo to třeba napadne mě, jak to teď můžu vědět?

Zahnal tu nevíтанou myšlenku a zeptal se: „Už máte zprávy o všech obětech?“

„Devatenáct mrtvých – od zdravotníků zatím žádné hlášení nemáme, ale nejméně pět pacientů zemřelo na zanedbání péče,“ řekl Leicester stručně. „Dvě sebevraždy. Jedna dívka se pořezala rozbitým sklem a vykrvácela, ale to byla spíš nešťastná náhoda než sebevražda. A... předpokládám, že jste slyšel o Otci Valentinovi.“

Moray zavřel oči. „Slyšel jsem o deseti vraždách. Nic bližšího nevím.“

„Pochybuj, že někdo z živých o tom ví něco bližšího. On sám neví a asi to ani vědět nebude, leda by mu doktor Di Asturien chtěl dát nějaké narkosyntetikum nebo něco takového. Já jenom vím, že se nějak zamíchal mezi lidi z posádky, co tam zrovna řádili – mám na mysli sex – na břehu řeky. Dost tam divočili. Když první vlna trochu opadla, uvědomil si co dělal a myslím, že se s tím nedokázal vyrovnat a začal lidem podřezávat krky.“

„Takže jestli tomu dobře rozumím, on je jedním z těch sebevrahů?“

Leicester zavrtěl hlavou. „Myslím, že se z toho dostal právě včas, aby si uvědomil, že sebevražda je taky smrtelný hřích. To je legrační. Zdá se, že tady na té vaší planetě začínám být otrlý ke všem hrůzám – dokážu teď myslet jen na to, že by nám ušetřil fůru těžkostí, kdyby v tom podřezávání hrdel pokračoval dál. Teď ho budu muset vyslechnout pro vraždu a potom rozhodnout, nebo nechat rozhodnout druhé, jestli tu bude platit trest smrti.“

Moray se ponuře usmál. „K čemu to?“ řekl. „Jaký jiný verdikt můžete vynést než dočasné pominutí smyslu?“

„Panebože, vždyť máte pravdu!“ Leicester se plácl do čela.

„Kapitáne, ve vši vážnosti. Je možné, že se s tím budeme muset vypořádávat znovu a znovu. Aspoň dokud nezjistíme příčinu.“

Navrhuji, abyste okamžitě odzbrojil svou bezpečnostní jednotku.

První příznaky se projevily, když jeden ze strážných nejdřív zastřelil dívku, a pak svého kolegu důstojníka. Navrhuji, aby ihned, jakmile nastane nějaká noc bez deště, byly zamčeny všechny smrtící zbraně, kuchyňské nože, chirurgické nástroje a podobné nebezpečné věci. Nezabrání to pravděpodobně všem těžkostem, nemůžeme zamknout každý kámen a každé poleno na téhle planetě, a když se tak na vás dívám, někdo zřejmě zapomněl, kdo jste, a jednu vám vrazil.“

Leicester si mnul bradu. „Věřil byste, že se ve svém věku budu prát o ženu?“

Poprvé se ti dva muži na sebe usmáli – byl to začátek jejich krátkých vzájemných sympatií – pak to ustoupilo. Leicester dodal:

„Budu o tom přemýšlet. Nebude to snadné.“

„Nic na téhle planetě nebude snadné, kapitáne,“ řekl Moray chmurně. „Ale mám pocit, že pokud nezačneme velmi vážnou kampaň za zachování morálky a nenásilí – která by přečkala i tlak hromadného šílenství –, nikdo z nás nepřežije léto.“

11. KAPITOLA

Během té doby, co vál Vítr, byla zahrada ušetřena jakýchkoliv škod, uvažoval MacAran. Možná, že nějaký hluboký pud sebezáchovy vnukl poblázněným kolonistům, že tohle je jejich záchrana.

Opravy nemocnice byly v plném proudu a pracovní čtyři vybrané na manuální práci byly povolány k záchranným pracím na lodi.

Moray jim s trpkostí objasnil, že tohle je jejich jediná zásoba kovu na výrobu nástrojů a náčiní. Kousek po kousku byla vnitřní konstrukce lodi demontována, nábytek z obytných prostor a společenské místnosti byl vynesен ven a předělán tak, aby se dal použít v ložnicích a ve společenských budovách. Administrativní pracovníci prováděli inventuru nástrojů z opravárenských dílen, z kuchyně a dokonce i z kapitánovy kabiny. MacAran věděl, že Camilla je zaměstnána kontrolováním počítače, snaží se zjistit, které programy byly zachovány. Všechno, až po nejmenší drobnosti, jako jsou kuličková pera a dámská kosmetika, bylo sepsáno a rozděleno na příděly. Až zásoby technologicky orientované pozemské kultury dojdou, další už nebudou a Moray dal všem na srozuměnou, že již byly navrženy náhražky, na které se bude systematicky přecházet.

Napadlo ho, že na pasece teď vznikla podivná směsice – malé kupolovité stany, postavené z tkanin a plastů, zničené vichřicí a opravené pevnějším dřevem, pomíchané kupy složitých strojů, o něž se starali uniformovaní členové posádky, vedení hlavním inženýrem Patrickem, lidé z Novohebridské komuny, kteří podle svého výběru, jak MacAran pochopil – pracovali v lese a na zahradě.

Držel v ruce dva proužky papíru – starý zvyk vyvěšovat písemná oznámení stále přetrvával. Zásoby papíru se tenčily, představoval si, jak nakonec tenhle zvyk úplně vymizí.

Čím bude nahrazen? Systémem kódovaných zvonečků, jako to dělali v některých velikých obchodních domech, aby přilákali pozornost zákazníka? Nebo se budou zprávy podávat ústně?

Nebo se jim třeba podaří objevit nějaký způsob, jak z místních produktů vyrobit papír, a budou pokračovat ve staleté tradici, která spoléhá na psané slovo? Jeden z proužků papíru oznamoval, že se má hlásit v nemocnici na nějakou běžnou prohlídku, druhý ho žádal, aby se dostavil do Morayovy kanceláře pro rozpis práce a zadání úkolů.

Celkem vzato, oznámení, že počítač je k nepotřebě a že loď je třeba chtě nechtě vyklidit, bylo přijato bez velkého poprasku.

Jeden nebo dva členové posádky se nechali slyšet, že ať to udělal kdokoli, zasloužil by zlynčovat, ale v tu chvíli neexistoval způsob jak zjistit, kdo vymazal navigační data, ani kdo vyhodil improvizovanou bombou do povětří jednu z řídících kabin. Pro nedostatek jiných důkazů padlo podezření na jednoho člena posádky, který nedávno požádal o přijetí do Novohebridské komuny, a jehož rozdrčené tělo bylo nalezeno uvnitř lodi nedaleko místa výbuchu, a všichni byli s tímto výsledkem srozuměni.

MacAran měl obavy, že klid je jen dočasný, že je jen důsledkem šoku a že dříve či později propuknou nové bouře. V tuto chvíli však každý jednoduše přijal naléhavou nutnost spojit se dohromady při opravách škod a zajistit si ochranu proti nepředvídané krutosti neznámé zimy. MacAran si sám nebyl jistý, co si o tom myslí, ale v každém případě byl na kolonii připravený, a potají uvažoval o tom, že by mohlo být vlastně zajímavější kolonizovat „divokou“ planetu, než takovou, která je už intenzívně přetvářena k obrazu Země a zcela zpracována Zemskou expediční. Nebyl však připravený na to, že bude zcela odříznut od Země – že tu nebudou žádné kosmické lodě, žádný kontakt ani komunikace se zbytkem galaxie, možná po celé generace, možná už navždycky.

Tohle ho trápilo. S tím se ještě nevyrovnal, a věděl, že se s tím možná nevyrovná nikdy.

Vešel do domu, ve kterém měl Moray kancelář, přečetl si nápis na dveřích (NEKLEPEJTE, VSTUPTE) a vstoupil. Zastihl Moraye v rozhovoru s neznámou dívkou, která podle oblečení musela patřit k Novohebridské komuně.

„Ano, ano, děvče, já vím, že bys chtěla, abych tě přidělil na práci v zahradě, ale v tvých materiálech stojí, že jsi pracovala v umě-

ní a že jsi dělala keramiku, a proto tě budeme potřebovat tady. Uvědomuješ si, že vůbec prvním řemeslem, které se vyvinulo téměř ve všech civilizacích, byla výroba keramiky? A vůbec, copak jsem si právě nepřečetl zprávu, že jsi těhotná?“

„Ano, včera mi to řekli. Ale u nás ženy vždycky pracují až do porodu.“

Moray se mdle usmál: „Těší mě, že je ti natolik dobře, že chceš pokračovat v práci. Ale ženám v koloniích není nikdy dovoleno dělat namáhavou práci.“

„Paragraf čtyři...“

„Paragraf čtyři,“ řekl Moray nekompromisně, „byl vymyšlen pro Zemi, pro životní podmínky na Zemi. Uvědom si základní životní skutečnosti na cizích planetách, Allano, jiná gravitace, jiné světlo, jiný obsah kyslíku. Tahle planeta je jednou z těch příjemnějších: má vysoký obsah kyslíku a nižší gravitaci, takže se nemusíme bát anoxie ani poškození plodu. Ale i na těch nejlepších planetách se to stává, prostě jen jako následek změny prostředí, a pro populaci tak málo početnou, jako jsme my, je to neradostná statistika. Polovina žen je pět až deset let neplodná, polovina plodných žen pět až deset let není schopná dítě donosit. A pět až deset let polovina živě narozených dětí umírá dřív, než se dožije jednoho měsíce. Ženy v koloniích musíme hýčkat, Allano. Musíš spolupracovat, jinak bychom tě museli zavřít do nemocnice. Jestli chceš být mezi těmi šťastnými ženami, které porodí živé dítě, a ne poškozenou mrtvolku, musíš spolupracovat, a to hned od samého začátku.“

Když omráčená a šokovaná dívka odešla, v ruce papír pro nemocnici, MacAran zaujal její místo před psacím stolem, zavaleným nepořádkem, a Moray se na něj zašklebil. „Slyšel jste to.“

Jak by se vám líbila moje práce – pouštět hrůzu na mladé těhotné dívky?“

„Ani ne.“ MacAran pomyslel na Camillu, která také čekala dítě. Takže ona neplodná není. Ale má šanci jedna ku dvěma, že nepotratí, a potom jedna ku jedné, že její dítě nezemře. Pochmurná čísla. Otrásl se hrůzou. Poučil ji o tom někdo? Ví to? Spolupracuje? Nevěděl. Camilla s kapitánem byli polovinu z posledních deseti dnů věčně zavření ve stanu a hrbili se nad počítačem. Moray se lehce zamračil: „No tak probud'te se jste jeden z těch šťastných, MacArane, nejste technologicky nezaměstnaný.“

„Cože?“

„Jste geolog, a my potřebujeme, abyste dělal svoji práci. Slyšel jste, jak jsem říkal Alanně, že jedno z prvních řemesel, které budeme potřebovat, je výroba keramiky. Na keramiku potřebujeme kaolín, nebo nějakou dobrou náhradu. Potřebujeme také spolehlivý stavební kámen, potřebujeme beton, nebo nějaký cement, také pískovec nebo kámen podobných vlastností a potřebujeme silikáty na výrobu skla, různé rudy... potřebujeme vlastně geologický rozbor téhle části planety, a potřebujeme ho dřív, než vypukne zima. Nepatříte mezi priority, MacArane, ale spadáte do druhé nebo třetí kategorie. Mohl byste zítra nebo pozítří vypracovat plán průzkumu a rozboru a říct mi, kolik lidí zhruba budete potřebovat na sbírání vzorků a na testování?“

„Ano, to mohu docela snadno udělat. Ale myslel jsem, že jste říkal, že technologickou civilizaci zakládat nemůžeme...“

„To nemůžeme,“ odpověděl Moray. „Aspoň ne tak, jak to myslí inženýr Patrick. Nemůžeme mít těžký průmysl. Ani mechanizovanou dopravu. Ale žádná netechnologická civilizace neexistuje. Dokonce i jeskynní lidé měli technologii – vyráběli pazourky, nebo jste neviděl ukázkou z jejich dílny? Člověk používá nástroje, je to technik. Nikdy jsem se nezmínil o tom, že by se z nás měli stát divoši. Otázka je, které technologie můžeme zvládnout, zvláště během prvních tří nebo čtyř generací.“

„To plánujete tak daleko dopředu?“

„Musím.“

„Říkal jste, že moje práce nespadá mezi priority. Jaké jsou priority?“

„Jídlo,“ odpověděl Moray realisticky. „A zase máme štěstí, že se zdejší půda dá obdělávat, i když mám obavy, že moc úrodná nebude, takže budeme muset používat hnojiva a komposty, ale zemědělské práce tu mají perspektivu. Znáám planety, na kterých by jen zabezpečení potravy zabralo tolik času a námahy, že rozvoj i těch nejnutnějších řemesel by musel být odložen o dvě nebo tři generace. Takové planety se nekolonizují, ale mohli jsme se klidně na jedné z nich ocitnout. Možná tu jsou i zvířata, která se dají ochočit, to teď zkoumá Mac Leod. Další prioritou je střecha nad hlavou – mimo chodem, až budete dělat ten průzkum, porozhlédněte se, jestli v nižších kopcích nejsou nějaké jeskyně. Možná by byly teplejší než cokoliv, co dokážeme postavit, aspoň na zimu.“

Po potravě a úkrytech jsou na řadě jednoduchá řemesla – předměty denní potřeby, tkalcovství, hrnčířství, palivo a světlo, šaty, hudba, zemědělské nářadí, nábytek. Teď máte představu. Jděte si sestavit plán průzkumu, MacAran, a já vám poskytnu dostatek lidí, abyste ho mohl uskutečnit.“ Opět se neradostně usmál. „Jak říkám, jste jeden z těch šťastných. Dneska ráno jsem musel oznámit odborníkovi na meziprostorovou komunikaci, který neovládá vůbec nic jiného, že jeho práce je naprosto nepotřebná nejméně po deset generací, a dal jsem mu na vybranou mezi zemědělstvím, tesařstvím a kovářstvím!“

Když MacAran opouštěl kancelář, jeho myšlenky opět neodvratně zamířily ke Camille. Dostane na výběr i ona? Ne, to určitě ne, každá civilizovaná skupina lidí musí mít nějaké využití pro knihovnu počítačových dat! Ale vidí to tak Moray, s těmi svými pochmurnými prioritami?

Šel poledním sluncem a světle fialovým stínem směrem k nemocnici. Slunce stálo vysoko a bylo rudé jako zanícené, krví podlité oko. V dálce se osamocená postava lopotila s kameny – stavěla z nich nízký plot. MacAran pozoroval Otce Valentina při jeho osamělém pokání. V zásadě souhlasil s teorií, že kolonie nemůže postrádat ani jediný pár rukou, že si Otec Valentin může odpykat své zločiny užitečnou prací daleko lépe, než kdyby visel na oprátce. MacAran dosud tížila vzpomínka na vlastní záchvat šílenství (Jak snadno by byl ve svém žárlivém vzteku kapitána zabil!), nedokázal se proto mladého kněze stranit ani mít před ním hrůzu.

Rozsudek kapitána Leicestera by dělal čest samotnému králi Šalamounovi: nařídil Otcí Valentinovi, aby pohřbil mrtvé, ty, které zabil, i ty ostatní, aby založil hřbitov a postavil kolem něj plot na ochranu proti zvířatům a znesvěcení, a aby postavil pomník u hromadného hrobu těch, kteří zahynuli při havárii. MacAran si nebyl jistý, jaký účel vlastně hřbitov bude mít, snad aby připomněl pozemšťanům, jak blízko životu je smrt a jak blízko zdravému rozumu je nepřičetnost. Ale díky téhle práci byl Otec izolován od ostatních členů posádky i kolonistů, kteří možná nechápali, že stačilo jen málo a mohli být na jeho místě oni a dělat totéž co on, dokud vzpomínka milosrdně trochu nevybledne.

Dostatečně těžká práce a pokání zároveň naplňovaly mladíkovu zoufalou potřebu spravedlivého trestu.

Když uviděl osamělou sehnutou postavu, nemohl prostě jen tak jít na svoji další schůzku do nemocnice. Vydal se k lesu, kolem pěstitelské zóny, kde lidé z komuny ošetřovali řádky rašících zelených rostlinek. Alastair, klečící na kolenou, právě přesazoval malé zelené výhonky z plochého síta a s úsměvem opětoval MacAranovo zamávání. Byli šťastni, že to takhle dopadlo, takový život jim naprosto vyhovuje. Alastair řekl něco chlapci, který držel krabici s rostlinkami, vstal a klátil se k MacAranovi.

„Padrón Moray mi říkal, že budete dělat geologický průzkum.

Jaká je šance, že se tu najde materiál pro výrobu skla?“

„Těžko říct. Proč?“

„V takovémhle podnebí potřebujeme skleníky,“ odpověděl Alastair, „soustředěné sluneční světlo. Něco co by ochránilo mladé rostlinky před chumelenicí. Děláme, co se dá s plastickými plachtami a reflexními fóliemi, které propouští ultrafialové paprsky, ale všechno je to jen dočasné provizorium. Také přezkoumejte přírodní hnojiva a dusičnany. Půda tu není zrovna úrodná.“

„Budu na to myslet,“ slíbil MacAran. „Vy jste na Zemi pracoval v zemědělství?“

„Proboha, to ne, byl jsem automechanik. Specialista na veřejné dopravní prostředky,“ zašklebil se Alastair. „Kapitán něco říkal, že by mě přeškolili na opraváře strojů. Budu se modlit celé noci za toho, kdo tu zatracenou loď vyhodil do povětří.“

„Dobrá, pokusím se najít ty vaše křemičitany,“ sliboval MacAran a v duchu přemýšlel, na jaké přičce by se výroba skla umístila v Morayově věcném žebříčku priorit. A co třeba hudební nástroje? Docela vysoko, uvažoval. Vždyť i divoši měli svoji hudbu a on si bez ní nedovedl život už ani představit, natož pak tihle příslušníci zpěváckého národa.

Jestli bude zima tak zlá, jako že nejspíš asi bude, možná by nás hudba všechny udržela nad vodou, a vsadím se, že ten opatrnický mizera Moray si to už spočítal.

Jako by v odpověď na jeho úvahy začala jedna z dívek pracujících na poli zpívat tichou truchlivou píseň. Její hluboký chraptivý hlas mu zpočátku připomínal Camillu; smutná slova písně, otázky a stesky, stará teskná hebridská melodie se nesla údolím:

Má Caristiono,

Odpovíš na můj pláč?
Vždyť ty můj smutek znáš
Proč neodpovídáš?
Má Caristiono...

Camillo, proč ke mně nepřijdeš,
proč mi neodpovíš?
Odpovíš na můj pláč...
vždyť ty můj smutek znáš...

Srdce mé zpívá si píseň tesknou, tesknou,
a v mých očích se slzy lesknou, lesknou
Má Caristiono... odpovíš na můj pláč?

Vím, že jsi nešťastná, Camillo,
ale proč za mnou nepřijdeš, proč?

Camilla pomalu a s nechutí vstoupila do nemocnice, v ruce svírala výzvu k prohlídce. Byl to vlastně uklidňující pozůstatek pravidelné rutiny, které se podrobovala posádka lodi, ale když se tu jako obvykle nesetkala s hlavním lékařem Di Asturienem (ten aspoň uměl španělsky!), ale s mladým Ewenem Rossem, rozčileně se zamračila.

„Kde je šéf? Není ve tvé kompetenci prohlížet personál lodi!“

„Šéf operuje toho muže, co ho střelili do kolena, když vál ten přízračný Vítr, a pravidelné prohlídky jsou tak jako tak mojí povinností. Co se děje, Camillo?“ Jeho oválný mladý obličej vypadal sympaticky. „Copak já ti nestačím? Ujišťuju tě, že mám skvělé doporučení. Každopádně si myslím, že jsme přátelé společné oběti prvního Větru! Nenič mé sebevědomí!“

Proti své vůli se zasmála. „Ewene, ty neřáde, ty jsi nemožný!“

Ano, myslím, že to je rutina. Šéf oznámil selhání antikoncepce a vypadá to, že budu jednou z obětí. Prostě se jdu objednat na interrupci.“

Ewen tiše hvízdal. „Je mi líto, Camillo,“ řekl jemně, „ale to nepůjde.“

„Ale já jsem těhotná!“

„No tak ti blahopřeju, nebo jak se to říká, možná budeš první, komu se na téhle planetě narodí dítě, jestli tě nepředhoní některá dívka z komuny.“

Slyšela, co říká, mračila se, ale moc ho nechápala. Řekla tvrději: „Zdá se, že to budu muset nakonec opravdu probrat se šéfem – zjevně nerozumíš předpisům Vesmírné služby.“

Jeho oči byly plné soucitu, rozuměl všemu až moc dobře.

„Di Asturien by ti dal stejnou odpověď“, pronesl opatrně.

„Určitě víš, že v koloniích se interrupce provádějí, jen je-li v ohrožení život matky nebo když se zjistí, že plod je silně defektní, a ani nevím, jestli tu na takové zákroky máme vybavení. Vysoká porodnost je po dobu nejméně tří generací svrchovaně důležitá – určitě víš, že Zemská expediční přijímá dobrovolnice, jen jsou-li v produktivním věku, a musejí podepsat dohodu, že budou mít děti.“

„No tak budu výjimka,“ vybuchla Camilla, „i když já vůbec nejsem žádná dobrovolnice, já jsem člen posádky. Ale víš stejně dobře jako já, že ženy s vysokoškolským titulem jsou od této povinnosti osvobozeny – jinak by žádná žena, která si cení své kariéry, nikdy do kolonií neodešla! Budu proti tomu bojovat, Ewene! Krucifix, nehodlám se nechat přinutit k tomu, abych rodila děti! Žádnou ženu nepřinutíme, aby měla dítě!“

Ewen se na rozzlobenou ženu smutně usmál. „Camillo posad se, buď rozumná. Za prvé, už jenom tím, že máš vysokoškolské vzdělání, jsi pro nás nesmírně cenná. Potřebujeme daleko více tvoje geny, než tvoje technické znalosti. Tvoje vědomosti nebudeme potřebovat nejmíň půl tuctu generací, jestli je vůbec kdy využijeme. Ale geny vysoké inteligence a matematické schopnosti musejí být zachovány v tom dítěti, nemůžeme riskovat, že vyhynou.“

„Chceš tím říct, že budu nucená mít děti? Jako nějaká divoška, jako chodící děloha z prehistorických planet?“ Tvář jí zbělela hněvem. „To je naprosto nesnesitelné! Všechny ženy z posádky půjdou do stávky, až tohle uslyší!“

Ewen pokrčil rameny. „To pochybuju,“ řekl. „Za prvé jsi špatně pochopila zákon. Ženy mohou být přijaty do kolonií jen pod tou podmínkou, že mají zdravé geny, že jsou v produktivním věku a že podepíší dohodu, že budou mít děti – ale starší ženy jsou příležitostně přijímány, pokud mají lékařské nebo vědecké diplomy. Jinak konec tvého produktivního věku znamená také konec tvých šancí dostat

se do kolonie – a víš, jak dlouhé jsou seznamy čekatelů? Já jsem čekal čtyři roky a Heather nechali rodiče zapsat na seznam, když jí bylo deset, a teď je jí třidvacet. Kvůli populačním zákonům na Zemi byly některé ženy třeba i dvanáct let na seznamu čekatelů, aby mohly mít druhé dítě.“

„Nechápu, proč se tak namáhají,“ řekla Camilla s odporem.

„Jedno dítě by mělo stačit každé ženě, pokud není úplně blbá a nebo neurotička bez špetky sebeúcty.“

„Camillo,“ začal Ewen velmi jemně, „tohle je biologická záležitost. Dokonce už ve dvacátém století se dělaly experimenty na krysách a na lidech žijících v ghetech, a zjistilo se, že jedním z prvních důsledků kritického přemnožení a stísněného prostoru je selhání mateřského pudu.

Je to patologický jev. Člověk je tvor racionální, takže sociologové to hned nazvali „hnutím za osvobození ženy“ a tak podobně, ale v podstatě je to patologická reakce na přelidnění a stísněné prostory. Ženy, které nesmí mít děti, musejí dostat nějakou jinou práci, aby se z toho nezbláznily. Ale práce omrzí. Ženy, které odcházejí do kolonií, podepisují dohodu, že budou mít minimálně dvě děti, ale většina z nich, jakmile se dostane z přeplněné Země, zotaví se psychicky i citově natolik, že průměrná rodina v kolonii má čtyři děti, což je z psychologického hlediska optimální. Do té doby, než přijde na svět tvoje dítě, budeš už mít pravděpodobně hormony v pořádku a bude z tebe dobrá matka.

Když ne, no tak bude mít dítě aspoň tvoje geny a dáme ho nějaké neplodné ženě, aby ho vychovala. Důvěřuj mi, Camillo.“

„Chceš tím říct, že to dítě musím mít?“

„To si teda piš,“ řekl Ewen a jeho hlas náhle ztvrdl, „a ostatně také, za předpokladu, že ho zdárně donošíš. Je tu šance jedna ku dvěma, že samovolně potratíš.“ Pevně a neústupně zopakoval statistiku, kterou MacAran slyšel již dříve od Moraye. „Když nám bude přát štěstí, máme teď padesát devět plodných žen. I kdyby všechny letos otěhotněly, budeme rádi, když se narodí dvanáct živých dětí... a máme-li na této planetě vytvořit životaschopnou kolonii, znamená to, že by se náš počet měl zvýšit až na čtyři stovky, dříve než nejstarší ženy přestanou být plodné. Bude to ožehavá situace a mám pocit, že každá žena, která odmítne mít tolik dětí, kolik je fyzicky schopná porodit, bude strašně nepopulární. Veřejný nepřítel číslo jedna.“

Ewenův hlas byl tvrdý, ale svou zvýšenou vnímavostí, která mu zůstala od té doby, co první Vítr prudce otevřel jeho mysl citům ostatních, viděl ošklivé obrazy, které Camille víří hlavou:

...nebudu ani člověk, jenom věc, pochoduující děloha, věc používaná jen pro chov, zbavená smyslů, mé schopnosti jsou bezcenné... jenom chovná klisna...

„Nejsem na tebe tak zlý,“ řekl jí soucitně. „Bude tu pro tebe spousta práce. Ale takhle to musí být, Camillo. Je mi jasné, že pro tebe je to horší než pro některé jiné ženy, ale všechny jste na tom stejně. Závisí na tom přežití lidstva.“ Odvrátil se od ní, nesnesl nápor její bolesti.

„Za takovýchhle podmínek by možná bylo lepší nepřežít,“ procedila skrz pevně sevřené rty.

„Nebudu o tom s tebou mluvit, dokud ti nebude líp,“ řekl Ewen klidně, „to nemá cenu. Zařídím ti prenatalní vyšetření u Margarety...“ „...ne!“

Ewen rychle vyskočil na nohy. Dal za jejími zády znamení sestře a popadl ji pevně za zápěstí, aby se nemohla hýbat. Do ramene jí vjela jehla, rozzuřeně na něj pohlédla, ale oči už se jí slabě leskly.

„Co...“

„Neškodné sedativum. Zásoby už docházejí, ale máme ho dost, abychom tě udrželi v klidu,“ řekl Ewen pomalu. „Camillo, kdo je otec? MacAran?“

„Do toho vám nic není!“ vyštěkla na něho.

„To беру, ale přesto to musím vědět, kvůli genetickým záznamům. Tak kapitán Leicester?“

„MacAran,“ vyhrkla v návalu tupého vzteku a náhle si s bolestí vzpomněla... jak byli šťastni, když vál Vítr... Ewen se s lítostí zadíval na její bezvládné tělo. „Sežeňte Rafaela MacArana, ať je s ní, až přijde k sobě. Možná s ní dokáže rozumně promluvit.“

„Jak může být tak sobecká?“ děsila se sestra.

„Byla vychovaná na družici,“ poznamenal Ewen, „a v kolonii Alfa. V patnácti letech nastoupila do vesmírné služby a od té doby jí vtloukali do hlavy, že rodit děti je něco, o co by se vůbec neměla zajímat. Ale ona to pochopí. Je to jen otázka času.“

Ale v duchu měl obavy, kolik žen z posádky cítí stejně jako Camilla – vždyť sterilita může být podmíněna i psychicky – a jak dlouho potrvá, než překonají tuhle získanou averzi a strach.

A podaří se vůbec na téhle tvrdé, kruté, nehostinné planetě vytvořit životaschopnou kolonii?

12. KAPITOLA

MacAran seděl vedle spící Camilly a přemýšlel o rozhovoru, který vedla v nemocnici s Ewenem Rossem. Když mu Ewen vysvětlil, jak se s Camillou věci mají, zeptal se jen na jediné:

„Vzpomínáš si, jestli jsi za Větru spal ještě s někým jiným? To není z mé strany jen planá zvědavost, věř mi. Některé ženy a někteří muži si prostě nemohou vzpomenout, anebo vyjmenují nejmíň půl tuctu lidí. Když dáme dohromady všechno, co si každý pamatuje, můžeme vyloučit jisté lidi, to je důležité pro pozdější genetické záznamy. Když nějaká žena například vyjmenuje tři muže, kteří by mohli mít podíl na jejím těhotenství, potřebujeme udělat krevní test jen třem mužům a z nich určíme – v mezích možností – kdo je skutečným otcem.“

„Jenom s Camillou,“ řekl MacAran a Ewen se zazubil: „Aspoň jsi věrný. Doufám, že tu holku nějak přivedeš k rozumu.“

„Nedovedu si Camillu moc představit jako matku,“ pronesl MacAran pomalu. Připadal si jako zrádce. „A to snad vadí?“

Budeme mít spoustu žen, které buď budou chtít děti a nebudou je moct mít, nebo o ně v těhotenství přijdou, či je ztratí při porodu. Když Camilla nebude chtít své dítě, až se narodí, pak jestli budeme mít něčeho dostatek, budou to náhradní matky!“

Jak se tak díval na zdrogovanou dívku, dostal najednou hrozný vztek. Jejich láska i v těch nejkrásnějších okamžicích vyrostla z nepřátelství a byla velice vratká a křehká. Střídala se v nich zášť a touha a teď se mu hněv vymkl z rukou. Je to rozmazlený spratek, říkal si, celý život bylo po jejím a teď, když by se jednou měla podřídit závažným okolnostem a vzdát se svého pohodlí, začne dělat scény! Holka pitomá!

Jako by jeho vzteklé, rozzlobené myšlenky pronikly skrze slábnoucí závoj drogy, Camilla zamrkala a otevřela modré oči orámované hustými černými řasami. Omámeně se rozhlížela kolem po průsvitných stěnách nemocničního stanu a pak pohlédla na MacAra-na, který seděl vedle jejího lůžka.

„Rafe?“ tváří se jí mihl záchrvěv bolesti a MacAran si pomyslel: aspoň že už mi neříká MacArane. Mluvil tak něžně, jak to jen dokázal. „Je mi líto, že ti není dobře, miláčku. Požádali mě, abych tu chvíli s tebou byl.“

Jak se jí vracela paměť, její tvář opět ztuhla. Cítil její zlost a viděl, jak je zoufalá, a bolelo ho to. Jeho vztek zmizel jako mávnutím kouzelného proutku.

„Opravdu mě to mrzí, Camillo. Víím, že jsi tohle nechtěla.

Můžeš mě nenávidět, jestli musíš někoho nenávidět. Je to moje chyba, nechoval jsem se moc zodpovědně, já víím.“

Jeho něha a ochota vzít všechnu vinu na sebe ji dočista odzbrojila. „Ne, Rafe,“ řekla bolestně, „to není spravedlivé. Když se to stalo, chtěla jsem to stejně jako ty, takže nemá cenu dávat vinu tobě. Problém je v tom, že jsme si všichni odvykli dávat do souvislosti těhotenství a sex, stavěli jsme se k tomu jako civilizovaní lidé. A ani jeden z nás nemohl předpokládat, že normální antikoncepce nefunguje.“

Raf se natáhl, aby se dotkl její ruky. „Dobrá, takže jsme tím vinni oba dva. Ale copak si nevzpomínáš, co jsi tehdy cítila? Byli jsme přece tak šťastní.“

„Byla jsem nepřičetná. A ty taky.“ Hořkost, s jakou to řekla, ho krutě zbolela, nejen kvůli němu samému, ale kvůli ní. Snažila se vymanit svou ruku z jeho, ale on svíral její utlé prsty pevně.

„Ted' nejsem nepřičetný – aspoň si to myslím – a pořád tě miluju, Camillo. Slova mi nestačí, abych ti řekl, jak moc tě mám rád.“

„Myslela jsem, že mě budeš nenávidět.“

„Nemůžu tě nenávidět. Nemám radost z toho, že to dítě nechceš,“ dodal, „a kdybychom byli na Zemi, asi bych připustil, že máš právo se rozhodnout ho nemít, když nechceš. Ale vůbec bych nebyl rád a nemůžeš ode mne čekat, že budu litovat toho, že dítě dostane šanci žít.“

„Takže ty jsi rád, že mě donutí, abych si to dítě nechala?“ obořila se na něj zuřivě.

„Jak můžu být rád, když vidím, jaké ti to působí utrpení?“ zeptal se MacAran zoufale. „Myslíš si, že mi dělá bůhvíjak dobře, když tě vidím nešťastnou? Rve mě to na kusy, ubíjí mě to! Ale ty jsi těhotná a není ti dobře, a jestli ti bude líp, když budeš říkat takovéhle

věci – mám tě rád, a co víc můžu dělat, než to poslouchat a přát si, abych dokázal říct něco, co by ti nějak pomohlo?

Prál bych si, aby tě to tolik netrápilo a abych nebyl tak úplně bezmocný.“

Camilla pocítovala jeho zmatek a úzkost jako své vlastní.

To, jak trval na pocitech, které sama spojovala jenom s tou dobou, kdy vanul vítr, ji šokovalo a vytrhlo ji to z jejího hněvu a sebelíposti. Pomalu se posadila na lůžku a natáhla se pro jeho ruku.

„Ty za to nemůžeš, Rafe,“ řekla měkce, „a jestli jsi tak nešťastný z toho, jak se chovám, pokusím se to napravit. Nemůžu předstírat, že to dítě chci, ale jestli ho mít musím – a zdá se, že ano – jsem radši, že je tvoje, a ne někoho jiného.“ Slabě se pousmála a dodala:

„Myslím – když se to tak semlelo – že to mohl být kdokoliv, ale jsem ráda, že jsi to byl ty.“

Raf MacAran ze sebe nedokázal vypravit ani slovo – a pak si uvědomil, že ani nic říkat nemusí. Sklonil se a políbil ji na ruku.

„Udělám, co budu moci, abych ti to ulehčil,“ sliboval, „a přeju si jen, abych mohl udělat víc.“

Moray dokončil rozpis prací pro posádku i kolonisty a hlavní inženýr Laurence Patrick s kapitánem Leicesterem ho s ním zrovna probírali.

„Víte, Morayi,“ řekl Patrick, „dřív než jsem se stal odborníkem na motory M-AM, byl jsem specialistou na malá terénní vozidla.

Z lodi se zachránilo dost kovu, aby se dalo postavit několik takových vozidel, a mohla by být poháněna předělanými malými motory. Při průzkumu a mapování zdrojů surovin by to ohromně pomohlo a já jsem ochoten pustit se do práce. Kdy bych mohl začít?“

„Je mi líto, Patricku, ale za vašeho ani mého života to nebude,“ odpověděl Moray.

„Nerozumím vám. Copak by to nepomohlo při průzkumu a neusnadnilo by to maximální využití zdrojů? Snažíte se tu vytvořit to nejbarbarštější a nejdivoštější prostředí, jaké se vytvořit dá?“ zeptal se rozzlobeně Patrick. „Panebože, pomoz nám, copak Zemská expediční není ničím jiným než hnízdem antitechnokratů a neoruralistů?“

Moray nevzrušeně zavrtěl hlavou. „Ale vůbec ne,“ řekl. „Moje první cesta vedla na planetu, kde jsem projektoval civilizaci na vyso-

ké technické úrovni, založené na maximálním využití elektrické energie, a jsem na to neobyčejně pyšný – vlastně mám v úmyslu, nebo bych s ohledem na to, co nás potkalo, měl říct měl jsem v úmyslu – se tam na penzi vrátit. V kolonii na Coronisu jsem měl projektovat technologickou kulturu. Ale když se to takhle zvrtilo...”

„Ještě pořád je to možné,“ ozval se kapitán Leicester. „Můžeme dědictví naší technické kultury předat svým dětem a vnukům, Morayi, a jednou, i když my tu uvázneme do konce života, naši vnukové se vrátí. Copak neznáte dějiny? Od vynálezu parníku k přistání prvního člověka na Měsíci uplynulo méně než dvě stě let. A od té doby k motorům M-AM, které nás donesly na Alfu Centauri, necelých sto. Možná že všichni na tomhle bohem zapomenutém kusu skály zemřeme, pravděpodobně ano. Ale jestli dokážeme zachovat naši technologii tak, aby se díky ní naši vnukové dostali zpátky do lůna lidské civilizace, nezemřeme nadarmo.“

Moray na něj soucitně pohlédl. „Je možné, že jste to ještě nepochopili? Dovolte mi, kapitáne, abych vám to ještě jednou zopakoval, a vám taky, Patricku. Na téhle planetě se řádná vyspělá technologie neudrží. Kromě nikloželezného jádra tu mají kovy většinou řídkou strukturu a nejsou vodivé, což také vysvětluje slabou gravitaci. Pokud jsme mohli zjistit bez složitých přístrojů, které nemáme a které ani nemůžeme postavit, zdejší horniny jsou bohaté na silikáty, ale chudé na kovové rudy. Kovy tu vždycky budou vzácné – děsivě vzácné. Ta planeta, o které jsem mluvil, s masivním využitím elektrické energie, měla rozsáhlé zásoby paliva a navíc spoustu horských potoků, vhodných k výrobě energie... a velmi stabilní ekologický systém. Zdá se, že tahle planeta bude jedinou výlučně zemědělskou kolonií, aspoň tady.

Lesní porost je to jediné, co ji chrání před plošnou erozí, takže dříví musíme těžit jen s největší opatrností a lesy musíme chránit jako oko v hlavě. A navíc prostě nemůžeme uvolnit dostatek dělníků na stavbu těch vašich vozítek, a na jejich údržbu a obsluhu, ani na stavbu silnic, které by byly třeba. Mohu vám předložit přesná fakta a přesná čísla, jestli chcete, ale stručně řečeno, jestli trváte na mechanizované technologii, podepisujete tím rozsudek smrti – ne-li pro nás, tedy přinejmenším pro naše vnuky.

My možná tak tři generace vydržíme, protože když je nás takhle málo, můžeme přesídlit jinam, když jednu oblast zdevastujeme.

Ale déle ne.“

Patrick si hořce povzdechl: „Stojí vůbec za to přežít, nebo dokonce mít vnuky, když budou muset takhle žít?“

Moray pokrčil rameny: „Nemůžu vás nutit, abyste měli vnoučata,“ řekl. „Ale jsem zodpovědný za ty, které jsou už na cestě.“

Ujišťuju vás, že jsou kolonie kde není rozvinuta technologie a seznam čekatelů je na ně stejně dlouhý jako na tu, kde se plánuje maximální využití elektřiny. Nerad to říkám, šéfe, ale lidé jako jste vy nás nezachrání. Mám-li to říct bez obalu, jste spíš přítěží. Tenhle svět potřebuje takové lidi, jako jsou v Hebridské komuně, a domnívám se, že jestli tu vůbec přežijeme, bude to jejich zásluhou.“

„Dobrá,“ povzdechl si kapitán Leicester, „myslím, že už je nám jasné, jak se věci mají.“ Na okamžik se zamyslel. „Co je tedy pro nás naplánováno do budoucna, Morayi?“

Moray se podíval do záznamů: „Poznamenal jsem si na vaši osobní kartu, že vaším koníčkem na akademii byla výroba hudebních nástrojů. To sice není na nejvyšších příčkách co do naléhavosti, ale v zimě budeme potřebovat spoustu lidí, kteří o tom aspoň něco vědí. Mimochodem, nevíte náhodou něco o foukání skla, o ošetřování nemocných, o dietetice nebo o učitelství na prvním stupni?“

„Vstupoval jsem do služby jako pomocný zdravotník,“ ozval se překvapivě Patrick, „než jsem šel do důstojnické školy.“

„Tak běžte do nemocnice a promluvte si s Di Asturienem.“

Prozatím si vás zaznamenávám jako pomocného zdravotníka, podléhajícího odvodu na stavební práce. Jako inženýr byste měl být schopen věnovat se architektuře a projektování. A vy, kapitáne...“

Leicester ho podrážděně přerušil: „To je idiotské, říkat mi kapitáne. Probůh, člověče, čehopak já jsem kapitán?“

„Tak Harry,“ řekl Moray a hořce se usmál. „Mám dojem, že tituly a podobné věci v klidu během tří nebo čtyř let vymizí, ale nikomu jeho titul brát nebudu, když si ho bude chtít ponechat.“

„Dobrá, berte to, jako že se ho vzdávám,“ řekl Leicester.

„Chcete mě poslat okopávat záhonky? Když jsem jako kapitán lodi vyřízený, k ničemu jinému se nehodím.“

„Ne,“ řekl Moray stroze. „Budu potřebovat to, co z vás udělalo kapitána – snad vaše vůdcovské schopnosti.“

„Je nějaký zákon proti záchraně těch technologických znalostí, které máme? Třeba bychom je mohli naprogramovat do počítače pro ty naše potenciální potomky?“

„Ve vašem případě ti potomci nejsou už jen potenciální,“ řekl Moray. „Fiona Mac Morairová – právě je v nemocnici na potvrzení začínajícího těhotenství – vás uvedla jako pravděpodobného otce.“

„Kdo je sakra, promiňte mi ten výraz, kdo je u všech všudy ta Fiona Macbůhvíco?“ zamračil se Leicester. „Nikdy jsem o té zatracené holce neslyšel.“

Moray potlačoval smích. „Záleží na tom? Já jsem náhodou trávil většinu toho větrného času tím, že jsem se laskal s růžičkovou kapustou a s maličkými fazolovými rostlinkami, nebo jim aspoň poslouchal, jaké mají problémy, ale většina z nás dobu trávila poněkud – řekněme pošetile. Doktor Di Asturien vás bude ptát na jména žen, se kterými jste eventuálně něco měl.“

„O tu jedinou, na kterou se pamatuju, jsem se musel prát, a prohrál jsem,“ řekl Leicester a promnul si blednoucí modřinu na bradě. „Jo, počkejte – je to ta zrzavá dívka, jedna z té komuny?“

Moray pokrčil rameny: „Já jsem tu dívku neviděl. Ale asi tři čtvrtiny členů Novohebridské komuny mají zrzavé vlasy – jsou to většinou Skotové a pár Irů. Řekl bych, že máte více než padesátiprocentní šanci, jestli ta dívka nepotratí, že za nějakých devět deset měsíců budete mít zrzavého synka nebo dceru. Takže jste na budoucnosti tohoto světa osobně zainteresovaný.“

Leicester zrudl a řekl rozzlobeně: „Nechci, aby moji potomci žili v jeskyních a hrabali se v zemi. Chci, aby věděli, z jakého světa jsme sem přišli.“

Moray chvíli mlčel. Nakonec prohlásil: „Položím vám jednu otázku – neodpovídejte na ni, ale uvažujte o tom – nechci vám sahat do svědomí, ale nebylo by nejlepší, aby si ti vaši potomci vyvinuli vlastní technologii, adekvátní zdejším podmínkám? Nebylo by to lepší, než je trýznit vědomostmi, které mohou tahle planetu zničit?“

„Doufám, že moji potomci budou mít všech pět pohromadě,“ řekl Leicester.

„Tak tedy jděte a naprogramujte si ty věci do počítače, když chcete,“ pokrčil rameny Moray. „Snad budou mít tolik rozumu, že je používat nebudou.“

Leicester se chystal k odchodu. „Mohu dostat zpátky svou asistentku? Nebo byla Camille Del Reyová svěřena nějaká důležitá práce jako třeba vaření nebo šití záclon do špitálu?“

Moray potřásl hlavou: „Můžete ji dostat zpátky, až ji pustí z nemocnice. Mám ji na seznamu těhotných, takže může dělat jen lehkou práci. Myslím, že jsme ji požádali, aby napsala základní učebnici matematiky. Ale práce s počítačem není moc namáhavá, jestli se k vám chce vrátit, nemám námitek.“

Soustředěně si prohlížel pracovní karty, které měl ve zmrzlé poházené na stole, a Harry Leicester, bývalý kapitán vesmírné lodi, si uvědomil, že je z praktických důvodů propuštěn.

13. KAPITOLA

Ewen Ross prohlížel genetické záznamy a váhavě vzhlédl k Judy Lovatové: „Judy, věř mi. Nechci ti dělat těžkosti, ale usnadní nám to náš výzkum. Kdo je otcem?“

„Už sem ti to řekla, nevěřil jsi mi,“ odpověděla Judy rezignovaně, „takže jestli to víš líp než já, napiš si tam, co chceš.“

„Já nevím, co bych ti na to řekl,“ ozval se Ewen. „Nepamatuju se, že bych s tebou něco měl, ale jestli říkáš...“

Rozhodně zavrtěla hlavou a on si povzdechl: „Zase ta stejná historie s mimozemšťanem. Copak nechápeš, že to byla jen halucinace? Copak nechápeš, že je to naprosto neuvěřitelné? Chceš tím snad naznačit, že zdejší domorodci jsou natolik příbuzní s lidmi, že se s nimi mohou křížit?“ Zaváhal. „Judy, určitě si z nás neděláš blázný?“

„Já nic netvrdím, Ewene. Nejsem genetik, mým oborem je dietika. Říkám ti jenom, co se stalo.“

„Když jsi byla pomatená. Dvakrát.“

Heather se zlehka dotkla jeho ramena. „Ewene,“ řekla, „Judy nelže. Říká pravdu – nebo aspoň to, co si myslí, že je pravda.“

Neber si to tak.“

„Ale ztraceně, to, že ona tomu věří, ještě není žádný důkaz,“ povzdechl si Ewen a pokrčil rameny: „Dobrá, Judy, ať je po tvém.“

Ale musel to být buď MacLeod, nebo Zabal. Anebo já. Někdo z nás to být musel, i když ty si myslíš, že si vzpomínáš na něco jiného.“

„Když to říkáš, tak to tak asi bude,“ prohlásila Judy, klidně vstala a otočila se odchodu. Ani se nemusela dívat, věděla, co Ewen píše do karty: otec neznámý, v úvahu připadá: Mac Leod Lewis, Zabal Marco, Ross Ewen.

„Byl jsi na ni trochu hrubý, miláčku,“ ozvala se Heather, sotva se za Judy zavřely dveře.

„Třeba si myslím, že v tak drsném světě, jako je tenhle, není místo pro fantazírování. Sakra, Heather, učili nás zachraňovat život za každou cenu – za každou cenu. A já už jsem se tady musel dívat na to, jak lidé umírají... Nechal jsem je umírat – když jsme při rozumu, musíme se chovat superrozumně, abychom to vykompenzovali!“ vztekal se mladý lékař.

Heather o tom chvilku přemýšlela a nakonec řekla: „Ewene, podle čeho to vlastně posuzuješ? Možná, že to, co na Zemi bylo rozumné, je tady čiré bláznovství. Například, víš, že nás šéf školí na ženské sestry a porodní asistentky pro případ, kdyby letos v zimě zahynulo mnoho lidí, aby si zdravotnický personál dovedl poradit. Také říkal, že on sám nebyl u žádného porodu od té doby, co byl na praxi jako student – ve Vesmírné službě porody samozřejmě nejsou na denním pořádku. No, a jedna z prvních věcí, kterou nám řekl, byla, že jestliže těhotná žena začne krvácet, nemáme se snažit potratu žádnými mimořádnými prostředky zabránit. Když dítě nezachrání, že matka je v klidu a teple, tak už nic jiného – tedy žádné hormony ani žádné udržovací léky, nic.“

„To je neskutečné,“ řekl Ewen, „to je skoro zločin!“

„Doktor Di Asturien nám to říkal takhle,“ vysvětlovala Heather. „Na Zemi by to zločin byl. Ale tady, jak říkal, tady hrozící potrat může být jedním z přirozených způsobů, jak se zbavit embrya, které se nedokázalo přizpůsobit zdejšími podmínkám, gravitaci a tak. Je lepší nechat ženu potratit, a zkusit to znova, než zbytečně šest měsíců udržovat dítě, které stejně umře, nebo by bylo defektní. Na Zemi bychom si také mohli dovolit defektní děti zachraňovat – děti s genetickými vadami, mentálně retardované, s vrozenými deformacemi, poškozené plody a tak dále.“

Máme tam vybavený zdravotnický systém a přístroje na takové věci, jako jsou výměnné transfúze, transplantace růstového hormonu, rehabilitace a trénink postižených dětí. Ale tady, pokud nechceme jednoho dne přistoupit k nějakým drastickým opatřením jako ve Spartě, kde shazovali děti ze skály, raději jejich počet omezíme na minimum. A nejmíň polovina postižených dětí, které se na Zemi narodí – kdo ví, možná i devadesát procent, teď je na Zemi trend za každou cenu zabránit samovolným potratům – jsou ty děti, které ve skutečnosti měly zemřít, chyby přírody, zachráněné před přirozenou selekcí. Na světě, jako je tenhle, kdy se jedná o přežití či nepřežití lidské rasy, nemůžeme připustit, aby se do naší genetické banky dostaly smrtelné defekty a genetické vady.

Chápeš, co tím myslím. Co se na Zemi přičí zdravému rozumu, je tady podmínkou přežití. Přirozený výběr tu musí dostat volný průběh – a to znamená nezabraňovat potratům hrdinskými metodami, ani se nijak nesnažit vyléčit umírající novorozence nebo děti s vrozenými vadami.“

„A co má tohle všechno společného s Judyinou bláznivou historkou o mimozemšťanovi, který je otcem jejího dítěte?“ zeptal se Ewen.

„Jenom tohle,“ pokračovala Heather, „musíme se naučit uvažovat jinak – a ne šmahem odmítat některé věci jenom proto, že vypadají nepravděpodobně.“

„Ty tomu věříš, že by nějaký cizí tvor, ne člověk – proboha Heather, to snad ne!“

„Pro jakého boha?“ zeptala se Heather. „Všichni bohové, o kterých jsem kdy slyšela, patřili na Zemi. Já nevím, kdo je otcem Judyina dítěte. Nebyla jsem u toho. Ale ona u toho byla, a když nemáme jiné důkazy, brala bych, co říká ona. Ona není z těch, co si vymýšlejí, a jestli říká, že k ní přišel nějaký mimozemšťan a miloval se s ní a ona později zjistila, že je těhotná, tak bych jí to sakra věřila aspoň do té doby, než se ukáže, že to bylo jinak! Aspoň do té doby, dokud neuvidím to dítě. Když bude živoucím obrazem tebe, Zabala, nebo Mac Leoda, tak potom možná uvěřím že se Judy pomátla na rozum. Ale během druhého Větru jsi se do jisté míry choval rozumně. MacAran se také choval rozumně, do jisté míry. Na rozdíl od toho prvního záchvatu jsme se při dalších útocích té drogy, pylu nebo co to bylo, už trochu ovládali. Podala nám srozumitelnou zprávu o tom, co

tentokrát dělala, a bylo to v souladu s tím, co dělala poprvé. Tak proč bychom ji neměli osvobodit pro nedostatek důkazů?“

Ewen pomalu škrtl jména a nechal tam jen ‚Otec neznámý‘.

„To jediné víme jistě,“ řekl nakonec, „nechám to takhle.“

Ve velikém domě, který stále ještě sloužil současně jako jídelna, kuchyň a společenský sál – i když už se stavěla oddělená kuchyně ze zdejšího těžkého průsvitného bledého kamene – připravovala skupina Novohebridských žen v tartanových sukních a teplých kabátcích od uniformy večeri. Jedna z nich, dívka s dlouhými rusými vlasy, zpívala lehkým sopránem:

Když pomalu plyne den
Já podél vody bloudím v hoři
Kde muž ze slunce zrozen
Se krásné dceři víly dvořil
Proč měl bych vzlykat, naříkat
A trhat zlaté kapradí, zlaté kapradí
Tak sám a znavený?

Když dovnitř vešla Judy, dívka přestala zpívat.

„Všechno je už hotové, paní doktorko, řekla jsem jim, že jste byla v nemocnici. Takže jsme pokračovali bez vás.“

„Díky, Fiono. Prosím tě, co jsi to zpívala za píseň?“

„To je jedna z našich ostrovních písní,“ odpověděla Fiona.

„Vy gaelsky neumíte? – myslela jsem si to – jmenuje se Píseň zamilované víly – a je o víle, která se zamilovala do smrtelného muže a bloudí po skyeských kopcích a pořád ho hledá a přemýšlí, proč se k ní nikdy nevrátí. V gaelštině je to hezcí.“

„Tak to zazpívej gaelsky,“ řekla Judy, „bylo by to tak neskonale nudné, kdyby se zachoval jenom jeden jazyk! A pověz mi, prosím tě, Otec nechodí jíst do společné jídelny, vid’?“

„Ne, vždycky mu jídlo někdo nosí.“

„Můžu mu ho dneska donést já? Ráda bych s ním mluvila,“ řekla Judy, a Fiona zkoumala pracovní plán vyvěšený na zdi.

„Zajímalo by mě, jestli vůbec někdy budeme mít stálý rozpis prací, dokud nebudeme vědět, která z nás je nebo není těhotná. Dobrá, řeknu Elsie, že jste to vzala vy. Je to jedna z tamtěch tašek.“

Našla Otce Valentina, jak se hmoždí s těžkými kameny na hřbitově. Stavěl z nich pomník. Vzal si od ní jídlo, rozbalil ho a prošťel si na plochem kameni. Sedla si vedle něj a požádala tiše:

„Otče potřebuji vaši pomoc. Vyslechl byste mou zpověď?“

Pomalů zavrtěl hlavou. „Paní doktorko, já už nejsem kněz. Jak bych pro všechno na světě mohl mít tu drzost posuzovat ve jménu Boha cizí hříchy?“ Mdle se usmál. Byl to drobný štíhlý muž, nebylo mu víc než třicet, ale teď vypadal vyčerpaně a staře.

„V každém případě mám při tahání těch kamenů dost času na přemýšlení. Jak bych mohl upřímně kázat nebo učit Kristovo evangelium ve světě kam On nikdy nevstročil? Jestli Bůh chce tenhle svět spasit bude muset někoho poslat, aby to udělal... ať už to znamená cokoliv.“ Ponořil lžíci do misky s masem a zrním.

„Přinesla jste si taky oběd? To je dobře. Teoreticky izolaci vítám.

Ale v praxi jsem zjistil, že toužím po lidské společnosti daleko víc, než jsem si o sobě kdy myslel.“

O náboženství už nemluvil, ale Judy ve svém vnitřním zmatku nedokázala toto téma opustit tak snadno. „Takže vy nás tu prostě necháte bez jakékoliv duchovní pomoci, Otče?“

„Nemyslím že bych v tomto směru kdy někomu nějak zvlášť pomohl,“ odpověděl otec Valentin. „A pomohl vůbec kdy nějaký kněz? Nemusím snad ani říkat, že jestli můžu pro někoho něco udělat jako přítel, rád to udělám. To je to nejmenší, co mohu udělat – a i když tím strávím celý život, ani v nejmenším to nevynahradí to, co jsem udělal, ale je to lepší než sedět v pokoře a smutku a odříkávat kající modlitby.“

„Myslím, že vám rozumím,“ kývla žena. „Ale, otče, vy si opravdu myslíte, že tady není místo pro víru nebo náboženství?“

Odmítavě mávl rukou: „Přál bych si, abyste mi už neříkala Otče. Říkejte mi bratře, jestli chcete. Všichni tu musíme být bratry a sestrami v neštěstí. Ne, to neříkám, paní doktorko – neznám vaše křestní jméno – Judith? Každá lidská bytost potřebuje věřit v dobrotu nějaké síly, která ji stvořila, ať už ji v různých náboženstvích a v různých etnických strukturách nazývají, jak chtějí. Ale myslím, že nepotřebujeme svátosti nebo kněze ze světa, který je už jen vzpomínkou a pro naše děti a děti našich dětí už nebude ani tím. Morálku, to ano. Umění také. Hudbu, řemeslo, vědomosti, lidskost – ano. Ne

však rituály, které se rychle scvrknou na pouhé pověry. A určitě ne společenské zákony ani soustavu čistě samoúčelných vzorců chování, které nemají se společenstvím, ve kterém teď žijeme, vůbec nic společného.“

„Ale na Coronisu byste v církevních službách pracoval?“

„Myslím, že ano. Vlastně jsem o tom nepřemýšlel. Patřím k Řádu svatého Kryštofa z Centauri, jehož úkolem je šíření Reformované katolické církve po hvězdách, a já jsem to prostě přijal jako svůj úkol. Nikdy jsem o tom nijak vážně a do hloubky nepřemýšlel. Ale tady, na té mé kupě kamenů, mám dost času o tom uvažovat.“ Smutně se usmál: „Není divu, že na Zemi nechávali zločince lámat skály. Zaměstnává to ruce a přitom máte všechen čas na přemýšlení.“

Judy řekla pomalu: „Takže vy si nemyslíte, že morálka a normy chování jsou absolutní? Nic z toho tady není definitivní nebo Bohem dané?“

„Jak by mohlo? Judith, vy víte, co jsem udělal. Kdybych nebyl vychován ve vědomí, že některé věci samy o sobě ve své podstatě stačí k tomu, abych se dostal rovnou do pekla, tak bych s tím možná, když jsem se po tom Větru probudil, mohl žít. Možná bych se styděl, nebo by mi bylo zle, možná i špatně od žaludku, ale nebyl bych přesvědčen, že nikdo z nás si po tom nezasluhuje dál žít. V semináři jsme neznali žádné odstíny dobra a zla, byla jen čistota a hřích, a nic mezi tím. Ty vraždy mě v mém šílenství netrápily, protože mě v semináři učili, že smilstvo je smrtelný hřích, za který člověk půjde do pekla, takže jak by mohla být vražda ještě horší? Do pekla se dá jít jenom jednou, a já jsem byl už jednou zatracený. Rozumná morálka by mi řekla, že ať ti nebozí lidé, dej jim Pán Bůh lehké odpočinutí, a já s nimi, dělali během té doby, co byli nepřítelští, cokoli, ublížilo to jen naší důstojnosti a našemu smyslu pro slušnost, jestli na tom záleží. Bylo to na míle, na galaxie vzdálené vraždě.“

„Otče,“ ozvala se Judy, „nejsem žádný teolog, ale může vůbec někdo spáchat smrtelný hřích ve stavu naprostého pomnutí smyslů?“

„Věřte mi, probíral jsem to ze všech stran. Vědomí, že bych mohl běžet za svým vlastním zpovědníkem a dostat od něj rozehřešení za ty věci, co jsem v nepřítelstí dělal – podle některých měřítek dost ošklivé věci, ale v podstatě neškodné –, a že bych tak mohl zabránit tomu, že jsem ty nebožáky zabil, mi nepomůže. Na systému, který soudí, že vinu lze oblékat a svlékat jako kabát, musí být něco

špatného. A pokud jde o to šílenství – ani v pominutí smyslů nemůže vyplout na povrch něco, co v nás už není. Začínám si uvědomovat, že to, s čím jsem se nedovedl vyrovnat, nebylo jen vědomí, že jsem v šílenství dělal s jinými zakázané věci, ale to pomyšlení, že jsem to dělal ochotně a s radostí, že jsem už nevěřil tomu, že jsou špatné, a že bych už vždycky, když bych ty lidi potkal, musel myslet na tu chvíli, kdy si naše vědomí byla navzájem zcela otevřená a my jsme v té nejdokonalejší lásce a účasti, jakou kdy lidské bytosti mohly prožít, poznali navzájem své myšlenky, svá těla, svá srdce. Věděl jsem že bych to už nikdy nedokázal utajit, a tak jsem vyndal svůj kapesní nůž a začal jsem se schovávat sám před sebou.“ Křivě se usmál, byl to strašlivý úšklebek mrtvoly. „Judith, Judith, odpusťte mi, přišla jste mě požádat o pomoc, chtěla jste, abych vyslechl vaši zpověď, a dopadlo to tak, že se nakonec zpovídám já vám.“

Řekla mu něžně: „Jestli je to tak, jak říkáte, potom my všichni musíme být jeden druhému knězem, aspoň se navzájem vyslechnout, a pokud bude v našich silách, pomoci.“ Jedna věta, kterou řekl, jí stále nešla z hlavy. Zopakovala ji nahlas: „naše vědomí si byla navzájem otevřená... v té nejdokonalejší lásce a účasti, jakou kdy mohou lidské bytosti prožít. Zdá se, že tohle nám způsobil tenhle svět. Různou měrou, ale každý z nás to tak či onak pocítil. Tak mi to řekl...“ a pomalu, hledajíc slova, mu pověděla o cizinci, o tom, jak se s ním poprvé setkala v lese, jak pro ni poslal, když váł Vítr, a jaké zvláštní věci jí beze slov sdělil.

„Řekl mi, že vědomí našich lidí je jako napůl zavřené dveře,“ vyprávěla. „A přece jsme si rozuměli, možná proto, že mezi námi bylo – to naprosté spojení. Ale nikdo mi to nevěří!“ vykřikla zoufale. „Myslí si, že jsem se zbláznila nebo že lžu!“

„Záleží tolik na tom, co si myslí?“ zeptal se pomalu kněz.

„Tím, že vám nevěří, ho možná chráníte. Říkáte, že se nás bojí – že se bojí našich lidí – a jestli jsou jeho lidé jemní, ani se tomu nedivím. Jestli se ty telepatické bytosti na nás naladily, když váł ten přízračný Vítr, pravděpodobně usoudily, že jsme strašlivě krutí, děsiví lidé, a nebyly by daleko od pravdy, i když máme i jiné stránky. Ale kdyby najednou začali věřit, že váš – jak to říká Fiona?

– pohádkový milenec existuje, mohli by hledat jeho druhy, a možná by to moc dobře nedopadlo.“ Hořce se usmál. „Lidská rasa má špatnou pověst – když se setkáme s jinými kulturami, považuje-

me se za nadřazené. Jestli vám, Judy, na otci vašeho dítěte záleží, nechal bych je, ať vám dál nevěří.“

„Navždycky?“

„Tak dlouho, jak to bude nutné. Tahle planeta nás už mění,“ řekl Valentin, „možná, že jednou naše děti a jeho děti najdou nějaký způsob, jak se bez úhony setkat, ale zatím musíme čekat, a uvidíme.“

Judy si sáhla na řetízek na krku. „Nebyla jste zvyklá nosit na něm křížek?“ zeptal se jí.

„Ano, nezlobte se, sundala jsem ho.“

„Proč bych se měl zlobit? Tady to nic neznamená. Ale co to na něm máte?“

Byl to ten zářivý modrý drahokam se stříbrnými vzorky, které pulzovaly uvnitř. „Říkal, že tyhle kamínky používají, když učí své děti, a že když ten drahokam ovládnou, mohu se s ním spojit – dát mu vědět, že já a dítě jsme v pořádku.“

„Ukažte,“ řekl Valentin a natáhl ruku po kameni, ale ona ucukla a odtáhla se.

„Co...?“

„Nedovedu to vysvětlit. Nerozumím tomu. Ale když se ho teď dotkne někdo jiný, tak to – bolí, jako by byl součástí mě samotné,“ vyhrkla nervózně. „Myslíte, že jsem blázen?“

Muž zavrtěl hlavou. „Co je bláznovství?“ zeptal se. „Drahokam, který zvyšuje schopnost telepatie – možná má nějaké zvláštní vlastnosti, které rezonují s elektrickými signály, které vysílá mozek. Telepatie nemůže existovat jen tak, musí mít nějaké přirozené základy. Možná je ten kámen naladěný na to, co vás dělá vámi, ať už je to cokoliv. Každopádně ten kámen je tady, a – spojila jste se s ním skrze něj?“

Judy nervózně hledala slova. „Někdy se mi zdá, že ano. Je to, jako bych slyšela něčí hlas, a podle zvuku poznám, komu patří, ne, takhle to vůbec není, ale stává se to. Mám pocit – trvá to jen chvíličku, ale je to úplně skutečné – jako by stál vedle mě a dotýkal se mě, a pak to zase zmizí. Okamžik duševní posily, chvílička lásky, a je to pryč. A mám takový divný pocit, že tohle je jenom začátek, že přijde den, kdy o tom budu vědět víc...“

Díval se, jak drahokam zase schovává pod šaty. Nakonec řekl:

„Být vámi, tak bych to chvíli držel v tajnosti. Říkáte, že nás tahle planeta mění, ale možná nás nemění dost rychle.“

Jsou tady vědci, kteří by tu věc chtěli zkoumat, pracovat na tom, možná by vám to i vzali a dělali by s tím experimenty, možná by to i zničili, aby zjistili, jak to funguje. Možná by vás znova a znova vyslýchali a testovali, aby zjistili, jestli lžete, nebo máte halucinace. Držte to v tajnosti, Judith. Zacházejte s tím tak, jak vám řekl on. Možná přijde den, kdy bude důležité vědět, jak to funguje – jak to má fungovat, a ne jak by snad vědci chtěli, aby to fungovalo.“

Zvedl se a vyklepával si z klína drobečky.

„Musím se vrátit ke své hromadě kamenů.“

Stoupla si na špičky a políbila ho na tvář. „Děkuju,“ zašeptala měkce, „moc jste mi pomohl.“

Muž se dotkl její tváře. „To jsem rád,“ řekl. „Je to – začátek. Cesta zpět je dlouhá, ale tohle je začátek. Hodně štěstí Judith.“

Díval se za ní, jak odchází a napadla ho podivná rouhačská myšlenka: Jak můžu vědět, že Bůh neposílá Dítě... zvláštní dítě, ne tak docela lidské... sem na tenhle cizí svět? Zavrhl tu myšlenku, blázním, pomyslel si, ale napadla ho jiná myšlenka, před níž se až přikrčil ve směsi vzpomínek a hrůzy. Jak můžeme vědět, že Dítě, které jsem uctíval celé ty roky, nebyla také nějaký takový podivný mimozemšťan?

„To je směšné,“ řekl nahlas a sehnul se opět ke svému dobrovolně přijatému pokání.

14. KAPITOLA

„Nikdy jsem si nemyslela, že bych se mohla modlit, aby bylo ošklivo,“ řekla Camilla. Zavřela dveře malého opraveného stanu, ve kterém byl počítač, a připojila se k Harrymu Leicesterovi.

„Trochu jsem přemýšlela. Nemohli bychom z těch údajů, co máme o délce dne, sklonu ekliptiky a tak dále, určit přesnou délku roku na téhle planetě?“

„To je dost jednoduché,“ odpověděl Leicester. „Napiš program a vlož to tam. Možná nám to řekne, jak dlouhé bude léto a zima.“

Přešla ke konzoli. Její těhotenství už začínalo být vidět, i když byla stále štíhlá a půvabná. „Podařilo se mi zachránit téměř všechny informace o motorech M-AM. Jednoho dne – Moray mi onehdy ří-

kal, že od parního motoru ke hvězdám neuplynulo víc než sto let. Jednoho dne se budou naši potomci moci vrátit na Zem, Camillo.“

„Za předpokladu, že budou chtít,“ řekla a posadila se ke svému stolu. Tázavě na ni pohlédl: „Ty o tom pochybuješ?“

„O ničem nepochybuju. Jen nepředpokládám, že bych dovedla odhadnout, co bude můj pra-pra-pra – no, do háje, nějaká devátá generace mých potomků chtít dělat. Nakonec pozemšťané žili celé generace, aniž vůbec chtěli vynalézt věci, které by snadno vynalézt mohli, když se jim povedlo roztavit železo. Vy si vážně myslíte, že by se lidé vydali do vesmíru, kdyby na Zemi nebyla populační exploze a znečištěné životní prostředí? A je tu také spousta sociálních faktorů.“

„A jestli to půjde podle Moraye, budou z našich potomků barbaři,“ řekl Leicester, „ale dokud ten počítač máme a pokud se zachová, ty vědomosti tam budou. Aby je mohli použít, kdykoliv budou mít pocit, že je potřebují.“

„Jestli se zachová,“ pokrčila rameny. „V posledních několika měsících si nejsem jistá, zda vůbec něco z toho, co jsme sem přinesli, přežije tuhle generaci.“

Leicester si vědomě a s jistým úsilím musel připomenout, že je těhotná; po mnoho let se myslelo, že ženy nejsou způsobilé k tomu, aby pracovaly na poli vědy, – těhotné ženy totiž mívají bláznivé nápady.

Pozoroval ji, jak rychle cosi zapisuje v počítačovém kódu. „Proč chceš znát délku roku?“

Co je to za hloupou otázku, pomyslela si dívka, pak si uvědomila, že byl vychován na orbitální stanici, počasí pro něj nic neznamená.

Dokonce pochybovala o tom, že si uvědomuje závislost pěstování plodin a přežití na počasí a podnebí. „Za prvé chceme odhadnout délku vegetačního období a zjistit, kdy můžeme očekávat sklizeň,“ vysvětlovala trpělivě. „Je to jednodušší než metoda pokusu a omylu, a kdybychom kolonizovali planetu obvyklým způsobem, někdo by už předtím její roční cykly vysledoval. Také bychom, Fiona, Judy a – a všechny ostatní rády věděly, kdy se narodí naše děti a jaké klima v tu dobu asi bude. Já si pro dítě oblečky nechystám, ale někdo je udělat musí – a musí vědět, s jak velkou zimou má počítat!“

„Už plánuješ?“ zeptal se zvědavě. „Máš šanci jen jedna ku dvěma, že dítě donosíš a stejnou, že neumře.“

„Já nevím. Já jsem z nějakého důvodu nikdy nepochybovala, že moje dítě bude z těch, které budou žít. Snad je to předtucha, mimosmyslové vnímání,“ říkala pomalu a při tom uvažovala:

„Měla jsem pocit, že Ruth Fontanová potratí, a taky potratila.“

Otřásl se. „To není zrovna příjemný dar.“

„Ne, to není, ale zdá se, že už mi zůstane,“ řekla věcně, „a zdá že by to mohlo pomoci Morayovi a ostatním se sklizní.“

Nemluvě o té studni, se kterou jim pomohla Heather. Je to zjevné obnovení latentních lidských schopností a není na tom nic divné.

Každopádně to vypadá, že se budeme muset naučit s tím žít.“

„Když jsem byl student,“ ozval se Leicester, „prováděli jsme takový experiment. Všechna bezpečně známá fakta o mimosmyslovém vnímání jsme vložili do počítače a výsledek byl, že je pravděpodobnost tisíc ku jedné, že něco takového existuje... a že těch pár případů, které nebyly úplně a s určitostí vyvráceny, bylo zapříčiněno spíš chybou ve výzkumu než mimosmyslovým vnímáním.“

„To jen dokazuje, že počítač není bůh,“ ušklíbla se Camilla.

Kapitán Leicester se díval, jak si mladá žena protahuje záda a uvolňuje zkroucené tělo. „Tyhle pitomé sedačky, nikdy se nepočítalo s tím, že se budou používat mimo stav beztlíže. Doufám, že se pohodlný nábytek dostane v žebříčku priorit dost vysoko, tomu malému se nelíbí, když sedím na tvrdých sedadlech.“

Panebože, jak mám tu dívku rád, kdo by tomu věřil, v mém věku!

Aby si připomněl celou svou prohru, zeptal se zostra: „Camילו, máš v úmyslu vzít si MacArana?“

„Ani ne,“ řekla s náznakem úsměvu. „Takhle jsme o tom neuvažovali. Mám ho ráda – když byl ten první Vítr, byli jsme si tak blízko, tolik jsme toho spolu sdíleli, vždycky budeme navzájem součástí toho druhého. Žiju s ním, když je tady – což není moc často – jestli chcete vědět tohle. Hlavně proto, že on mě tolik chce, a když byl člověk někomu tak blízko, když cítí...“ hledala slova, „když cítí, jak moc ho ten druhý chce, nemůže se k němu prostě otočit zády a nechat ho – hladového a nešťastného. Ale jestli spolu vytvoříme nějakou rodinu nebo ne, jestli spolu chceme žít do konce života – to

opravdu nevím, myslím, že spíš ne. Jsme každý úplně jiný.“ Upřímně se na něj usmála, což mu přímo rvalo srdce, a řekla: „Vlastně bych byla dlouhodobě šťastnější s vámi. Jsme si mnohem podobnější. Raf je moc něžný a milý, ale vy mi rozumíte líp.“

„Čekáš s ním dítě a tohle mi říkáš, Camillo?“

„Šokuje vás to?“ posmutněla. „Mrzí mě to, za nic na světě bych vás nechtěla otrávit. Ano, je to Rafovo dítě a já jsem tak nějak podivně ráda, že je jeho. On ho chce, a jeden z rodičů by měl to dítě chtít; pro mě – nemůžu si pomoci, bylo mi to vtoukáno do hlavy – je to jen biologická nehoda. Kdyby to bylo třeba vaše a mohlo se to stát stejnou náhodou, jako je s vámi těhotná Fiona, a vy skoro ani nevíte, jak vypadá – vy byste ho nechtěl, chtěl byste, abych bojovala proti tomu to dítě mít.“

„Tím si nejsem tak jistý. Možná že ne. Ted' určitě ne,“ řekl Harry Leicester tiše. „Tyhle věci mě přesto pořád uvádějí do rozpaků. Možná jsem už moc starý.“

Potřásla hlavou: „Musíme se naučit navzájem před sebou nic neskrývat. Jaký má smysl uchovávat si před ostatními svou masku, když naše děti už budou vědět, že každý může nahlédnout do jejich citů jako do otevřené knihy?“

„To je děsivé pomyslení.“

„Trochu ano. Ale oni to budou už asi brát jako samozřejmost.“

Opřela si záda o jeho hrud'. Natáhla ruku a vzala jeho prsty do své dlaně. „Nelekejte se toho, co vám teď povím,“ řekla pomalu. „Ale – když budu žít – jestli my oba budeme naživu –, byla bych ráda, kdyby moje další dítě bylo vaše.“

Sklonil se a políbil ji na čelo. Byl tak dojatý, že skoro ani nemohl promluvit. Pevně mu stiskla ruku a pak se odtáhla.

„Mluvila jsem o tom s MacAranem,“ řekla věcně. „Z genetického hlediska bude dobré, když budou mít ženy děti od různých otců. Ale – jak jsem už říkala – moje důvody nejsou jen chladně racionální.“

Její tvář byla pojednou tak vzdálená – Leicesteru na okamžik napadlo, že pozoruje cosi neviditelného za závojem; na okamžik se napjala bolestí, ale na jeho stručnou starostlivou otázku odpověděla úsměvem.

„Ne, nic mi není. Pojd’me se podívat, co se dá dělat s tou děl-kou roku. Kdo ví, třeba se ukáže, že tohle je náš první Národní svá-tek!“

Několik mil od základního tábora vyrostly větrné mlýny. Byly veliké dřevěné konstrukce, které vyráběly energii potřebnou mletí mouky a zrní (z ořechů, které našli v lese, se dala semlít jemná, mír-ně nasládlá mouka, jež poslouží k přípravě pokrmů, dokud se neskli-dí první úroda ječmene a pšenice), a také poskytovaly tenké pramín-ky elektřiny pro tábor. Elektrické energie však bude na tomto světě vždy nedostatek, proto byla rozdělována velmi uvážlivě: na osvětlení do nemocnice, na obsluhu nejdůležitějších strojů v dílnách a v novém skleníku. Za táborem vyrostla osada s vlastním protipožárním opev-něním, které se začalo říkat Nový tábor, ale lidé z Hebridské komu-ny, kteří tam pracovali, jí říkali Nové Skye. Byla to experimentální farma, na které Mac Leod a jeho pomocníci zkoumali zvířata, která by mohla být domestikována.

Raf MacAran se se skupinou asistentů na okamžik zastavili a rozhlédlí se z vrcholu nejbližší hory, než se vydali do lesa. Oba tábo-ry byly odtud jasně vidět, všude se to hemžilo pracujícími postavič-kami, ale od táborů, které viděl na Zemi, se tyhle jaksi nedefinova-telně lišily. Chvilí nemohl přijít na to, v čem je rozdíl – bylo tu ticho. Nebo ne? Vlastně bylo slyšet dost zvuků. Obrovské větrné mlýny se se skřípěním otáčely ve větru. Z dále se ozývalo bušení kladiv a vrzá-ní pil. Stavební čtyř stavěli obydlí na zimu.

Také farma vydávala svoje zvuky – zvířecí zvuky, bučení pa-rohatých savců a prapodivné chrochtání, švitoření a kvičení nezná-mých forem života. A nakonec na to Raf přišel. Nebyly tu žádné zvuky, které by neměly přirozený původ. Žádný provoz. Žádné stroje kromě měkce vrčících hrncířských kruhů a cinkání nástrojů.

Za každým z těch zvuků byl bezprostředně cítit lidský záměr.

Nebyly tu téměř žádné neosobní zvuky. Zdálo se, že každý zvuk má svůj účel, a Rafovi to připadalo zvláštní, jako by všechno bylo opuštěné. Celý svůj život prožil ve velikých městech na Zemi, kde dokonce i v horách věčný hluk terénních vozidel, motorizované dopravy, drátů vysokého napětí a tryskových letadel poskytoval uk-lidňující zvukovou kulisu. Tady bylo ticho, děsivé ticho, protože kdykoliv nějaký zvuk narušil klid, vždycky to něco znamenalo.

Nedal se vypnout. Kdekoliv se ozval nějaký zvuk, člověk mu musel naslouchat. Nebyly tu takové ruchy, které by se daly bezstarostně přeslechnout, jako třeba letadla nad hlavou nebo motory kosmické lodě, protože člověk věděl, že se ho nijak osobně netýkají.

Každý zvuk v krajině se nějak obracel k tomu, kdo jej slyší, a Raf většinu času stále napjatě naslouchal.

No dobrá. Doufal, že si na to zvykne.

Začal své skupině dávat instrukce: „Dnes budeme pracovat na nižších skalnatých hřebenech a hlavně v korytech potoků. Chceme získat vzorky každé nové vypadající zeminy – teda vlastně – půdy.

Kdykoliv najdete jinak zbarvenou hlínu nebo jíl, odeberte vzorek a zakreslete její výskyt do mapy – Janice, ty děláš mapování?“ zeptal se dívky. Kývla. „Zakresluju všechno na čtverečkový papír do souřadnic. Budeme mít zaznamenanou každou změnu terénu.“

To ráno se nestalo nic zvláštního, až na jednu věc, které si Raf všiml nedaleko potůčku, když se shromáždili, aby rozdělali oheň a připravili si svoje polední jídlo – opečené rohlíky z ořechové mouky a „čaj“ z místních listů, který měl příjemnou nasládlou chuť, připomínající sassafras. Rozdělali oheň v ohništi narychlo sestaveném z kamenů – nejdůležitějším zákonem v kolonii bylo, že oheň se nikdy nesmí rozdělávat bez protipožárních opatření – musí se postavit aspoň ohrádka z kamenů. Pružné pryskyřičnaté dřevo se začínalo měnit ve žhnoucí uhlíky a ze svahu se k nim blížila další skupinka: tři muži a dvě ženy.

„Ahoj, můžeme se u vás najíst? Abychom nemuseli rozdělávat další oheň,“ pozdravila je Judy.

„Rádi vás vidíme,“ souhlasil MacAran, „ale co děláš v lese, Judy? Myslel jsem, že jsi teď osvobozena od práce.“

Žena mávla rukou: „Ále, vlastně se mnou zacházejí jako s přebytečným kufrem. Nedovolí mi ani hnout prstem, nebo nedej bože lézt po horách, ale kdybych mohla provádět přímo v terénu předběžný výzkum různých rostlin, ušetřila by se tím spousta práce – nošení vzorků do tábora a tak. Takhle jsme objevili provazovou trávu. Ewen říkal, že mi tělocvik jen prospěje, když se příliš neunavím a neprochladnu.“ Vzala si čaj a posadila se vedle něj. „Tak co, máte dneska štěstí?“

Kývl. „Však už bylo na čase. Všechno, co jsem v posledních třech týdnech přinesl do tábora, byly jen různé varianty křemence a vápence,“ vysvětloval. „Naším nejnovějším objevem je grafit.“

„Grafit? K čemu je to dobré?“

„No, mimo jiné se dává jako tuha do tužek,“ řekl MacAran „a na tužky máme řůru dřeva. Budou dobré, až nám dojdou zásoby ostatních psacích potřeb. Dá se také použít k mazání strojů, čímž se ušetří zásoby rostlinných a živočišných tuků pro výrobu potravin.“

„To je zvláštní, člověk takhle nikdy neuvažoval,“ zamyslela se Judy. „Jsou milióny maličkostí, které jsme vždycky brali jako samozřejmost.“

„Ano,“ ozval se jeden člen MacAranovy čtyry. „Já jsem si vždycky myslel, že kosmetika je něco zbytečného, něco, bez čeho se člověk může v případě nutnosti klidně obejít. A nedávno mi Marcia Cameronová říkala, že pracuje na vysoce důležitém úkolu – chce vyrobit krém na obličej, a když jsem se zeptal, proč je to tak důležité, upozornila mě, že na téhle planetě, kde je pořád tolik sněhu a ledu, je zachování pružnosti kůže a její ochrana před popraskáním a infekcemi nezbytnou nutností.“

Judy se zasmála. „Ano, my se zrovna teď pokoušíme nalézt nějakou náhražku kukuřičného škrobu, ze které by se dal vyrobit dětský zásyp. Dospělí mohou používat mastek, toho je tu spousta, ale kdyby ho miminka vdechla, mohla by mít problémy s plícemi.“

Žádná zdejší zrna a ořechy se nedají umlít dost jemně, mouka je dobrá k jídlu, ale neabsorbuje dostatečně vlhko, proto se na jemné dětské zadečky nehodí.“

„A je zrovna tohle teď tak naléhavé?“ zeptal se MacAran.

Judy pokrčila rameny. „Na Zemi by mi zbývalo ještě dva a půl měsíce. Camilla, já, a Alastairova dívka Alanna to čekáme těsně za sebou, další várka by měla přijít asi za měsíc po tom. Ale tady – nikdo neví, jak dlouho to bude trvat.“ A dodala tiše: „Počítáme, že do té doby nastane zima. Ale ty jsi mi začal vyprávět, co jste dneska našli.“

„Valchářskou hlinku,“ řekl MacAran, „nebo něco, co se jí tak podobá, že nevidím žádný rozdíl.“ Když si všiml, že jí to nic neříká, začal vysvětlovat: „Používá se při výrobě látek. Máme nějaké zásoby zvířecího vlákna, je to něco jako vlna, z těch rohatých králíků, a těch

je tady dost, mohou se ve velkém chovat na farmě, a valchářská hlin-ka usnadňuje srážení látky a vůbec práci s ní.“

„Panebože, nikdy by mě nenapadlo chtít po geologovi něco na výrobu látek,“ ozvala se Janice.

Judy se zamyslela: „Když se to tak vezme, jsou všechny vědní obory vzájemně propojené, jenže na Zemi bylo všechno tak specializované, že jsme si to neuvědomovali.“ Dopila poslední kapku čaje. „Rafe, máte namířeno zpátky do základního tábora?“

Zavrtěl hlavou: „Ne, chystáme se do lesů, možná se vrátíme na ty kopce, kde jsme byli poprvé. Můžou tam být potoky, které pramení ve vzdálených horách, a my bychom je chtěli prozkoumat. Proto je taky s námi doktor Frazer – chce najít další stopy těch lidiček, které jsme viděli minule, a získat nějakou přesnější představu o úrovni jejich kultury. Víme, že stavějí mosty z jednoho stromu na druhý, ale nezkoušeli jsme na ně vylézt, oni jsou určitě mnohem lehčí a my jim nechceme kazit jejich dílo nebo je polekat.“

Judy kývla. „Kéž bych mohla jít s vámi,“ zatoužila. „Ale mám nakázáno nikdy nebýt z tábora pryč déle než pár hodin, dokud se dítě nenarodí.“ MacAran zaregistroval v Judyině pohledu stesk a touhu a díky své nové schopnosti rozpoznat lidské city ji chápal.

Natáhl se k ní a řekl konejšivě: „Judy, neboj se. Nikomu neublížíme, ať už najdeme ty lidičky, kteří staví mosty, nebo kohokoliv jiného. Kdyby se k nám některé ze zdejších bytostí chovaly nepřátelsky, tak už bychom to poznali. Nemáme v úmyslu je nijak obtěžovat. Jeden z důvodů, proč tam jdeme, je, že se chceme ujistit, abychom třeba neúmyslně nezasáhli do jejich životního prostoru, nebo nenarušili něco, co oni potřebují k životu. Jakmile budeme jednou vědět, kde jsou jejich osady, budeme také vědět, kde se my usadit nemůžeme.“

Usmála se. „Díky, Rafe,“ řekla něžně. „Myslím, že bude dobré to vědět. Pokud to berete takhle, myslím, že se nemusím ničeho obávat.“

Brzy poté se obě skupiny rozešly Výzkumná potravinářská skupina se vracela zpět do Základního tábora a MacAranova četa se vydala dál do kopců.

V posledních deseti dnech narazili na stopy malých srstnatých lidiček s velkýma očima několikrát. Jednou to byl most přes horský

potok, postavený z dlouhých řetězově spojených smyček z proutí a rákosu, pečlivě zpevněných a svázaných k sobě. Z nižších větví stromů vedly na most provazové žebříky. Aniž se ho dotkl, prohlédl si doktor Frazer důkladně úponky, z nichž byl postavený, a prohlásil, že spotřeba provazu, vlákna a těžkého motouzu je pravděpodobně příliš velká, aby k tomu stačila zásoba rostliny, kterou nazvali provazová tráva. Téměř o sto mil dál v horách našli místo, na kterém stromy vytvářely dokonalý kruh, jako by byly záměrně vysázeny do kola. Na stromech bylo vidět další provazové žebříky, ale zdálo se, že místo je opuštěné.

Nahoře ve větvích stromů byla z nějakého proutí postavená jakási plošina, byla však zchátralá a rozbitá, děrami skrz ni bylo vidět nebe.

Frazer pohlédl dychtivě nahoru. „Dal bych pět let života za to, abych se tam mohl podívat. Myslíte, že mají nějaký nábytek? Je to dům nebo chrám, kdo ví? Ale na ty stromy se vylézt nedá a provazové žebříky by neunesly ani Janice, natož mě. Pokud vím, tak žádný z nich není větší než desetileté dítě.“

„Máme spoustu času,“ oznámil MacAran. „Je to tu opuštěné, můžeme se sem někdy vrátit s žebříky a pak si to tu prohlédnete, co hrdlo ráčí. Osobně si myslím, že je to farma.“

„Farma?“

MacAran ukázal na stromy. Na pravidelně rozmístěných stromech byly patrné mimořádně pravidelné pruhy – byla to ta výborná šedá houba, kterou objevil Mac Leod, než přišel první Vítr. Rostla tu v řádkách tak uspořádaných, jako by byly nakresleny podle pravítka. „Těžko by rostly takhle v řadě,“ řekl MacAran, „určitě je tu někdo pěstoval. Možná se sem vrací každých pár měsíců sklídit úrodu, a ta plošina může být cokoli – odpočívárna, skladiště zásob, nebo místo na přespání. Ale také to může být farma, kterou opustili už před lety.“

„Aspoň teď víme, že se dá pěstovat,“ řekl Frazer a začal si dělat pečlivé poznámky o tom, na jakém druhu stromu se houby pěstují, a zapsal si i výšku a rozmístění řádků. „Podívejte se na tohle! Vypadá to na primitivní zavlažovací systém. Odvádí vodu z míst, kde rostou houby přímo ke kořenům stromů!“

Zakreslili cizí farmu do Janiciny mapy a pokračovali dál do hor. MacAran se přistihl, že přemýšlí o mimozemšťanech. Tihle jsou primitivní, ale třeba tu existuje ještě jiný typ společnosti?

Jejich inteligence musí být srovnatelná s lidskou, soudě podle těch náročných vynálezů.

Kapitán mluvil o návratu k divošství. Ale já myslím, že by se nám nepodařilo se vrátit, ani kdybychom se o to pokusili. Tak především jsme vybraná skupina, polovina z nás je vysokoškolsky vzdělaná a ti ostatní prošli přísným výběrem, aby mohly být přijaty do kolonie. Dorazili jsme sem se znalostmi, získanými v průběhu milionů let vývoje a v dalších několika stech letech technické civilizace v předlidském a znečištěném světě. Patrně se nám nepodaří přenést sem celou naši kulturu, tuhle planetu by to zničilo, a byla by sebevražda se o to vůbec pokoušet. Ale nemusíme se obávat, že kdybychom sklouzli zpátky na primitivní úroveň. Cokoliv na tomto světě nakonec uděláme, nebude na nižší úrovni, než bychom to udělali na Zemi, vždyť lidský mozek využije to, co najde, jak nejlépe dovede. Bude to jiné.. . za pár generací bych v tom možná ani já nehledal žádnou souvislost s pozemskou civilizací. Ale lidé nemohou být méně lidscí, a inteligence pod jistou úrovní by ani nebyla inteligencí.

Tihle malí tvorové se vyvinuli v souladu s potřebami tohoto světa; jsou to lesní lidé a mají srst (MacAran, drkotající zuby v ledovém dešti, by si ji přál mít také), a žijí v symbióze se stromy.

Ale pokud mohl soudit, jejich stavby svědčily o vysoké míře vkusu a přizpůsobivosti.

Jak jim to Judy říkala? Bratříčkové, kteří nemají rozum. A co ti další mimozemšťané? Tato planeta nepochybně zrodila dvě rozumné rasy, které spolu do jisté míry musí koexistovat. To je dobré znamení pro lidstvo a pro ostatní. Ale ten Judyin mimozemšťan – jiné jméno neměl a MacAran se přistihl, že pochybuje o existenci těch ostatních – musel být hodně blízký člověku, když s ním pozemská žena čeká dítě. Ta myšlenka ho podivně znepokojovala...

Čtrnáctého dne putování se dostali k spodním srazům ledovce, které Camilla pokřtila Zeď kolem světa. Tyčil se před nimi do výšky a rozřezával oblohu v půli a MacAran věděl, že se na něj vylézt nedá, i když je ve vzduchu vyšší obsah kyslíku. Za těmi kopci byl už jen led a holé skály, věčně bičované ledovými větry. Kdyby šli dál, nic by tím nezískali. Ale i když se MacAranova skupina k obrovské hor-

ské mase otočila zády, jeho mozek odmítal připustit, že by se tam nedalo vylézt. Nic není nemožné, myslel si. Teď tam vylézt nemůžeme. Možná tam nedokážeme vylézt, co budu živ, určitě ne nějakých deset, dvacet let. Ale není v lidské povaze přijímat taková omezení. Jednou se buďto vrátím já, a vylezu tam, nebo tam vylezou moje děti. Nebo jejich děti.

„Takže tady jsme se dostali, kam až to šlo nejdál tímhle směrem,“ řekl doktor Frazer. „Další expedice by se radši měla vydat jiným směrem. Tady je jen les a nic než les.“

„No, z lesa přece můžeme mít nějaký užitek,“ odpověděl MacAran. „Možná, že jiným směrem je třeba poušt'. Nebo oceán.“

Nebo úrodná údolí, nebo dokonce města, co my víme? To se dozvíme časem.“

Zkoumal mapy, které zakreslovali s uspokojením pohlížel na zaplněná místa, ale zároveň si uvědomoval, že musí urazit ještě pěkný kus cesty. Tu noc přespali u samé paty ledovce a MacAran se vzbudil ještě před úsvitem. Možná ho probudilo to, že měkký těžký noční sníh přestal padat. Vylezl ven a zahleděl se na temné nebe, na neznámé hvězdy. Tři ze čtyř měsíců visely nad horským hřebenem jako drahokamy. Potom své oči i myšlenky obrátil zpět do údolí. Byli tam jeho lidé a Camilla, která čeká jeho dítě. Daleko na východě, kde brzy vyjde veliké slunce, byla patrná matná záře.

MacAran náhle zalil nevýslovný pocit spokojenosti.

Na Zemi nebyl nikdy šťastný. V kolonii by to bylo lepší, ale i tam by se musel přizpůsobovat světu, který vyprojektovali lidé kteří jsou úplně jiní než on. Tady se může podílet na původních projektech a může pro sebe a své budoucí děti a děti jejich dětí vytvářet a budovat, co bude chtít. Přivedla je sem tragédie a katastrofa, pustoší je tu záchvaty šílenství a smrt, ale MacAran přesto věděl, že je jedním z těch šťastných. Našel své místo, a to bylo dobré.

Trvalo jim skoro celý den, než se za nevlídného zamračeného počasí dostali od úpatí ledovce zpátky. Na nebi se kupily těžké mraky. MacAran, který tu začal mít k pěknému počasí nedůvěru, však pocítil i teď podivný známý neklid. Do večera druhého dne začalo chumelit, sníh byl však těžší a vánice drsnější, než cokoliv, co zatím na téhle planetě zažili. Pozemšťané mrzli i ve svých teplých oděvech a v bláznivém bílém víru, bezbarvém a neforemném, brzy ztratili

směr. Neodvažovali se zastavit, ale brzy bylo nad slunce jasnější, že se o moc dál hlubokými závějemi měkkého sypkého sněhu nedostanou. Tiskli se jeden k druhému. Mohli pokračovat jen dolů. Jiné směry už neměly žádný význam. Pod stromy to bylo trochu lepší, ale ticho tu naplňovaly zlověstné zvuky. Nad hlavami jim kvílel vítr a jedna větev za druhou praskala a komíhala se, jako by se vichr opíral do ráhnoví nějaké nepředstavitelně veliké zaoceánské lodi. Jednou se pokusili utábořit pod stromy, snažili se postavit stan, ale prudká vichřice jim vytrhávala poletující stanové dílce, takže se jim dvakrát ztratily a museli v hlubokém sněhu honit vzdouvající se látku, dokud se neomotala kolem stromu a oni ji mohli chytit. Jako přístřešek to nemělo smysl, a byla jim stále větší zima. Kabáty je sice dobře chránily před vlhkem, ale proti pronikavé zimě byli bezmocní.

Když se tiskli jeden k druhému v závětří velkého stromu, zamumlal Frazer, drkotaje zuby: „Sakra, jestli je tady takhle v létě, jaké pekelné bouřky můžeme čekat v zimě?“

MacAran řekl chmurně: „Obávám se, že v zimě by radši nikdo neměl vytáhnout paty ze základního tábora.“ Vzpomínal na tu bouři po prvním Větru, když ve vánici hledal Camillu. Tenkrát mu to připadala jako vánice. Jak málo ještě tenkrát znal tenhle svět! Přepadl ho šířavý strach a pocit lítosti. Camilla. V osadě je v bezpečí, ale vrátíme se tam vůbec někdy, dostane se někdo z nás zpátky?

V návalu bolestné sebelítosti uvažoval o tom, že nikdy nespasí obličej svého dítěte, potom tu myšlenku rozzlobeně zapudil. Ještě se nemusejí vzdávat a chystat se na smrt, ale je nutné najít nějaký úkryt. Jinak noc nepřechkají. Stan jim je teď dobrý asi jako kus papíru, ale musí přece být nějaký způsob, jak se chránit.

Premýšlej. Naparoval ses, jaká jste vybraná a inteligentní skupina.

Tak myslí hlavou, jinak nejsi o nic lepší než australský křovák. Možná by to bylo lepší. Křováci zatraceně dobře vědí, jak přežít.

Ale tebe celý život rozmazlovali. .

Přežít, sakra...

Jednou rukou se chytil Janice, druhou doktora Frazera, naklonil se přes něj k mladému Domenickovi, chlapci z komuny, který studoval geologii, aby mohl pracovat v kolonii. Přitáhl si je co nejblíže a snažil se překřičet kvílící vítr.

„Vidí někdo z vás, kde rostou stromy nej hustěji? Protože není pravděpodobné, že by tu byla nějaká jeskyně, nebo jiný úkryt, musíme se spokojit s větvemi a udělat, co se dá, abychom se uchránili před větrem a mokrem.“

Promluvila Janice, její hlásek skoro nebylo slyšet. „Není to moc dobře vidět, ale mám dojem, že tamhle je něco tmavého.“

Jestli to není něco celistvého, tak tam musí být stromy tak husté, že skrze ně není vidět. Měl jsi na mysli tohle?“

MacAran získal tentýž dojem; teď, když mu to Janice potvrdila, rozhodl se tomu věřit. Tenkrát ho něco vedlo přímo ke Camille.

Médium? Možná. Co mohl ztratit?

„Všichni se chyt'te za ruce,“ rozkázal spíše posuňky než slovy.

„Jestli se teď jeden druhému ztratíme, už se nikdy nenajdeme.“

Chytli se pevně za ruce a razili si cestu směrem k místu, které bylo jen temnější temnotou na pozadí tmavých stromů.

Doktor Frazer mu pevněji stiskl paži. Přiblížil svou tvář k MacAranovi a zakřičel: „Možná už přicházím o rozum, ale zdá se mi, že vidím světlo.“

MacAran myslel, že jsou to jen mžitky, které mu tančí před očima, bičovanýma větrem. To, co se mu zdálo, že vidí za nimi, bylo ještě méně pravděpodobné – byla to postava muže? Vysoká, bleďě zářící postava, nahá i v té hrozně bouři – ne, už je to pryč, byla to jen vidina, ale zdálo se mu, že na ně ten tvor kýval z toho temného místa...

Prodírali se směrem k němu. „Viděli jste to?“ zamumlala Janice.

„Já myslím, že jsem něco viděl.“

Když pak seděli v bezpečném úkrytu z hustě spletených stromů, porovnávali své dojmy. Ani jeden z nich neviděl totéž.

Doktor Frazer viděl jen světlo. MacAran viděl nahého muže, který jim kynul. Janice viděla jen hlavu, obklopenou podivným světlem, jako by ta tvář – jak říkala – byla ve skutečnosti v její vlastní hlavě, a když zúžila oči, aby ji lépe viděla, rozplynula se jako duch.

Dominick zahlédl vysokou zářící postavu – „Jako anděl,“ říkal, „nebo nějaká žena – žena s dlouhými zářivými vlasy.“ Jak za tím preludem klopýtali, ocitli se mezi stromy rostoucími tak hustě, že se jimi jen stěží prodírali. MacAran padl na zem a proplazil se skrz ně, ostatní vlekl za sebou.

V úkrytu, který tvořily hustě rostoucí stromy, byl jen jemný poprašek sněhu; a kvílející vítr už za nimi nemohl. Přitiskli se k sobě, zabalili se do pokrývek, které vyndali z batohů, a hráli se navzájem. Ukusovali studené jídlo ze svých balíčků. Později MacAran rozsvítil světlo a spatřil na silném kmeni pečlivě připevněné ploché kusy dřeva. Žebřík na kmeni stromu, vedoucí vzhůru...

Ještě než se po něm pustili nahoru, napadlo ho, že tohle není jedno z obydlí těch malých srstnatých lidí. Příčky byly dost daleko od sebe, takže i MacAran měl co dělat, a Janice, která byla malá, po nich museli doslova vytáhnout. Doktor Frazer měl nějaké námitky, ale MacAran nezaváhal ani na okamžik.

„Jestliže jsme každý viděl něco jiného, znamená to, že nás sem něco přivedlo. Něco, co nám mluvilo přímo do duše. Dalo by se říct, že jsme byli pozváni. Jestliže ten tvor byl nahý – a dva z nás ho, nebo to tak viděli – znamená to, že mu počasí nevádí, ať je to, kdo je to. Ale ví, že pro nás je nebezpečné. Navrhují, abychom to pozvání s patřičnou úctou přijali.“

Museli se protáhnout viklavými dvířky nahoru na plošinu.

Tam zjistili, že jsou v pevném roubeném domku. MacAran chtěl opět opatrně rozsvítit světlo, ale zjistil, že to není potřeba, protože vevnitř bylo skutečně matné světlo, které vycházelo z nějaké měkkce zářící fosforeskující látky na stěnách. Venku skučel vítr a větve vysokých stromů skřípaly a nakláněly se, takže se měkká podlaha obydlí lehce chvěla, což je sice trochu zneklidňovalo, ale nebylo to nepříjemné. Obydlí tvořila jedna velká místnost. Na podlaze bylo cosi měkkého a houbovitého, jako by tu sám od sebe rostl nějaký mech nebo nějaká zimní tráva. Vyčerpaní a promrzlí cestovatelé se vděčně natáhli a v poměrně suchém a teplém úkrytu usnuli.

Než MacAran usnul, zdálo se mu, že slyší z dálky vysoký lahodný hlas, jako by někdo zpíval v bouři. Zpíval? V té hrozně vichřici nemůže přece nic žít. Dojem však trval a na samém prahu spánku se mu hlavou honila slova a obrazy.

O něco níž v kopcích, když po prvním útoku přízračného Větru opět nabyl rozum, zbloudilý a pomatený, objevil pečlivě postavený stan a v něm srovnané batohy a výstroj. Camilla si myslela, že to udělal on. On si myslel, že to udělala ona.

Někdo nás pozoruje. Někdo nás hlídá.

Judy měla pravdu.

V duchu se mu na okamžik zjevila klidná krásná tvář, ani mužská, ani ženská. „Ano. Víme, že jste tady. Nechceme vám ublížit, ale naše cesty jsou oddělené. Přesto vám budeme pomáhat, jak to půjde, i když skrze zavřené dveře vaší mysli pronikneme jen stěží. Je lepší, když se k vám nebudeme moc přibližovat, ale dnes si v bezpečí odpočíte a v klidu odejděte...“

V duchu viděl světlo vyzařující z krásné tváře a stříbrných očí a ani teď ani nikdy potom nedokázal říct, jestli mimozemšťanovy oči a zářivou tvář skutečně viděl, nebo jestli si jen jeho mozek sám vytvořil obraz z dětských snů o anděleích, vílách a světcích obklopených svatozáří. Nakonec za zvuků vzdáleného zpěvu a konejšivé ukolébavky větru brzy usnul.

15. KAPITOLA

„...a to je vlastně všechno. Zůstali jsme tam asi šestatřicet hodin, dokud nepřestal padat sníh a vítr se neutišil, potom jsme šli dál. Nikdy jsme ani koutkem oka nikoho nespatriili. Myslím, že se držel v patričné vzdálenosti, dokud jsme neodešli. To nebylo to místo, kam dovedl tebe, Judy, vid’?“

„To ne. Nebylo to tak daleko. Určitě ne. A nepřivedl mě tam, kde bydlí jeho lidé. Myslím, že to bylo jedno z měst těch malých lidiček, lidí stromových cest, tak jim říkal. Ale znovu bych to místo najít nedokázala, ani bych ho nechtěla najít,“ řekla Judy.

„Ale oni to s námi myslí dobře, tím jsem si jist,“ pokračoval MacAran, „myslel jsem – nebyl to ten, kterého znáš ty?“

„Jak to mám vědět? Ale zjevně se dorozumívají telepatii.

Myslím si, že to, co ví jeden z nich, vědí i ostatní – nebo aspoň jeho blízcí, jeho rodina – jestli nějaké rodiny mají.“

„Možná, že jednou poznají, že jim nechceme ublížit,“ řekl MacAran.

Judy se malinko pousmála: „Oni určitě vědí, že ty – a já – jim nechceme ublížit, ale některé z nás vůbec neznají. Myslím si, že čas u nich nehraje takovou roli jako u nás. A není to ani nic tak neobvyklého – to jen nám Západoevropanům to tak připadá – vždyť orientálci

i na Zemi měří čas na celé generace a ne na měsíce a na roky jako my. On si možná myslí, že mají několik století na to, aby nás poznali.“

MacAran se spokojeně usmíval. „No, my jim nikam neutečeme. Myslím, že času je vážně dost. Doktor Frazer je v sedmém nebi, že získal dost antropologických poznatků, takže bude mít ve volném čase práci tak na tři roky. Určitě si poznamenal všechno, co v tom domě viděl – doufám, že se neurazili, že jim to tam všechno prošmejdil. A taky si samozřejmě zapsal všechno, co používají jako potravu – jestliže někde najdeme něco podobného, můžeme zřejmě jíst všechno, co jedí oni,“ dodal MacAran. „Jeho zásob jsme se samozřejmě ani nedotkli, ale Frazer si zapsal, co tam má. Já říkám on, ale Domenick si je jistý, že nás tam dovedla žena.“

Taky tam byl jeden kus nábytku – bylo to veliké – a vypadalo to jako tkalcovský stav. Dokonce v něm bylo napnuté předitivo. Byly tam zámotky nějakého rostlinného vlákna, namočené ve vodě vypadalo to jako vata – zjevně připravené, že se z nich bude kroutit příze. Na zpáteční cestě jsme našli podobné zámotky a odevzdali jsme je Mac Leodovi na farmu. Vypadalo to, že by se z nich dala udělat pěkná látka.“

Judy se zvedla k odchodu: „Uvědom si, že je ta stále ještě fůra lidí, kteří nevěří, že jsou na téhle planetě nějaké rozumné bytosti.“

MacAran pohlédl do jejích zoufalých očí a řekl velmi něžně:

„A není to jedno, Judy? My to víme. Možná jenom musíme čekat a začít také měřit čas na generace. Možná, že naše děti to už budou vědět všechny.“

Ve světě rudého slunce vrcholilo léto. Slunce každý den vyšplhalo na nebi o něco výš, dosáhlo slunovratu a začalo se pomalu sklánět níž. Camilla si dala za úkol sestavit kalendářní schéma, zaznamenala, že během prvních čtyř měsíců, které strávili na téhle planetě, se dny prodlužovaly, a teď se zase zkracují a neodvratně směřují k nepředstavitelné zimě. Zadala do počítače všechny informace, které měli, a počítač předpověděl tmavé dny, nízké teploty na úrovni nuly a prakticky neustálé bouře. Ale připomněla si, že jde jen o matematickou projekci pravděpodobnosti. S fakty to nemělo nic společného.

Během druhé třetiny svého těhotenství často sama sebe překvapovala. Nikdy předtím ji nenapadlo, že by přísná disciplína matematické vědy, v jejímž světě od dětství žila, mohla mít nějaké nedostatky, nebo že by se kdy mohla setkat s nějakými problémy, výjma ryze osobních, které by matematika nedokázala vyřešit. Její kolegové z posádky, pokud si všimla, stále ještě matematice věří.

Dokonce se smějí její zjevné a stále rostoucí schopnosti číst myšlenky a až znepokojivě přesně předvídat, co se stane. Byl to vždy náhlý záblesk „předtuchy“, tak tomu aspoň říkala. A oni se tomu smějí a odbývají to krčením ramen.

Harry Leicester – stále mu v duchu říkala kapitán Leicester jí to objasnil nejlépe, a když byla s ním, viděla to téměř jeho očima.

„Drž se toho, co víš, Camillo. To je jediné, co můžeš udělat, říká se tomu intelektuální integrita. Když něco není možné, tak to prostě není možné.“

„A co když se to nemožné stane? Jako to bylo s tím mimosmyslovým vnímáním?“

„Potom to znamená,“ řekl rozhodně, „že sis některá fakta špatně vyložila, nebo že děláš odhady na základě podnětů z podvědomí. Počkej si na fakta.“

„A co tedy vy považujete za důkaz?“ zeptala se klidně.

Zavrtěl hlavou. „Upřímně řečeno bych za důkaz nepovažoval nic. Kdyby se to stalo mně, řekl bych si, že jsem se dočista pomátl, a to, co mi říkají smysly, tudíž nemá žádnou cenu.“

A co takhle vůle nevěřit? pomyslela si. Jak člověk může mluvit o intelektuální integritě, když v klidu zahodí celou skupinu faktů a prohlásí je za nemožné, aniž je vůbec prozkoumá? Ale milovala kapitána i jejich staré zvyky. Jednou budou možná karty odkryty, ale ona v tichém zoufalství doufala, že to hned tak nebude.

Noční deště pokračovaly, ale děsivý vítr šílenství je už nezasáhl.

Naplnila se však tragická předpověď Ewena Rosse. Ze sto čtrnácti žen mělo během pěti měsíců otěhotnět nějakých osmdesát devadesát. Čtyřicet osm jich opravdu otěhotnělo, z nich však dvaadvacet během prvních dvou měsíců o dítě přišlo. Camilla věděla, že bude mezi těmi šťastnými, a také byla. Její těhotenství probíhalo tak klidně že na ně v některých chvílích úplně zapomínala. Judy byla také v pořádku ale jedna dívka z Hebridské komuny, Allana, v šestém mě-

síci předčasně porodila dvojčata, která zemřela ihned po porodu. Camilla se s dívkami z komun téměř nestýkala. Většina z nich pracovala v Novém Skye, kromě těhotných, které byly v nemocnici – ale když se o tom doslechla, bolestně ji to zasáhlo. Tu noc vyhledala MacArana a tiskla se k němu v nevýslovné hrůze, kterou si nedokázala vysvětlit ani jí porozumět.

Nakonec řekla: „Rafe, znáš dívku která se jmenuje Fiona?“

„Ano, znám ji docela dobře, je to krásná rusovláska z Nového Skye. Ale žárlit nemusíš, miláčku, mám dojem, že teď zrovna žije s Lewisem Mac Leodem. Proč se ptáš?“

„Ty znáš hodně lidí z Nového Skye, vid’?“

„Ano, v poslední době jsem tam dost byl. Proč? Myslel jsem, že je považuješ za nechutné divochy, ale jsou to milí lidé a mně se líbí, jak žijí,“ hájil je Raf. „Nežádám tě, aby ses k nim dala, vím, že bys to neudělala, a oni by mne bez ženy ani nepřijali – chtějí udržet rovnováhu mezi pohlavími, i když nežijí v manželství – ale chovají se ke mně, jako bych byl jedním z nich.“

„To jsem ráda,“ řekla nezvykle něžně, „a vůbec nežárlím. Ale chtěla bych vidět Fionu, a nedovedu vysvětlit proč. Můžeš mě vzít na nějakou jejich schůzku?“

„Nic vysvětlovat nemusíš,“ odpověděl Raf. „Dneska večer mají koncert – takový neformální, ale to je právě ono – a zvou každého, kdo bude chtít přijít. Můžeš se dokonce přidat, kdyby se ti chtělo zpívat. Já někdy s nimi zpívám. Ty přece znáš nějaké staré španělské písničky, vid’? Existuje takový volný projekt, aby se zachovalo co nejvíce písní, na které si vzpomeneme.“

„Až někdy jindy, ráda bych, ale teď se mi nedostává dechu, když zpívám,“ usmála se. „Snad až se to narodí.“ Sepjala ruce a MacArana náhle popadla žárlivost. Ona ví, že Fiona čeká kapitánovo dítě a proto ji chce vidět. A proto taky nežárlí, já jsem jí úplně lhostejný...

To já žárlím. Ale chtěl bych radši, aby mi lhala? Ona mne má ráda, čeká se mnou dítě, co víc můžu chtít?

Uslyšeli hudbu ještě dřív, než došli k novému sálu na farmě v Novém Skye. Camilla zděšeně pohlédla na MacArana: „Panebože, co je to za příšerný rámus?“

„Zapomněl jsem, že nejsi Skotka, miláčku, máš snad něco proti dudám? Hrají na ně Moray s Domenickem a ještě pár dalších, ale jestli chceš, můžeš počkat, až přestanou,“ smál se.

„Je to horší než víla smrti puštěná ze řetězu,“ řekla Camilla přísně. „Doufám, že ten jejich koncert nebude takový celý?“

„Kdepak, mají harfy, kytary, loutny, hrají, na co si vzpomeneš.

A vyrábějí nové nástroje.“ Když dudy zmlkly, stiskl jí prsty a vydali se do sálu. „Je to prostě jen tradice, to je všechno. Ty dudy. Stejně jako horalské symboly – ty kilty a meče.“

Když vešli do sálu, přepadl Camillu téměř pocit závisti. Sál jasně osvětlený svíčkami a loučemi, dívky v nádherných kostkovaných sukních a plédech, muži v plném lesku ve svých kiltech, s meči, přes ramena plédy sepnuté sponami. Spousta jich měla jasně červené vlasy. Barevná tradice. Předávají si ji stále, a naše tradice umírají. Ale prosím tě, jaképak tradice? Výroční přehlídka Vesmírné akademie? Ty jejich se do tohoto podivného světa hodí.

Dva muži, Moray a vysoký zrzavý Alastair, předváděli tanec s mečem. Mrštně skákali přes zářivé čepele a k tomu jim hrály dudy. Camilla měla na okamžik vidění, že blýskavé meče jsou opravdové smrtící zbraně, potom však vize zmizela a ona s ostatními zatleskala tanečníkům.

Tančili se další tance a zpívali písně. Většinu z nich Camilla neznala. Byly to melancholické melodie, jejichž rytmus jí připomínal moře. A moře se také objevovalo ve slovech písní: V sále bylo šero, i když hořely louče, a Camilla nikde neviděla dívku s měděnými vlasy, kterou hledala, a po chvíli zapomněla na nutkání, které ji sem přivedlo, a naslouchala teskným písním ztraceného světa ostrovů a moří.

Ach, Mhari, Mhari, dívko má

Tvůj čarodějný mořsky modrý zrak

Mě táhne k tobě z divokého břehu

Mé srdce prahne láskou, hledám tvoji něhu...

MacAran jí položil ruku kolem ramen a ona se o něj opřela.

„To je zvláštní, že by se na světě, kde není žádné moře, mělo zachovat tolik písniček o moři...“ zašeptala.

„Dej nám čas,“ zamumlal, „najdeme tu taky nějaká moře, o kterých by se dalo zpívat...“ odmlčel se, protože píseň skončila, a někdo zvolal: „Fiono, Fiono, zazpívej nám něco!“

Ostatní se přidali a za okamžik už si útlá rusovláska v zeleno-modré sukni která téměř okázale zdůrazňovala její těhotenství, razila cestu davem. Mile se usmála a řekla: „Já teď moc zpívat nemůžu, hned se zadýchám. Co byste chtěli slyšet?“

Někdo něco vykřikl galsky, s úsměvem kývla, vzala si od jedné dívky malou harfu a posadila se na dřevěnou lavičku. Chvilku hrály její prsty jemné arpeggio, potom začala zpívat:

Ostrovní vítr nese sem písně našeho soužení
Křik racků na vlnách a vzdechy potoků
Ty vody den co den já slyším ve svém snění
Stékat z kopců tam v té zemi našich snů

Měla hluboký měkký hlas, a když zpívala, Camille se vybavil obraz zelených nízkých kopců, které znala z dětství. Vzpomínky na Zemi, kterou málokdo pamatuje takovou, žije jen v takových písních, jako je tato – vzpomínky na doby, kdy kopce pod zlatavě žlutým sluncem byly zelené a obloha modrá jako moře...

Na západ duj, větre z moře, přines nám utrpení
Vzdálen od země spravedlivé, od domova svého
Ty vody v spánku slyším, i při mém probuzení
Stékat z kopců tam v zemi mládí našeho

Camille se stáhlo hrdlo potlačeným vzlykem. Ztracená země, zapomenutá vlast... poprvé se vědomě snažila otevřít svou mysl tomu zvláštnímu vědomí, které znala od té doby, co prvně vanul Vítr. V náhlé vlně téměř vášnivé lásky ke zpívající dívce na ni upřela své oči a soustředila svoji mysl. Pak se uvolnila a jen se dívala.

Nezemře. Její dítě bude žít.

Nesnesla bych, kdyby byl vymazán ze světa, jako by nikdy nebyl.. .

Ale co blázním? Je jen o pár let starší než Moray, není důvodu, proč by nás nemohl všechny přežít... ale ten pocit úzkosti a zároveň obrovské úlevy přetrvával, a Fionina píseň spěla ke svému konci:

V této zemi daleké přejeme o svém vyhnanství
Dudy i harfy naše jsou stejné jako dřív
Ta hudba však nikdy nebude tak sladce znít
Jak vody v té zemi, co nespátřím nikdy víc

Camilla zjistila, že pláče, ale nebyla sama. Všude kolem ní v setmělé místnosti truchlili vyhnanci nad svým ztraceným světem. Nemohla to snést. Vstala a slepě se začala davem prodírat ke dveřím. Když viděli, že je těhotná, dvorně jí uvolňovali cestu.

MacAran šel za ní, ale ona si ho nevšimala, a teprve když byli venku, se zastavila a otočila se. Přitiskla se k němu a hořce se rozplakala. Ale na jeho starostlivé otázky neodpovídala. Nevěděla jak.

Raf se ji snažil uklidnit, ale její neklid přecházel i na něho. Po nějakou dobu nechápal proč, ale potom mu to náhle došlo.

Noc byla mimořádně jasná, bez mráčku a po dešti ani stopy.

Dva veliké měsíce, zelený a modrý, visely na temně fialové obloze.

A zvedal se vítr.

V sále Novohebridské komuny přecházela hudba nepozorovaně v téměř extatický skupinový tanec. Vzrůstající pocit vzájemnosti, lásky a společenství je svazoval poutem blízkosti, která nebude nikdy zapomenuta nebo rozbita. Najednou, bylo už pozdě v noci, kdy třepotavé plameny loučí už pomalu dohořivaly, vyskočili dva muži a v divokém hněvu se na sebe vrhli. Nádherné meče horalů se oslnivě blýskaly a bylo slyšet řinčení ocele. Moray, Alastair a Lewis Mac Leod se jako jeden muž na zuřivce vrhli a srazili je na zem, meče jim vyrazili z rukou a doslova na nich seděli, dokud z nich ten živočišný hněv nevyprchal. Potom je jemně osvobodili a lili jim do krku whisky (Skotové prostě dokážou udělat whisky i na samém konci vesmíru, pomyslel si Moray, i když bez spousty jiných věcí se mohou obejít), až se ti dva bojovníci opilecky objali a slíbili si přátelství až do hrobu. A svátek lásky pokračoval dál, dokud na jasnou bezmračnou oblohu nevyšlo rudé slunce.

Judy se probudila, cítila neklid v kostech jako chladný vítr a v hlavě měla podivné jasno. Jako by se chtěla ujistit, rychle si sáhla na

břicho, kde se nezvykle silně pohnulo dítě. Ano. Je v pořádku, ale taky cítí ten šílený vítr.

V místnosti, kde ležela, byla tma a ona naslouchala zvukům vzdálené písně. Začíná to, ale tentokrát... vědí tentokrát, co to znamená, dokážou se tomu postavit beze strachu a odcizení? Ona sama byla dokonale klidná, v samém středu její bytosti bylo ticho. Aniž ji to překvapovalo, věděla přesně, co přinesla první vlna šílenství, a věděla, že ji už další pomatení smyslů nepostihne. V období Větru budou vždy cítit cosi nezvyklého, jejich vědomí bude otevřenější a latentní síly, které v nich dlouho nečinně dřímaly, vždycky pod vlivem větrného halucinogenu zesílí. Ale teď už věděla jak se s nimi vypořádat, takže drobná pomatenost jen uvolní mysl, zklidní nepokojný mozek a osvobodí ho od stresu, aby se příště lépe vyrovnával s dalším napětím. Nechala se tou myšlenkou unést a v duchu se snažila znovu pocítit ten napůl skutečný dotek, na který stále vzpomínala. Zdálo se jí, jako by vířivě plula větrem, který rozbouřil její myšlenky, a na okamžik se její vědomí propojilo s myšlenkami toho cizozemce (ani teď pro něj neměla žádné jméno, nepotřebovala ho, znali se navzájem tak dobře, jako zná matka své dítě nebo jako dvojče rozpozná dvojče budou spolu navždy, i kdyby za svého života už jeho tvář nespatriła) v krátké extázi vzájemného splnutí. Přestože ten kontakt trval jen chvilíčku, po ničem víc už netoužila ani nic víc nepotřebovala.

Vytáhla drahokam, dárek z lásky od něj. Zdálo se jí, že ve tmě žhne vnitřním ohněm, tak jako zářil v jeho ruce odrazem jeho stříbrných očí, když ji ho v lese podával. Pokus se ovládnout ten kámen. Soustředila na něj svůj pohled i myšlenky a snažila se svým zvláštním vnitřním zrakem přijít na to, co tím myslel.

V jejím pokoji byla tma, protože měsíce za zavřeným oknem v průběhu noci klesaly a světlo hvězd bylo jen matné. Judy se natáhla pro svíčku, v ruce stále svírala kámen, na spánek neměla ani pomyšlení. Tápala ve tmě po sirkách, ale minula je a zaslechla, jak sprška zápacek s barevnými hlavičkami padá na podlahu:

Rozzlobeně zaklela, teď bude muset vstát z postele a najít je.

Vztekle zírala na pryskyřičnou svíčku, a dívala se přitom nějak skrze ten drahokam, který držela v ruce.

Zatracené světlo.

Svíčka ve vyřezávaném dřevěném stojánku náhle sama od sebe vzplála jasným plamenem. Judy zalapala po dechu a cítila, jak jí bije srdce. Rychle sfoukla plamen, odtáhla ruku a znovu se vši silou soustředila na kámen a na plamen a oheň jí opět vzplanul mezi prsty.

Tak tohle jsi zač...

To by mohlo být nebezpečné. Schovám ho, dokud nepřijde pravý čas.

V tu chvíli věděla, že objevila něco, co jednoho dne zaplní mezeru mezi vědomostmi, přenesenými ze Země, a starými vědomostmi tohoto podivného světa. Věděla však také, že jestli o tom někdy někomu řekne, bude to až za dlouho. Až přijde čas a jejich duše bude silná a připravená – pak se jim s tím možná budu moci svěřit.

Kdybych jim to ukázala teď, polovina lidí by mi vůbec nevěřila a ostatní by začali plánovat, jak to využít. Teď ne.

Od té doby, co loď explodovala a on se smířil s tím, že jsou na téhle planetě uvěznění (Na celý život? Navždycky? Pro mě každopádně navždycky.), měl kapitán Leicester jen jedinou naději, své životní dílo, které dávalo smysl jeho existenci a bylo zábleskem optimismu v jeho zoufalství.

Moray může budovat společnost, která je připoutá k půdě na tomto světě, budou se tu rýt jako prasata a v potu tváře dobývat svůj denní chléb. To je Morayova práce a možná, že teď je opravdu nezbytné vytvořit stabilní společnost a zajistit tak přežití. Jenže to samo o sobě nic neznamena, pokud jde o pouhé přežití, a on si teď uvědomil, že by to mohlo být i něco víc. Jejich děti by jednou mohly zase vzlétnout ke hvězdám. Má počítač, má posádku s technickým výcvikem a své celoživotní znalosti. Během posledních tří měsíců systematicky kousek po kousku rozebral do poslední součástky loď, rozebral své celoživotní vědomosti ze všech kurzů a za pomoci Camilly a tří dalších techniků do něj všechno naprogramoval. Načetl do něj všechny učebnice, které z knihovny zachránily od astronomie po zoologii, od medicíny po elektronické inženýrství. Každého člena posádky, který přežil, dovedl k počítači a pomohl mu do něj převést všechny jeho vědomosti.

Nic nebylo natolik bezvýznamné, aby to nestálo za zaznamenání, počínaje tím, jak postavit a opravit syntetizér potravy a konče výrobou a opravou zipů u uniformy.

Tady je celá technologie, celé naše dědictví, zcela zachované pro naše potomky, myslel si vítězně. Já už se toho nedožiju, ani Moray ne, a možná že ani naše děti. Ale až se přeneseme přes drobné bitvy o každodenní přežití, ty vědomosti tu budou, náš odkaz. Budou tady ať už budou v nemocnici potřebovat vědět jak vyléčit nádor na mozku, nebo v kuchyni jak vyleštit hrnec.

A když Moray ve své strukturované společnosti narazí na nějaký problém, a k tomu určitě dojde, bude mít k dispozici odpověď.

Celou historii světa z něhož jsme přišli; dostaneme se z každé slepé uličky v dějinách a půjdeme rovnou k technologii, která nás jednoho dne přivede zpátky ke hvězdám – abychom se znovu připojili k veliké komunitě civilizovaných lidí, kteří se neplazí jen po jedné planetě ale jako strom s obrovitými větvemi se rozpínají od hvězdy k hvězdě, od vesmíru k vesmíru.

My všichni můžeme zemřít, ale to, co z nás dělá lidi, přežije všechno – a jednou se vrátíme. Jednou to dokážeme.

Ležel a naslouchal vzdálenému zpěvu ze sálu v Novém Skye, ve stanu, který byl celým jeho životem. Napadlo ho, že by možná měl vstát, obléci se a jít za nimi přidat se k nim. Oni také mají něco, co by se mělo zachovat. Myslel na kouzelnou dívku s měděnými vlasy, kterou znal jen zběžně a která s ním k jeho údivu čeká dítě.

Rád by to dítě viděl a určitě má za něj nějakou zodpovědnost, i když je počal napůl nevědomky, poblázněný jako zvíře v říji. Při té myšlence sebou trhl. Ona však byla něžná a ohleduplná, a on jí něco dluží, nějakou laskavost za to, že ji zneužil a zapomněl na ni. Jaké to měla podivné a krásné jméno? Fiona? Určitě gaelské.

Zvedl se z postele, rychle se oblékl, ve dveřích zaváhal, zastavil se a vzhlédl k čisté a jasné obloze. Měsíce už zapadly a daleko na východě se pomalu začínala rozšiřovat bledá záře nadcházejícího rozbřesku. Duhové světlo jako ranní červánky, které, jak se domníval, odrazil vzdálený ledovec, jež kapitán nikdy neviděl, nikdy ho neuvidí, a nikdy ani nestál o to ho vidět.

Nadýchl se, a jak vtáhl vzduch do plic, začal mít podivné neblahé tušení. Minule zničili loď, teď zničí jeho a jeho práci.

Zabouchl dveře a zajistil je, dal na ně visací zámek, který si vyžádal od Moraye, a zamkl ho na dva západy.

Tentokrát se k počítači nikdo nedostane, dokonce ani ti, kterým věřil nejvíc. Ani Patrick, ani Camilla.

„Lež hezky, miláčku. Podívej, měsíce už zašly, brzy bude ráno,“ mumlal Raf. „V tom větru je pod hvězdami tak krásně teplo. Proč pláčeš, Camillo?“

Usmála se do tmy. „Já nepláču,“ řekla měkce, „přemýšlím o tom, že jednoho dne najdeme oceán a ostrovy – kvůli těm písničkám, které jsme dneska poslouchali, a že naše děti je tu jednou budou zpívat.“

„Začala jsi mít tenhle svět taky ráda, jako já?“

„Ráda? To nevím,“ řekla klidně, „je to náš svět. Nemusíme ho milovat. Jenom se musíme nějak naučit s ním žít. Ne podle nás, ale podle něj.“

Vědomí pozemšťanů v základním táboře posedla opět pomatenost, nevysvětlitelná radost nebo strach, ženy plakaly a nevěděly proč, nebo se smály v náhlé radosti, kterou nedokázaly vysvětlit.

Otec Valentin, který spal ve svém osamoceném úkrytu, sešel dolů a nepozorován vešel do sálu v Novém Skye, kde v lásce a odpuštění splynul s ostatními lidmi. Až vítr přejde, vrátí se zase do své samoty, ale věděl, že už nikdy nebude úplně sám.

Heather a Ewen, kteří měli noční službu v nemocnici, pozorovali rudé slunce na vymetené obloze. S propletenýma rukama se kochali nádhernou podívanou (tisíce karmínových jiskřiček, zářivý nápor světla a ustupující tma), když byli ze své tiché extáze vyrušeni výkřikem. Byl to kvílivý vzlykot plný hrůzy a bolesti.

Ze své postele k nim spěchala dívka, poděšená náhlou bolestí a krví, která se z ní řinula. Ewen ji zvedl a položil na postel, sebral všechny své síly a klid a snažil se udržet si zdravý rozum (Můžeš se z toho dostat! Bojuj! Snaž se.) Ale najednou toho nechal. Così v jejích polekaných očích ho zadrželo. Heather se ho soucitně dotkla.

„Ne,“ řekla, „nemá to cenu.“

„Ne, Heather, to nemůžu, takhle ne, tohle nesnesu...“

Dívčiny oči byly doširoka otevřené hrůzou. „Copak mi nemůžete pomoci?“ prosila. „Ach, pomozte mi, pomozte mi...“

Heather si klekla a vzala dívku do náruče. „Ne, děvenko,“ řekla něžně. „Ne, my ti nemůžeme pomoci, ty umřeš. Neboj se, Lauro, miláčku, bude to rychlé a my budeme s tebou. Neplač, holčičko, neplač, nemáš se čeho bát.“ Pevně dívku objímala a mumlala jí něco do ucha, utěšovala ji a cítila každíčký záchvěv jejího strachu.

Do toho spojení vložila veškerou svou sílu, a snažila se ji ukonejšit, dokud dívka v klidu a pokoji nespočinula na jejím rameni. Drželi ji tak a plakali s ní, dokud nepřestala dýchat. Potom ji něžně položili na postel, zakryli ji prostěradlem a ruku v ruce vyšli zarmouceně ven do vycházejícího slunce a plakali pro ni.

Kapitán Harry Leicester viděl vycházet slunce. Mnul si unavené oči. Ani na okamžik nespustil oko z ovládacího panelu, hlídal jedinou naději která tento svět může zachránit od barbarství.

Jednou, krátce před rozedněním, se mu zdálo, že zvenčí slyší Camillin hlas, byla to však jen halucinace. (Kdysi se mnou můj sen sdílela. Co se to stalo?) Nyní napůl v tísnivém spánku, napůl v transu pozoroval procesí podivných tvorů – nebyli to normální lidé –, které mu pochodovalo hlavou. K rudé obloze vysílali podivné vesmírné lodě a po několika stoletích se vraceli zpět. (Co hledali na světech za hvězdami? Proč to nenašli?) Může být hledání přece jen nekonečné, anebo se může v kruhu vrátit zase na svůj začátek?

Ale my máme na čem stavět, máme dějiny světa.

Jiného světa. Tohoto ne.

Hodí se odpovědi z jiného světa pro tenhle svět?

Říkal si vztekle, že vědomosti jsou důležité, že ve vědomostech je síla, že vědomosti je mohou zachránit...

...nebo zničit. Copak nebudou po dlouhém boji o přežití hledat staré odpovědi, hotové z minula, copak se nebudou snažit znovu stvořit šílené dějiny Země na tomto světě s mnohem křehčím životním řetězcem? Za předpokladu, že jednoho dne uvěří, tak jako jsem možná na chvíli uvěřil já, že počítač opravdu zná všechny odpovědi?

A copak je nezná?

Zvedl se a šel ke dveřím stanu. Vysoké okénko bylo kvůli zimě zabedněné, a když kapitán strčil do okenic, rozlétly se, a on vyhlédl ven do podivného vycházejícího slunce. Ne moje. Jejich slunce.

Jednou rozlousknou jeho tajemství.

S mojí pomocí. Můj osamocený boj za zachování dědictví pravdivých vědomostí, celé technologie, díky které znovu poletí ke hvězdám.

Zhluboka se nadechl a začal tiše naslouchat hlasům tohoto světa. Vítr ve stromech a lesích, šumění potoků, zvířata a ptáci, kteří žijí svým tajemným životem v hlubokých hvozdech, neznámí mimozemšťané, které jeho potomci jednoho dne budou znát.

A nebudou to barbari. Budou vědět. A kdyby byli v pokušení prozkoumat nějakou slepou uličku vědění, řešení bude tady, připravené odpovědět na jejich dotazy.

(Proč mu v hlavě zní Camillin hlas? „To jenom dokazuje, že počítač není Bůh.“) Copak pravda není formou Boha? zeptal se divoce sám sebe a celého vesmíru. Poznáš pravdu a pravda tě osvobodí.

(Nebo ztročí? Může jedna pravda zakrýt jinou pravdu?) Jeho myšlenky se osvobodily od času a přenesly se do budoucnosti. Náhle se mu v mysli vynořila děsivá představa. Lidský kmen, který se naučil chodit si pro odpověď na všechny své otázky sem, do svatyně, která zná všechny správné odpovědi. Svět, ve kterém žádná otázka nikdy nebude moci zůstat otevřená, protože on bude mít všechny odpovědi, a co bude mimo něj, nebude možné probádat.

Barbarský svět a v něm počítač uctíváný jako Bůh.

Jako Bůh. Jako Bůh. Bůh.

A on toho Boha vytváří.

Boha? Copak jsem se zbláznil?

A odpověď přišla. Jasná a chladná. Ne. Byl jsem blázen celou dobu od ztroskotání lodi, teď jsem při smyslech. Moray měl celou tu dobu pravdu. Řešení z jiného světa nemůžeme na téhle planetě použít. Naše technologie, naše věda se dá využít jenom na Zemi a když se budeme snažit ji sem celou přesadit, zničíme tuhle planetu. Jednoho dne, ne tak brzy, jak bych si přál, až jim nastanou dobré časy, vyvinou technologii, která zapustí kořeny v této půdě, v těchto kamelech pod tímhle sluncem, technologii ze zdrojů tohoto světa. Možná jim umožní vzlétnout ke hvězdám, budou-li o to stát. Možná jim umožní cestovat časem nebo se dostat do vlastního srdce. Ale bude to jejich technologie, ne moje. Já nejsem Bůh. Nemohu vytvářet svět podle svých představ.

Přenesl si všechny věci z kapitánské kabiny lodi sem do stanu.

Ted' se pokojně otočil a začal vytvářet to, co musel. V hlavě mu zněla stará slova z jiného světa.

Bez konce slunce pout',
bez konce světa běh
Bez konce hledání moje
K počátku svému vracím se zpět
Tam najdu spočinutí svoje

Klidnýma rukama rozsvítil svíci a záměrně podpálil dlouhý doutnák.

Camilla s MacAranem uslyšeli výbuch a běželi ke stanu. Zahlédli ještě, jak k nebi vytryskla sprcha trosek a pak vzplál oheň.

Harry Leicester zápolil se zámkem, a začínalo mu být jasné, že se ven nedostane. Tentokrát to nedokáže. Po té ráně a nárazu ještě sice vrávorá, ale hlavu měl jasnou. Prohlížel si trosky. Ted' můžete začít od začátku, pomyslel si zmateně, možná jsem přece jenom Bůh, ten, který vyhnal Adama a Evu z ráje a přestal jim předkládat všechny odpovědi, nechal je, ať si najdou svoji vlastní cestu a dospějí... žádné záchranné pásy ani polštáře, ať si najdou svoji vlastní cestu, ať žijí nebo umřou...

Když vyrazili dveře a jemně ho zvedli, skoro o tom nevěděl, ale cítil Camillin něžný dotek ve svém umírajícím vědomí. Otevřel oči a setkal se s jejím modrým soucitným pohledem.

Zašeptal zmateně: „Jsem hrozně hloupý zamilovaný dědek...“

Po tvářích jí stékaly slzy. „Nesnažte se mluvit. Já vím, proč jste to udělal. Začali jsme to dělat spolu, minule, a potom... ach, kapitáne, kapitáne...“

Zavřel oči. „Kapitáne čeho?“ zašeptal. A potom naposledy vydechl: „Nemůžete dát kapitána do penze. Musíte ho zastřelit. .. a já jsem ho... zastřelil...“

A potom vyšlo rudé slunce, už napořád, a zářilo do jasných galaxií světla.

EPILOG

I podpěry lodi zmizely, byly uloženy do skladiště kovu. Těžba bude na téhle planetě vždycky pomalá a kovy budou po mnoho generací vzácné. Když procházela údolím věnovala Camilla ze zvyku tomu místu letný pohled, ale nic víc. Šla zlehka, vysoká žena s mírně ojíňenými vlasy, jdoucí za napůl slyšeným hlasem svého vědomí. Za hranicí viditelnosti rozeznávala vysoký kamenný pomník obětem havárie a hřbitov, na kterém byly pohřbeny oběti první strašlivé zimy vedle mrtvých z prvního léta a z období Větru šílenství. Přitáhla si kožešinový plášť k tělu a s dávno minulou lítostí, ve které již nebyl ani smutek, se podívala na jednu zelenou mohylu.

MacAran, který právě sestupoval z hor do údolí, ji zahlédl a zamával jí na pozdrav. Ještě i po tolika letech se mu při pohledu na ni rozbušilo srdce, a když došel až k ní, vzal ji za obě ruce a chvíli je držel ve svých než promluvil.

„Dětem se daří dobře,“ řekla, „dneska ráno jsem navštívila Mhari. A ty, vidím i bez ptaní, že jsi měl příjemnou cestu.“

Nechala svou ruku v jeho a vydali se spolu na cestu ulicemi v Novém Skye. Jejich domov stál na samém konci ulice, odkud viděli za vysokým Východním vrchem každý den vycházet z mraků rudé slunce. Na jednom konci byla malá budova meteorologické stanice, Camillino zvláštní zaměstnání.

Když vešli do hlavní místnosti domu, který obývali spolu s půltuctem dalších rodin, MacAran odhodil kožešinovou bundu a přešel k ohni. Jako většina mužů, kteří nenosili kilt, měl na sobě kožené nohavice a tuniku z tartanové tkaniny. „To jsou všichni ostatní pryč?“

„Ewen je ve špitále, Judy je ve škole, Mac odešel shánět dobytek, a jestli umíráš touhou vidět děti, myslím, že jsou všechny kromě Alastaira na školním dvoře. Ten je dneska s Heather.“

MacAran přistoupil k oknu a zadíval se na dehtovou střechu školy. Jak rychle vyrostly, a jak lehce spočívá těch čtrnáct let rození dětí na bedrech jejich matek. Těch sedm, které přežily tu strašnou hladovou zimu před pěti lety, už dost vyrostlo. Nějak spolu přestáli všechny ty rané bouře tohoto světa, a i když měla Camilla děti s Ewenem, s Lewisem Mac Leodem a ještě s jiným, jehož jméno ne-

znal a měl podezření, že ho nezná ani ona sama, její dvě nejstarší a dvě nejmladší děti byly jeho.

Poslední holčička, Mhari, s nimi nebydlela. Heather přišla o dítě tři dny před tím, než se Mhari narodila. Camilla, která nikdy nestála o to svoje děti kojit, pokud byla k dispozici kojná, ji dala k Heather, aby ji kojila a když Heather ani poté, co Mhari odstavila, nebyla ochotná se jí vzdát, Camilla souhlasila, že si jí může nechat, ale navštěvovala ji skoro každý den. Heather byla jedna z těch nešťastných: porodila sedm dětí, ale jen jedno žilo déle než měsíc. Pěstounské pouto bylo v komunitě silnější než pokrevní, matkou dítěte byla jen ta žena, která se o ně starala a otcem ten, který ho učil. MacAran měl děti s třemi dalšími ženami a měl je všechny stejně rád. Nejvíc však miloval Judyinu podivnou dceru Lori, která byla ve svých čtrnácti letech vyšší než matka, a přesto stále tak dětská a svérázná. Většinou jí říkali víla, i když její neznámý otec byl kromě pár lidí pro všechny stále ještě tajemstvím.

„Tak už jsi zpátky. A kdy se chystáš znovu pryč?“ zeptala se Camilla.

Objal ji kolem ramen. „Pár dní pobudu doma, a pak půjdeme hledat moře. Nějaké tu někde na tomhle světě být musí. Ale nejdřív – něco pro tebe mám. Před pár dny jsme prozkoumávali jednu jeskyni – a tohle jsme našli ve skále. Drahokam se nijak moc využít nedají, je opravdu škoda času je vykopávat, ale tyhle se nám s Alastairem líbily, tak jsme jich pár přinesly domů, pro tebe a pro ostatní ženy. Mám z nich takový zvláštní pocit.“

Vyndal z kapsy hrst modrých kamenů, nasypal jí je do dlaní a sledoval překvapení a radost v jejích očích. Pak dovnitř vběhly děti, vrhly se na MacArana a začaly ho pusinkovat, tiskly se k němu a zahrnovaly ho otázkami a požadavky.

„Tatí, můžu jít s tebou příště do hor? Harry půjde, a je mu teprve čtrnáct.“

„Tatí, Alanna mi bere sušenky, ať mi je vrátí!“

„Táto, táto, podívej se na mě, podívej! Hele, jak lezu!“

Camilla jako vždy ten povyk ignorovala a posunkem naznačila, aby byly ticho. „Mám jednu otázku – Lori, co je to?“

Dívka se stříbrnými vlasy a šedýma očima si vzala jeden z modrých kamínků a dívala se na jemný vzorek uvnitř, připomínající

hvězdičky. „Moje matka má taky takový,“ řekla vážně. „Mohla bych taky jeden dostat? Možná, že s ním jednou budu umět zacházet jako ona.“

„To víš, že můžeš jeden dostat,“ usmál se MacAran a přes její hlavu pohlédl na Camillu. Jednoho dne, až přijde její čas, budou přesně vědět, co tím myslela, protože jejich schovanka nikdy nedělala nic bez důvodu.

„Víš,“ řekla Camilla, „myslím, že jednoho dne budou tyhle kamínky pro nás pro všechny hrozně moc důležité.“

MacAran kývl. Už tolikrát se ukázalo, že její intuice byla správná, takže jí i teď věřil. Přešel k oknu a pohlédl vzhůru na známou siluetu hor a s otevřenýma očima snil o pláních, kopcích a neznámých mořích. Měsíc, bledě modrý jako kámen, do nějž stále hleděla Lori, právě vycházel a tiše plul po okrajích mraků obklopujících horu. Začalo jemně poprchávat.

„Jednou,“ řekl ledabyly, „myslím, že jednou někdo těmhle měsíci a téhle planetě dá nějaké jméno.“

„Někdy,“ kývla Camilla, „ale my se to už nikdy nedovíme.“

O století později pojmenovali tu planetu DARKOVER.
Ale Země o nich dva tisíce let nic nevěděla.